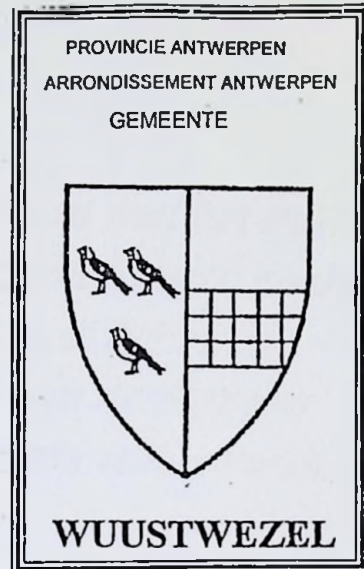

WESALIA II

"Non est mortale quod opto."

(Sekr. Peeter van Beeck, 1637)

(Schepenbrieven 1637)

HEEMKUNDIGE KRING WUUSTWEZEL

CAFE 'T POSTHUIS

OPROEP

Harry is nog steeds op zoek naar alles wat met het Posthuis en kruiswegkermis voor 1987 te maken heeft, zoals (kermis)foto's, straffe verhalen, affiches en krantenartikels. Zonder de hulp van de Wezelse cafégangers zal ik nooit de geschiedenis van 't Posthuis kunnen schrijven.

Help mij!

Tel : 03-669.89.79

harry@zp.be

retro en klassiek, naast tijdloos design

meubelhuis Hofman

Bredabaan 397-399 B-2990 Wuustwezel
Tel. 03 669 62 35 (NL. 00-32 3 669 62 35)
Fax 03 669 75 39 (NL. 00-32 3 669 75 39)
e-mail: info@hofman-meubelen.com
website: www.hofman-meubelen.com

Open:
dinsdag t/m vrijdag van 9 tot 12 en van 13 tot 20 uur.
Zaterdag en zondag van 10 tot 18 uur doorlopend.
Maandag gesloten.

Agentschap KREDIET AAN DE NIJVERHEID

Hugo CHANTRAIN BVBA

Bredabaan 419 B
2990 Wuustwezel

BANK EN VERZEKERINGEN

tel. 03/669 67 44

De KN-agent:
uw privé-bankier én verzekeraar

SPORTSPECIAALZAAK
WUUSTWEZEL

Vakkundig advies in sportschoenen,
kleding, ...

Voetmeting,
loopband / camera
RS Footscan

Eigen sportorthopedisch atelier:
sportsteunzolen, herstellingen

BREDABAAN 317 2990 WUUSTWEZEL

Tel : 03 / 669 92 53

www.top-running.com

**Beter,
daar gaan
we voor.**

De medewerkers
van Fortis Bank.

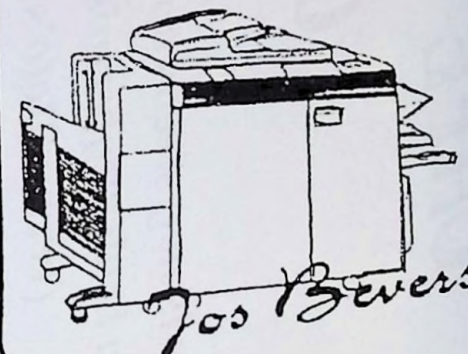
FORTIS BANK
Bredabaan, 458
2990 Wuustwezel
Tel: 03/690.03.50
Fax: 03/690.03.58

KBC Bank & Verzekering
• Bredagbaan 433, 2990 Wuustwezel
tel. 03 690 04 00

KBC Verzekering
• Ruts BVBA
Bredabaan 474, 2990 Wuustwezel
tel. 03 669 94 94

DE JOMA

Helhoekweg 7 - Hoek 32 - 2310 Rijkevorsel
Tel.: (03) 314.81.27 - Fax: (03) 314.24.23
H.R. Turnhout 066 373 - B.T.W. Nr.: BE 767 113 513
Fortis 001- 2169099-61

Taverne 't Dorp

Dorpsstraat 111 2990 Wuustwezel

Tel: 03 / 663 33 20

Dorpsstraat
2990 Wuustwezel
Tel. 03 / 669 94 49

Maandag : van 16.00 u tot 23.00 u
Dinsdag : GESLOTEN
Woensdag : GESLOTEN
Donderdag : van 16.00 u tot 23.00 u
Vrijdag : van 16.00 u tot 23.00 u
Zaterdag : van 11.30 u tot 24.00 u
Zondag : van 11.30 u tot 23.00 u

Bredabaan 436
2990 WUUSTWEZEL

Tel. 03/669.96.15

Fotocopies - Faxen - GSM herlaadkaarten
Leesboeken - wenskaarten - tijdschriften
Lotto

Vraag vrijblijvend inlichtingen,
graag helpen wij U verder !!!

Uit sympathie

Marc

Stan Peeters

Verzekeren - Beleggen - Sparen - Lenen

Tereik 53
2990 Wuustwezel
Tel. 03 669 91 39
Fax 03 669 82 25
CDV 39473

AD DELHAIZE

Bredabaan 395
2170 Wuustwezel
tel : 669.66.77

uw verse-
voedingspecialist

PCS COMPUTERS BVBA
KALMTHOUTSESTEENWEG 1
2990 WUUSTWEZEL
TEL : 03-669.60.01
FAX : 03-669.52.96
Email : sales@pcscomputers.be
Open 10u-12u30 13u30-18u
Za. to 17h
Do. en Zo. gesloten.

SELEXION

PCS COMPUTERS

WUUSTWEZEL

Uit sympathie

WESALIA II

Heemkundige kring Wuustwezel
Driemaandelijks ledenblad

Jaargang: 4

NR.: 3-4

sept/dec 2003

INHOUD

- Inhoud	01
- Voorwoord	02
- Gilde St. Sebastiaan Loenhout	03
- Uit de oude doos "Chynsboek 1493"	12
- Huijbergen Wilhelmiatenklooster	18
- Uit de archieven van K.C. Peeters	23
- Stamboomonderzoek: Joanna Bastiaenssen 1903-2003	40
- Wat kan je bij WESALIA II vinden?	53
- Wat zoekt WESALIA II?	55
- Vakantiehoeve 't Sneppel: Martens - Van Hasselt	56
- Het molster van de molen	60
- De familie Nicolaes Goris Augustijns	62
- Bier-accijns te WW in de 17 ^{de} eeuw	63
- Ruzie in de herberg "DEN ALTENA"	65
- Augustijn was bij drank	68
- Oep zen Wezels! Kennen wij het nog?	71
- Nieuwsoverzicht 01/07→ 31/12/2003	73
- Even terugblikken	75
- Even verder zien...	77
- Dank je wel...	78
- 't Zit in de familie ERFGOEDDAG	79

Geen menscnwerk is feilloos...

Verbeteringen, aanvullingen, suggesties,...
zijn dan ook steeds welkom!

Iedere auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikels.
Overname van artikels is toegestaan als naam van auteur en blad worden vermeld.

VOORWOORD

Eindelijk nog eens een ledenblad van WESALIA II. Ja, door allerlei onvoorziene omstandigheden is onze werking heel wat achterop geraakt. Wij willen dat nu goedmaken met de uitga-ve van dit dubbel nummer. Voor dit "dubbelnummer" hebben we ook een keuze moeten ma-ken tussen de verschillende bijdragen.

We beginnen met een bijdrage over de gilde St; Sebastiaan van Loenhout. Voor enkele jaren hebben we reeds het gildeboek geordend en gekopieerd. Nu kregen een vraag over het ontstaan van deze gilde. Wat we vonden leek ons interessant genoeg om opgenomen te worden in ons ledenblad.

In onze rubriek "UIT DE OUDE DOOS ..." hebben we getracht zes bladzijden te vertalen uit het "CHIJSNBOEK" van 1493.

We zijn heel wat maanden wekelijks naar Huijbergen getrokken. Eerst kopieerden we er de bewerkte archiefboeken. Daarna doorzochten we de verzameling doodsprentjes (een 200 000). We kopieerden de prentjes die voor onze mensen bruikbaar leken. Broeder Franken bezorgde ons een historisch overzicht van het verblijf van de paters Wilhelmiëten te Huijber-gen. Na hun vertrek kwamen er de broeders van Huijbergen. U kunt het overzicht bekijken.

De rubriek "De archieven van K.C. Peeters" kreeg deze keer speciaal onze aandacht.. Het is juist 100 jaar geleden dat K.C. Peeters te Wuustwezel werd geboren.

Joanna Bastiaenssen werd ook in 1903 geboren. Zij mocht begin augustus haar honderdste verjaardag vieren op het rusthuis te Gooreind. Wij laten in deze bijdrage zien hoe we de genealogische gegevens van iemand opzoeken en hoe die daarna degelijk moeten gecontro-leerd worden. Het zou dus kunnen dat er fouten staan in ons computerbestand. Het is aan de mensen die opzoeken doen over deze familie alle gegevens te controleren op de juistheid. Tijdens onze openingsuren kan je op 't oud-gemeentehuis heel wat vinden. We gaven een kort overzicht. Maar wij zijn ook nog op zoek naar veel meer archiefmateriaal. Bekijk onze (onvolledige) lijst met onderwerpen maar eens.

Gewoontegetrouw vind je een bijdrage van pater Jan Simons. Uit de vele artikels die we van Hugo Lambrechts kregen maakten we een keuze.

Dan volgen "Oep zen Wezels!..." en het "Nieuwsoverzicht".

Ten slotte krijgt de werking van WESALIA II ook wat plaats. Eerst "Blikken we even te-rug" en dan "Zien we wat verder...". We danken de vele personen die ons steunen.. Om te besluiten doen we een oproep voor deelnemers aan ERFGOEDDAG .

Zo, dat was het dan voor deze keer. Onze volgende uitgave zal in de loop van april verschij-nen. Wij hopen jullie dan allemaal terug te mogen begroeten als lid van onze heemkundige kring. Het zou echt fijn zijn als we tussen die leden een paar mensen vonden die ons willen komen helpen. Nieuwe bestuursleden, nieuwe medewerkers zijn zeer, zeer welkom. Samen kunnen we dan ons archief, onze werking verder uit bouwen.

De voorzitter

GILDE ST. SEBASTIAAN LOENHOUT

Een tijdje geleden klopte Eddy Schrauwen uit Loenhout bij WESALIA II aan om inlichtingen te vragen over de gilde. In 2002 hebben wij getracht het oude gildeboek dat kriskras door elkaar was geraakt weer in orde te brengen. We vertaalden een aantal oude teksten, maakten ledenlijsten "leesbaar", ... en maakten een kopie van het gildeboek. Het oude gildeboek kan nu veilig weggeborgen worden. Wie iets meer wil weten over de gilde kan het gekopieerde werk raadplegen.

Naast het "oude gildeboek van 1792" heeft de gilde nog heel wat mooie en waardevolle archiefstukken. Je kan die best ergens veilig wegbergen (wegstoppen). Je kan er ook voor zorgen dat deze mooie, waardevolle stukken op een veilige manier aan de mensen kunnen getoond worden. Voor deze tweede manier koos Eddy Schrauwen. Hij maakte samen met zijn vader een prachtige zware eiken vitrinekast. Zijn broer leverde het hout. De gemeente beloofde een financiële tussenkomst en de firma Bolckmans trad op als sponsor. Bovenaan de kast wilde Eddy graag de datum van ontstaan van de gilde laten graveren. Maar ja, wanneer is de gilde ontstaan? Die vraag speelde Eddy door aan WESALIA II.

In het programmaboekje "SALUUT LOENHOUT" dat werd gemaakt naar aanleiding van de fusie van Loenhout met Wuustwezel vonden we een eerste interessante aanduiding. Een "chaerte" van de gilde Sint Sebastiaan uit 1416 werd toen tentoongesteld. Eerst wist men niet welk document dit wel kon geweest zijn. Dan dacht men ineens aan het document dat in schutterij hangt. Deze oude "chaerte" werd naar de heemkundige kring gebracht. Maar, ... het oude document was niet van 1416, maar wel van 1716. Aan de datum in cijfers zou men kunnen twijfelen, maar de voluit geschreven datum is klaar en duidelijk: "Actum binnen Loven desen zesthienden october zeventhiën hondert zesthiën."

In deze oude tekst kan men lezen dat het past dat men in een nieuw opgerichte gilde weet hoe de gildebroeders zich moeten gedragen volgens bepaalde voorschriften. Volgens het bestuur van sommige gilden was de oorspronkelijke "Chaerte" ofwel versleten, verbrand of verloren gegaan. Zonder deze voorschriften is het moeilijk om de leden te bewegen tot "het hanteren van den edelen handboghe" volgens "den ouden wandel ende herkomste". Het is de bedoeling van zo'n "chaerte" om eendrachtigheid, rust en vrede te behouden onder de gildeleden. Ter vervanging van het oude "reglement" werd in 1716 een nieuwe "chaerte", 26 punten tellende, aangepast en aangenomen.

Hierna volgt de tekst zoals we die op het perkament hebben gevonden. De namen van de vernoemde personen zijn zo vaag dat ze zo goed als onleesbaar zijn geworden. Het zijn ook geen Loenhoutse familienamen, maar wel van personen "binnen het hertogdom Brabant, ende stede ende lande van Mechelen". We laten dan ook die namen weg.

CHAERTE VAN DE ST.- SEBASTIAANS GILDE VAN LOENHOUT

**Alle Edele Schutterlycke Herten die met eenighe begeerten beminnen die
grootte menichvuldighe genuchte van 't Edel Spel vanden**

HAND - BOGHE

Alsoo het convenieert aen de nieuwe opgerichte Gulden te prescriberen eenighe regels oft Ordonnantien waer naer de selve hun moeten reguleren, en dat het kennelyck is, dat veele Chaerten en Ordannantien gemacckt en verleent aen ettelijcke Gulden binnen desen Lande

van Brabant, om te houden alle minnellycke Broederschap, en de schutterlycke vrintschap, met trouble tyden verbrant, verloren of versleten zijn, ende dat den Hooft-man en andere vande Gulde vanden Edelen HAND-BOGHE, binnen *de Heerlyckheydt van Loenhoudt*, hen daer over aen ons beklaght hebben, van dat zijlieden faute van behoorelycke Chaerte, qualyck haere Gulde connen bewegen tot het hanteren vanden Edelen HAND-BOGHE, volgens den ouden handel ende hercomste, waardoor veele en diversche verschillen zouden comen te gebeuren.

Om waer tegens te voorzien, geneyght wesende ter begeerte ende ernstich verzoek der voors. Gulde, zoo ist dat *Hendrick Laurijs* Coninck, ende *des Heere Baron van Eynatten* tegenwoordigh Over-Coninck-stabel, *Francus Lam...*(?) Onder-Coninck-stabel, *Cornelis Ver...*? ende *Peeter De ...*? Dekens, ende andere vanden Over, ende Onder-Regimente der Oude, Groote, ende Edele HAND-BOGHE-Gulde vanden Edelen Ridder ende Martelaer S. SEBASTIAEN binnen Loven, Overhooft van alle Gulden vanden HAND-BOGHE binnen den Hertoch-domme van Brabant, ende die Stede, ende Lande van Mechelen; naer dien met ryphen ende voorzinnigen raede wel neerstelyck zijn overzien vele verscheyde oude Chaerten, brieven ende Geschriften onzer Gulde, ende daerop wel en in 't lanck gelet, ter begeerte als boven om eendrachtigheyt, ruste, ende vrede te stellen ende te behouden onder de Gulde voors. hun hebben deze poincten verniewt ende geaccordeert luydende als volght.

I Inden eersten dat men jaerlyckx op den derden Paesdach omtrent negen uur voor den noen, opde Gulde-Camer, zal kiezen die Dekens, gezwooren ende Regimente, ende zoo wie vande Gulde-broederen der selve Gulde aldaer niet en comt, die zal verbeuren twelf stuyvers, te betaelen zonder verdrach, ten waere dat hij wettige oorzaeke oft oorlost vanden Hooft-man hadde.

II Ende zoo wie gekozen wordt byden Hooft-man, Coninck, Dekenen en de gemeyne Gulde broeders om Dekens te zijn, zal den selven moeten Dekens wezen zonder wederleggen.

III Item dat op den dach van het schieten vanden voghel, ieder Gulde-broeder zal schuldigh zijn te komen op der Gulde-camer. Ende zoo wie alsdan op die ure dat zij van hunnen huyze oft camere gaen om den voghel te schieten, aldaer niet en is, zal den zelve verbeuren 24 stuyvers zonder verdrach. Ende den voghel geschoten zynde dat alsdan alle 't gezelschap schuldigh zal zijn, wederom met hunnen Coninck tot op de Camere van de Gulde te gaen. Ende zoo wie alsdan ter maelyt niet en comt, dat die nochtans van zij gelaeghe zoo veel gelden zal, als die ter maelyt geweest hebbende ende dat noch op den keur als voor.

IV Item zoo wanneer den Hooft-man, oft Dekenen de Gulde-broeders zullen doen daegen te comen ter zeker plaetsen, dat een iegelyck van hen zal schuldich zijn aldaer te vergaederen op boete van 6 stuyvers t'elcker reye.

V Item dat men jaerlijckx, van Paesschen tot Bamisse naer noene ten twee ofte dry uren bij zeker getal van Gulde-broeders zoo dat byden Regimente zal geordonneert worden, zal schieten naer prijs oft om heulen, ten minsten derthien doorgangen. Ende zoo wie, zijnen keer wesende, niet en compareerde, zal verbeuren 3 stuyvers.

VI Item dat geen Gulde-broeder, oft ander, op eenighe maelyt, oft Feest-daeghen iemant van andere vremde gezellen, opder Gulde-camer en zal mogen leyden, zonder consent van den Hooft-man, Coninck, oft Dekenen, op de boete van 12 stuyvers.

VII Item waert dat eenich Gulde-broeder op eenighe maelyt ofte Feestdagh zyn gelaeghe niet en betaelde, zal schuldigh zijn 't seve te betaelen binnen acht daeghen daer naer, op die verbeurte van 12 stuyvers zonder verdrach.

VIII Item dat niemandt in de Gulde zal ontvangen worden, dan bij consent vanden Hooft-man, Coninck, Deken, ende Regimente der selver Gulde.

IX Item dat die Deken, oft Gezworene vander Gulde ten tyde wesende, schuldigh zullen zijn tegen den dach van schieten vanden voghel ende andere Feestdaegen, op de Gulde-camer; den cost te doen bereyden.

X Item dat niemant uyt der Gulde en zal mogen gaen, dan op den dach dat men den voghel schiet, en dat met consent van het Regiment, betaelende eerst ende en voor al 't gene des hyeder Gulde schuldigh is, mitten aengedeelten vande costen, die voor zijn paert op die dach zullen mogen rijzen, ende tot dien, betaelen zijn aengedeelte van allen die costen die de Gulde tot den Sacramentsdach daer naer zal mogen hebben, ende voor zijn uytgaen gelt moeten betaelen, der Gulde een once tegen twee guldens 14 stuyvers.

XI Ende waert dat eenigh Lantjuweel oft Schiet-spel begonst, oft verheven wode, dat alsdan die vande Gulde hun zullen moeten reguleren naer d'instructie daer van onder ons wesende.

XII Item dat iegelyck Gulde-broeder schuldigh zal zijn alle jaeren op den Processien-dach van het H. Sacrament, als men hunnen Patroon omme draeght; oft andere solemnele Processie, met zyn boghe ende pylen in de Processie te gaen eerlyck ende schutterlyck, vander beginsel totten eynde, op de verbeurte van 20 stuyvers terstonds te betaelen zonder verdrach.

XIII Item oft zoo gevele, dat eenigh Gulde-broeder eenige oneerlycke woorden sprake, ofte ongeschickte wercken dede, oft hantdadich waere op ende tegens eenen anderen, ende dat op de Gulde-camer, oft ter gewoonelycker plaetsen, oft in 't Schutters-hoff, dat terstont den twist zal moeten opgegeven worden in handen vanden Hooft-man oft Gezworen der Gulde: ende ingeval dat hy dat weigerde, dat hij t'elker reysen zal staen ter correctie vanden Regimente naer gelegentheyte vande zaeken, ende tot profyt vande Gulde terstont te betaelen 2 guldens, oft in geval van weygeringe, te panden.

XIV Item als een Gulde-broeder aflyvigh wordt, zal hij schuldich zijn zijnder Gulde achter te laeten zynen besten boghe, ofte die weerde daer voor.

XV Ende d'uytvart vanden aflyvighen bij zijne Vrienden gedaen zijnde, dat men van wegens der Gulde, voor de zaligheyt zijner ziele, metten den raede van den Hooft-man, Coninck ende Deken, zal doen een eerlyck uytvaart.

XVI Item dat men jaerlycx op S. Sebastiaens-dagh zal doen een misse, ter eere vande selven Heyligen Martelaer, ende voor de zaligheyt van de Gulde-broeders aflyvigh, ende noch levendigh, tot welke misse een iegelyck Gulde-broeder zal gehouden zijn te comen, ende daer te offeren ten behoeff van de dienst voorschreven 1 stuyver.

XVII Ende zullen de Gulde-broeders ten zelven daeghe ten beste hebben thien colven elcken ten pryze van 6 stuyvers, die verteert zullen worden ter plaetsen daer den Regimente zal ordonneren, ende 't gene daer wort verteert zullen de Comparanten hooftgelyck moeten betaelen.

XVIII Item zoo wat Gulde-broeder ter plaetse van vergaderinghe, op eenen anderen in fellen moede een messe toghe zonder bloet rasten, dat die verbeuren zal eenen wegh, naer gelegentheyte of ter discretie van de Regimente.

XIX Item wie zoo ter plaetse voorschreven, gelaezen, bekers, ofte crycken braecke, dat die zal moeten betaelen daer vore twee voor een, ende zoo hij dat dede in fellen woede, dat hij daerom zal staen ter correctie van den Hooftman, Deken en Regimente, ende oft den zelve die schade binnen acht daeghen daer naer niet en voldede, dat hij verbeuren zal dobbel en zonder verdrach te betaelen.

XX Item zoo wat Gulde-broeder, hem teghen den Hooft-man, Coninck oft Deken zijnder Gulde, wederspannich mackte, oft heuren bevele niet onderdanich en waere, oft ook en wilde zwygen als hem bij den Regiment bevolen wordt, dat die t'elcken verbeuren zal 12 stuyvers.

XXI Item soo wanneer den Hooft-man oft Gezworen der Gulde doen daegen ende zij ter gezetter uren, selver daer niet en zijn, dat de zelve Hooft-man oft Gezworen zullen verbeuren dobbel boete.

XXII Item op den Keus-dach, ende op S. Sebastiaens-dach, zullen alsdan wesende zwygende boeten, te weten dat op deze genoemde daeghen, een iegelyck Gulde-broeder ongedaecht ter behoorelycke plaetsen zal moeten gaen en compareren, deze zwygende boeten zullen worden gerekent op 20 stuyvers.

XXIII Item die Deken, de Gulde ten eynde zijnde, zullen gehouden zijn rekeninge vanden bewinde dat zij vander Gulde wegghen gehadt hebben, binnen hunnen tyde te doen, te weten tussen Paesschen en Sinxen.

XXIV Ende 't gene elck Gulde-broeder in der jaer-costen moet betaelen, daer toe eens by den Dekens minnelyck verzocht zijnde, en daer naer voor die Gulde geroepen ende hy alsdan evenwel niet en voldede, dat hij daer voor zal mogen afgepandt worden, oft wel uyt de Gulde geschrapt te worden, zoo het den Regimente goet duncken zal.

XXV Item oft den Knaep der Gulde eenig Gulde-broeder t'onrecht, ende zonder bevel van den Hooft-man oft gezworen daegde, dat den zelve die boete betaelen zal.

XXVI Item soo verre eenige vande Schutters oft Gulde-broeders iets misdaen hadde, ende daer aff by de Regimente gecorrigeert worde, ende den selven hem bevont gegraveert, dat hy volgende de Lant-Chaerte van Brabant, zal moghen appelleren voor Coninck, Coninckstabel ende Regimente van S. Sebastiaen binnen Loven, als Hooft van alle Gulden van Brabant, alwaer oock de andere dry Hooft-Steden, Antwerpen, Brussel en 's Hertogenbosche, ende 't Landt van Mechelen, by appel comen ende om hooft-vonnissen, alwaer bij arrest wordt gewesen, altyts gereserveert ons af-doen, toe-doen, meerderen ende minderen.

EEDT VANDE GULDE-BROEDEREN

Ick,....., gelove ende swere ten Heylighen, dat ick den Coninck onsen genaedighen Heere voortaan getrouw zijn zal, ende mynen Hooft-man gehoorzaam, ende die eere ende welvaert deser Gulde zoeken, mede den Heyligen SEBASTIAEN altyts houden voor mijnen voorspraecker ende beschermer, oock dat ick zoo veel als het mogelyck is zal onderhouden de Chaerte onzer Gulde gemaect, en alsnoch te maecken by die vanden Opper-Handt-Boghe-Gulde der Stadt Loven, ende al te doen dat een goet ende getrouw Schutter schuldigh is te doen: Zoo moet my Godt helpen, ende alle zijne Heylighen.

Welcken volgens hebben wy Coninck, Coninck-stabels, Dekens ende anderen vanden Opper ende Onder-Regimente vande Gulde vanden Edelen HAND-BOGHE van Brabant ende Mechelen binnen Loven deze onze Chaert ende Ordonnantie vernieuwt ende geaccordeert zoo ende gelyck wij de zelve vernieuwt ende verandert (?) mits dezen aen die handboghe Gulde van Loenhout In teecken der waerheyt hebben deze metten Zegel onser Gulde doen bezegelen ende door onsen ge-eede Secretaris teecken. Actum binnen Loven desen zesthienden october zeventhien hondert zesthien

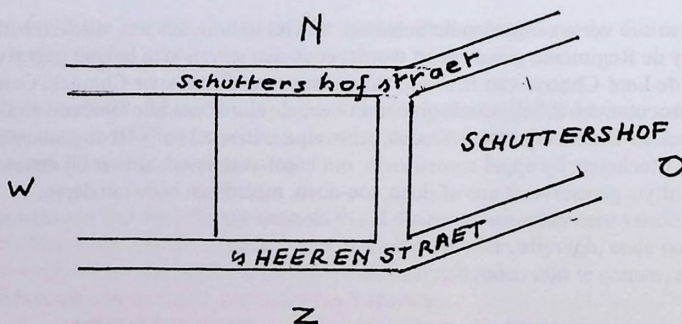
Dit was, zoals je in het begin van het artikel hebt kunnen lezen, een vernieuwde en aangepaste versie van het oorspronkelijke "chaerte" van de gilde van de "Edelen Hant-boghe, binnen de Heerlyckheydt van Loenhoudt". De gilde bestond dus zeker al langer.

Wij gingen verder op zoek en vonden in ons archief bij "Het fonds WEYNS" (vroegere archivaris van de gemeente Loenhout) de onderstaande teksten i.v.m. gronden die werden geschonken aan de St. Joris en de St. Sebastiaansgilde. Het zijn teksten uit 1653 en 1654.

De Schuttershoven

Het gebuurte van den Huffel had een stuck van zijn gemeen Heylaer geschonken aan de St. Joris en de St. Sebastiaansgilde.

Op 4 juni 1653 gaan deze gilden over tot de deling van deze schuttershoven. blijkens onderstaande akte. Het paalt ten N aan de SCHUTTERS HOF STRAAT; ten Z aan "SHEEREN STRAETE", ten W aan het "straetken van de Schuttershove (LH Schepenbrieven 1651-1654)

Het volgende jaar op 15 juni 1654 transporteren Cornelis Janssen, wever, en Frans Vanderbuyten, namens zijn huisvrouw, aan de twee gilden een stuk van hun hof, voor het aanleggen van een reeds afgepaald straatje en te voorzien van een haag.

Deze schuttershoven bleven in het bezit van de twee gilden, tot de Franse bezetter de gilden afschaften en hun goederen aansloegen om openbaar verkocht te worden. De St. Jorisgilde heeft haar schuttershof terug ingekocht en betaalde in 1814 een som van 62 gulden, 12 stuivers en 2 oordjes.

SCHEPENBRIEF VAN 4 JUNI 1653

Wij, Peeter Jan Ooms ende Cornelis van Ostaeyen, Schepenen in Loenhout, maecken condt dat voor ons quamen Peeter vander Buyten ende Cornelis de Crom, dekens, Heyndrick vander Buyten ende Cornelis van Elsacker, audermans van de gulde van St. Joris binnen Loenhoudt voors. ter eenre; ende Matthijs Nicolaes Antonissen ende Peeter Matteeussen, dekens, Jan Jan Nys van Tychelt ende Gabriël Goris Gabriëls, audermans vande gulde van den Ed. Ridder Ste. Sebastiaen binnen den selve dorpe ter andere zijde; kennende ende lydende dat zij gecavelt, gescheyden ende gedeelt hebben wel ende wettelijcke de erve tot Schuttershoven ten behoeve van voors. Gulde, geordonneert ende gelaten bijde gemeijne ingezetenen ten Huffel van hen lieden gedeelten geparticulaseert gemeijn heijlaer, inden vueghen hier naer volgende: ende jerst is de comparanten vande jerste zijde bevallen ten behoeve van de Gulde vanden Ed. Cruysboghe ende zal dezelve Gulde hebben ende behouden eeuweleijck ende erffleijck het voorste stuck vande gemelte erve geleijck die vande affgemeten ende gepaelt is, groot wat min dan een gemeth ombegrepen, comende oost Adriaen Deckers erve, suyt het percheeltien erven bijde gemeine ingezetenen van den Huffel voors. noch gereserveert, west Frans Vander Buyten nomine uxoris erve, end noort het deel vande comparanten van de tweede zijde. Item dezelve comparanten vande tweede zijde is bevallen ten behoeve van de gulde van den Ed. Handtboghe ende zal dezelfde gulde hebben ende behouden eeuweleyck ende erffleijck het stuck vande gemelte erve achter neffens het voorgaende, geleghen gelyck dat ook affgepaelt is, comende oost Adriaen Deckers erve, suyt der jerste comparanten cavel, west Frans vander Buyten nomini uxoris erve ende noort aen schuttershofstraat, wel verstaende dat de voors. twee stucken erven groot zijn vuytgesundert dat het stuck der tweede comparanten voor het maecken der buytenheyninghe neffens Schuttershofstraat toe is gegeven lanxdoor aldaer de breedte van tien voeten ofte een halff roede. Item vermits Frans vander Buyten vuytten naem zijner huijsvrouwe ende Cornelis Janssen wever ten behoeve vande voors. gulde mangelinghe tegen andere erve gelaten ende getransporteert hebben eenen reep erven tot aen een straetken om inde voors. schuttershoven te comen ende die te gebruycken, zoo is conditie dat de gulde deselve erve malcander tot een straetken zullen helpen maecken ende onderhouden, ende tusschen hunne gedeelde erve zullen zij malcander oock helpen eene heyninghe maecken tsij met hout oft anderszins ende tselve tsamen blijven behauden ende alijt onderhauden ende zal ider buyten aen zijn cavel soodanighe heyninghe maecken al zij dat goet vinden zullen daer mede bevrijdt willen zijn. Item zullen de comparanten ende Gulde van de tweede zijde hunnen hoff mogen gebruycken ende wel over het eynde vande guldehoff van jerste zijde, te weten over het westeynde ter minster schade. Hier mede bekennen de voornoemde comparanten wederezeijds de gemelte erve gecavelt ende gedeelt te hebben, ende hebben dyenvolgende daerop gedaen behoorelyck vertheygh naer desen Bancken recht reciproce d'éeen tot des anders behoeff. Zonder argelist. Actum den 4 juni 1653.

SCHEPENBRIEF VAN 15 JUNI 1654

Compareerden voors schepenen in Loenhoudt naergenoempt Cornelis Jannen wever voor hem selven ende Frans vander Buyten vuytte naem zijnder huysvrouwe daer voore hem sterckmaeckende ende bekenden dat zij overgegeven, gecedeert ende getransporteert hebben wel ende wetteleijcken respectelijecken zeecker erffken elck van henne hoven tot een straetken ten behoeve vande Schuttershoven ende Bleijckhof daeraene geleghen, geleijck tselve straetken alreede gemaect ende affgepaelt is ende noch naerder bijde guldebroeders met eene wassende heyning beheympyt worden zal; bekennende daer aene die voornoemde comparanten geene actie oft recht meer te hebben oft te behouden maer renunchieerden daeraen gansch ende geheelijck ten gerieve ende doene vande gemelte hoven; ende mede compareren Meester Geert vander Buyten, als deken vander Gulde van St. Joris, ende Joris

Jan Naes als Coninck ende Peeter Matteeussen als deeken vande gulde van St. Sebastiaan deses dorpe van Loenhout, bekenden end verclaerden by gemeyn consent vande zelve Gulde, overgegeven, gecedeert ende getransporteert te hebben reciproce aende voornoemde jerste comparanten elck vanden gemelte hoven een stucxken erven annex aen der selver hove, te weten, achteraan der voornoemde Frans vander Buyten hoff, wesende eene spie gecomen vanden Schuttershove ende oock achteraan des voors. Corn. Janssens hoff, draeyende oostwaert omme achter de Wermoeshove vande kinderen Jacob Kenis alles naer volgens de afpalinghe genomen synde vande gemelten Bleyckhof. Sonder argelist.

Actum den 16 juny 1654, present Peeter Swagemaeckers tselve aennemende te relateren aen Cornelis van Elsacker, schepenen in Loenhout.

In deze twee akten vinden wij namen van gildebroeders van St.-Sebastiaan: "Matthijs Nicolaes Antonissen ende Peeter Matteeussen, dekens, Jan Jan Nys van Tychelt ende Gabriël Goris Gabriëls, audermans vande gulde van den Ed. Ridder Ste. Sebastiaan "ende Joris Jan Naes als Coninck ende Peeter Matteeussen als deeken vande gulde van St. Sebastiaan".

We vonden ook in een lijst van grafschriften nuttige informatie voor de gilde.

GRAFSCHRIFTEN

D.O.M.

**Hier leet begraven den eersame
CORNELIS BROOMANS
in syn leven Schepen ende Borgm.
tot Loenhout ende ouderman
van St.Sebastiaengulde alhier
die sterft den 15 julius 1680
ende
de eersame Elisabeth Matthijs
Goossens syne huysvrouw sterft
18 november 1682
Bidt voor de Sielen**

D.O.M.

**Hier leet begraven den
eersame JAN VAN DE MIEROP
in sijn leven armmeester ende
gesworene deser parochie
ende deken van de St. Sebastiaens
gulde alhier
sterft den
02/05/1712
ende
de eerbare Maria Goossens
syne huysvrouw
sterft den 15 april 1685**

Bidt voor de Sielen

D.O.M.

**Sepulture van den eersamen
JOANNES BERTRAMS
Schepen en deken van de
St. Sebastiaens gulde
sterft 22 december 1692**

**en CORNELIS BERTRAMS
schepen en deken der selve gulde
sterft den
30/03/1728
en Dymphna Peter Gabrielen
syn huysvrouwe sterft
augustus**

**En Geeraerd Bertrams
sterft 3 Junius 1707
En Cornelia Simons syn huysvrouw sterft**

**ende eersame Emerentiana
en Elisabeth Bertrams
gheestelyke dochters
de 1 sterft 7 maart 1718
de 2 sterft 30 augustus 1738**

Bidt voor de sielen

**Joannes Dionys van Dyck
smid en deken van St. Sebastiaen sterft
.....?
Cornelis Dionys van Dyck + 20 nov. 1676
Mayken Nicolaes Janssen Jans huisvrouw?
+ 01/03/1690**

VERDERE PERSOONSGEGEVENS

Met de namen en enkele gegevens van bepaalde personen, zijn we niet veel. Daarom gingen we in de parochieregisters van Loenhout op zoek naar meer gegevens over deze personen. Hier volgen in 't kort onze gevonden familiegegevens.

CORNELIUS BROMANS

Geboren te LH op 22 maart 1611 , overleden te LH op 15 juli 1680(begraven in de kerk)
Zoon van LaubertusBromans en Catharina Adriani Vermeeren
Gehuwd met
Elisabeth Matthei Goossens ° LH 02/10/1611 + LH 18/11/1682 (begraven in de kerk)
Dochter van Mathias Mathei Goossens en Catharina Aernouts Bernaerts
Zij hadden zes kinderen:

Naam	Geboren	Gehuwd	Overleden
Catharina	14/12/1638		25/05/1639
Cornelius	29/01/1641		24/06/1942
Lambertus Cornelii	31/05/1646	x29/11/1670 xx18/07/1683	16/08/1702
Adriana	03/08/1645	x26/08/1670 xx29/10/1680 xxx03/08/1692	01/04/1703
Petrus Cornelii	11/02/1648	19/02/1675	17/10/1710
Cornelius	11/10/1650		15/05/1679

JAN VAN DE MIEROP

Hij is geboren te LH op 06 november 1658 en gestorven op 12 mei 1712 (begraven in kerk)

Hij was de zoon van Adrianus Adriani van de Mierop en Maria Theodori Dierckx

Hij is gehuwd te LH op 6 november 1658 met Maria Goossens.

Zij is geboren rond 1620 en overleden te LH op 15 april 1685 5 (begraven in de kerk)

Zij was te WW gehuwd op 13/10/1642 met Sebastianus Vosselmans, zoon van Peter Vosselmans en Margriete van Dietvorst. Zij hadden 4 kinderen.

Uit het tweede huwelijk werden nog 3 kinderen geboren.

Naam	Geboren	Huwelijk	Overleden
Maria	15/07/1659		03/06/1663
Adrianus	01/02/1661		15/03/1661
Adrianus Jan	19/03/1662	WW 25/01/1695	10/11/1722

Van Joannis Bertrams vinden we geen verdere gegevens.

CORNELIS BERTERAMS

Hij zou rond 1674 geboren zijn en te LH gestorven op 30 maart 1728 (begraven in kerk)

Hij is te LH getrouwd op 08/03/1698 met Dymphna Peter Gabriëlen. Zij is de dochter van Petrus Jan Gabriëls en Ida Peeters en werd geboren op 03 oktober 1674. Zij is te LH overleden op 06 januari 1727.

De eersame EMERENTIANA

Wij vinden op sterf dag 07/03/1718 Emerentia Roelen, geboren op 25/09/1674, dochter van Joannes Adriani Roelen en Catharina Cornely Kerssemans

ELISABETH BERTRAMS

Wij vinden haar als dochter van Joannes Joannis Roelen Bertrams en Catharina Michaëlis Goossens. Zij is geboren op 26/08/1717 en overleden op 30/08/1738.

JOANNIS DIONYS VAN DIJCK

We vonden DIONISIUS JANSSEN DENIJS VAN DIJCK. Hij was geboren te LH op 21/07/1609 en overleden op 03/02/1666. Hij was gehuwd met Josina Janssen, geboren rond 1611, overleden op 19/02/1640.

Bij hun kinderen vonden we:

Joannes Nijs Van Dijck geboren te Loenhout op 05/04/1637, overleden 10/04/1703

Hij was de eerste maal (19/05/1667) gehuwd met Maria Claes Jan Claessen (Mayken Niclaes Janssen Jans???) en een tweede maal (07/01/1693) met Cornelia Peter Quireyn.

We vonden geen overlijdensdatum van de eerste vrouw.

Cornelius Dionys van Dijck : *14/10/1642 en + 20/11/1676.

Tot daar deze korte kennismaking met de Sint Sebastiaansgilde van Loenhout.

Jan van Eeyde comende van henrick rombont
frostend van eenen gedeelken bempts gelegen tussche
Jacop Hogen rive aan de west zyde groot aen Jan
stuyts syse.

De zelue comende van henrick van tyghelt weduwnaar
gedeelken bempts gelegen achter bosheyningen neven
Jan hubs rive aan doest zyde groot jannen schuyte
aen zinnen cheyns

De zelue comende van Marck hayen van drie
mocken saetlant gelegen metter zuytzyden aen
tgasthuys van antwerpen ende west Jan de brou-
were noot ende oost

De zelue van eenen half buender moers thoen
coppens gelegen aende westzyde wout vander
noot aen de zuytzyde / peter minlaet aen doest zyde

De zelue comende van Jan zeghers van de veeweyden
gelegen tgasthuys op doest zyde Jan ayelen op
de west zyde comende van peter maes chijse

Jan van eeyde comende van henrick rombont
scosters van eenen gedeelken bempts gelegen tussen
jacop royen erve aen de westzyde gecort aen Jan
stuyts syse

de selve comende van henrick van tyghelt weduwnaar
gedeelken bempts gelegen achter vosheyningen neven
Jan hubs ervee aan doestzijde gecort jannen schuyte
aen zinnen cheyns

de zelve comende van marck hayen van drie
mocken saetlant gelegen metter zuytzyden aen
tgasthuys van antwerpen ende west Jan de brou-
were noot ende oost

de zelve van eenen half buender moers thoen
coppens gelegen aende westzyde wout vander
noot aen de zuytzyde / peter minlaet aen doest zyde

de zelve comende van Jan zeghers van de veeweyden
gelegen tgasthuys op doestzyde Jan ayelen op
de westzyde comende van peter maes chijse

De zelue comende van Eeuwoudt van steenberghen
 van bempds geheeten de santschelle gelegen rombaut
 hubs op de west zyde / Peeter van den broeke op doost
 zyde / de langelaer Jan Wouter clerx op de west
 zyde / tgasthuys van antwerpen op de zuyt zyde
 den bosch bempt te doren houtelman aen doost
 zyde / aen de zuyt zyde Jan hubs / Doude stede
 met haren toebehoorten oic comende van eeuwoudt
 van steenberghen / in den Jan hubs vand boum offe //
 gelegen rombaut hubs aen de zuyt zyde / tgasthuys
 erve aen doost zyde / zijns zelfs erve met meer
 andere op doost zyde

de zelve comende van eeuwoudt van steenberghen
 van bempds geheeten de santschelle gelegen rombaut
 hubs op de west zyde peeter van den broeke op doost
 zyde de langelaer jan wouter clerx op de west
 zyde tgasthuys van antwerpen op de zuyt zyde
 den bosch bempt te doren houtelman aen doost
 zyde / aen de zuyt zyde jan hubs / doude stede
 met haren toebehoorten oic comende van eeuwoudt
 van steenberghen ende van jan hubs vande boven ghe-
 legen rombaut hubs aen de zuyt zyde tgasthuys
 erve aen doost zyde / zijns zelfs erve met meer
 andere op doost zyde

De selue comende van Henrick Jan Willem Jacops
 sone van eenen bempt aen de beke van de molevoirt

de selve comende van henrick jan willem jacops
 sone van eenen bempt aen de beke van de molevoirt

De zelue buender selue bempden comende van
 gielys coels met eenen gedeelken van jan van
 houterle inde zelve buender

de zelve vander selver veeweyden comende van
 gielys coels met eenen gedeelken van jan van
 houterle inde zelve veeweyden

De zelue van eenen half buender bempden in de buyten
 bempden gelegen tusschen lysbetten slackers erve van
 jan van beke

de zelve van eenen half buender bempds in de buyten
 bempds gelegen tusschen lysbetten slackers erve van
 jan van beke

7

7

14

٢٠

714 27

Geasthuis van Lintkerpen vanden
Borsthoote

tgasthuys van antwerpen vanden bersschoott

10
 Meus van broechoven als roppent comende
 van peter zoeten van vieren buender heyden gelegen
 aenden schaepenhovel Neven lenaerts vanden
 bogaerde kinderen aen de westzyde comende van
 Jan nijs vander boven

meeus van broechoven alias coppens comende
 van peter zoeten van vieren buender heyden gelegen
 aenden schaepenhovel neven lenaerts vanden
 bogaerde kinderen aen de westzyde comende van
 jan nijs vander boven

15
 Peter van beke comende van jannen van eckle van
 eennen eussle groot omtrent twee gemeten tusschen tgasthuys
 erve noortwaert joncker philips van der meeren oostwaert joes
 de brouwere zuytwaert jan van eckle westwaert

peter van beke comende van jannen van eckle van
 eennen eussle groot omtrent twee gemeten tusschen tgasthuys
 erve noortwaert joncker philips van der meeren oostwaert joes
 de brouwere zuytwaert jan van eckle westwaert

de selve van eenen stucken bempts --- comende van
 cornelis van beke sijnen vadere jan arts gelegen zuyt ende
 west adriaen vanden werve noortwaert de beke oostwaert

de selve van eenen stucken bempts --- comende van
 cornelis van beke sijnen vadere jan arts gelegen zuyt ende
 west adriaen vanden werve noortwaert de beke oostwaert

de selve van eenen inslage gedaen bij gillis
 de weert in den jaere 1509 de 28
 dach in marti van een half buender heiden luttel
 min oft meer dewelc hij gesaayt heeft ... coren
 ende ??? van een chys

de selve van eenen inslage gedaen bij gillis
 de weert in den jaere 1509 de 28
 dach in marti van een half buender heiden luttel
 min oft meer dewelc hij gesaayt heeft ... coren
 ende ??? van een chys

Gheert wouter clerck comende van lauwerys
 coels van der stede heyne diels van merit aen
 de noortzyde ende heyne zeghers aen de zuyt
 zyde

gheert wouter clerck comende van lauwerys
 coels van der stede heyne diels van merit aen
 de noortzyde ende heyne zeghers aen de zuyt
 zyde

De selue comende van jan huysmans van een halff
buender bempte comende van gheerde van tygelt
gelegen op de buyten bempde aert stuyts op de zuyt
zijde comende van peter maes

de selve comende van jan huysmans van een halff
buender bempte comende van gheerde van tygelt
gelegen op de buyten bempde aert stuyts op de zuyt
zijde comende van peter maes

De selue band' blact bempde gelegen tusschen
cornelis dibts erve ende de beke comende van
cornelis heyn cleys dictus van der moelen aen
doorst zyde

de zelve van eenen vloetbempde gelegen tusschen
cornelis dibts erve ende de beke comende van
cornelis heyn cleys dictus van der moelen aen
doorstzyde

De selue van een lepken moers

de zelve van enen lepken moers

De selue comende van Jan Noutmans vanden
ouden hove metten eussele daer aen gelegen
deem heelicht tusschen wouter bertel heyns
erve aen de vosheynninge comende van noutmans
daer nae seelen de ballemakere aen de west
zyde

de zelve comende van jan noutmans vanden
ouden hove metten eussele daer aen gelegen
deem heelicht tusschen wouter bertel heyns
erve aen de vosheynninge comende van noutmans
daer nae seelen de ballemakere aen de west
zyde

De selue comende van jan vanden broeke van de
veeweyden gelegen neven peter coninx erve
aen doorst zyde comende van gielys budelmans
willeken de backere aen de zuyt zyde ende tgast
huys van antwerpen aen de noort zyde.

de zelve comende van jan vanden broeke van de
veeweyden gelegen neven peter coninx erve
aen doorstzyde comende van gielys budelmans
willeken de backere aen de zuytzyde ende tgast
huys van antwerpen aen de noortzijde

De selue vanden molevoirt Jan de brouwere
op doost zyde

De selue van eenen halve buender moers

De selue comende van Jan coels vander
vloet gelegen nevens gielys coels vloet
peter de voldere op de westzyde henrick
van tygelt aen de zuytzyde

de selve vanden molevoirt Jan de brouwere
op doostzyde

de selve van eenen halve buender moers

de selve comende van Jan coels vander
vloet gelegen nevens gielys coels vloet
peter de voldere op de westzyde henrick
van tygelt aen de zuytzyde

17
peter de bye comende van heyne de bye
van eenen leppeken moers gelegen aen de
wolfshovel ende heren moer van antwerpen aen
doost ??? peter heyn luycx noort
peter de bye heeft betaelt voor zijn ierste betalinghe
lesten bamisse 1508 van wegen merten van ypere
vande vloet 1501
ende van 1nen inslage

peter de bye comende van heyne de bye
van eenen leppeken moers gelegen aen de
wolfshovel ende heren moer van antwerpen aen
doost ??? peter heyn luycx noort

peter de bye heeft betaelt voor zijn ierste betalinghe
lesten bamisse 1508 van wegen merten van ypere
vande vloet 1501

ende van 1nen inslage

-HUIJBERGEN-

1. W.H. BOLLAERT
2. DE WILHELMIETEN
3. BROEDERS VAN HUIJBERGEN

TIJDVAK

De Middeleeuwen	500- 1500		
	1263- 1277	W.H. BOLLAERT	ongeveer 14 JAAR
	1278- 1847	DE ORDE VAN DE WILHELMIETEN IN <u>HUIJBERGEN</u>	569 JAAR
		- schenkingen/aankoop van gronden	
		- zielzorg in Huijbergen en regio	
		- agrarische maatschappij	
	1517-	LUTHER/HERVORMING	
Bourgondische periode	---- - 1581		
	1568- 1648	DE 80 JARIGE OORLOG	
Republiek der 17 Verenigde Provinciën	1583- 1595	DE VLUCHT - west en Oost Brabant - België	
	1595	TERUGKEER IN HUIJBERGEN	
		- van Wilhelmieten en Burgers	
		- pachtcontracten	
	1634	ONDERWIJS IN HUIJBERGEN	
		- school van de Wilhelmieten tot 1810	
		DOOP- TROUW EN BEGRAFENISBOEKEN parochie Huijbergen	
Spaanse periode	1648- 1715		
	1649- 1652	UITZETTING - CREYTENBORG	

Oostenrijkse		
periode	1713- 1794	BEVOLKING VAN HUIJBERGEN
	1757	- 302 inwoners
De Franse		
periode	1794- 1814	IN BESLAG NAME VAN GOEDEREN
		- domeingoederen
	1798- 1804	UITZETTING
		- dorp Huijbergen bij particulieren
	1810	OVERDRACHT SCHOOL AAN DE
		GEMEENTE HUIJBERGEN

TERUGKOOP VAN EEN AANTAL GOEDEREN

Verenigd		
Koninkrijk	1814- 1839	KONING WILLEM I
		- verbod nieuwe leden aan te nemen
Koninkrijk der		
Nederlanden	1840- heden	
	1847	ÉÉN WILHELMIET IN HUIJBERGEN
	1847 december	VERTREK LAATSTE WILHELMIET
		G. v.d. Bergh naar Bornem in België
	1879	G. v.d. Bergh overlijdt
		ORDE DER WILHELMIETEN UITGESTORVEN

HERINNERING IN HET DORP HUIJBERGEN

- W.H. Bollaertstraat
- Wilhelmietenstraat
- Siardus Bogaertslaan
- Prior Borrekenstraat

WILHELMIETENMUSEUM - Staartsestraat

BEELD DE WILHELMIET - Boomstraat

BROEDERS VAN HUIJBERGEN

INLEIDING

December 1847

DE LAATSTE WILHELMIET G. V.D. BERGH
VERTROKKEN NAAR BORNEM
EINDE WILHELMIETENTIJDPERK

PASTOOR M. DE BIE (sinds 1829 pastoor)
BEHEERDER VAN DE WILHELMIETENGOEDEREN

MGR. J. VAN HOOYDONK
- bestemming voor een weeshuis

DRIE BROEDERS VAN OUDENBOSCH
- beginnen met de voorbereiding

1849

WEESHUIS VOOR JONGENS (6 - 14 jaar)
- uit bisdom Breda
- eerste wezen komen

1851

- eerste pensionairen

MGR. J. VAN HOOYDONK MAAKT PLANNEN
VOOR EEN NIEUWE CONGREGATIE
- enkele kandidaten

1852

VOORLOPIGE REGEL
- broeders nemen zorg voor wezen over

1852

BROEDERS VAN OUDENBOSCH VERTREKKEN

BROEDERS VAN HUIJBERGEN

- A. 25 september 1854 STICHTINGSDATUM
 CONGREGATIE BROEDERS VAN HUIJBERGEN
- doel: opvoeding en onderwijs
 - L.O. voor weesjongens
 - L.O. voor pensionairen
- 1856 EERSTE UITBREIDING GEBOUWEN
- priesters vormen de directie
- B. GROEI AANTAL BROEDERS VAN HUIJBERGEN
 EN INTERNEN
- U.L.O.
 - opleiding onderwijzer
- C. BUITEN HUIJBERGEN IN NEDERLAND
 MEER BROEDERHUIZEN
- Oosterhout
 - Breda
 - Bergen op Zoom enz.
- D. BUITEN HUIJBERGEN MISSIEGEBIEDEN
- 1920 Indonesië
 - 1955 Brazilië
- 1941 STE.-MARIE DOOR DE DUITSERS GEVORDERD
- 1944 STE.-MARIE DOOR DE DUITSERS IN BRAND
 GESTOKEN
- 1951 HET NIEUWE STE.-MARIE IN GEBRUIK GENOMEN

E. BLOEITIJD BROEDERS VAN HUIJBERGEN
1950-1965 - ruim 300 leden

F.	na 1965	NEERGAANG BROEDERS VAN HUIJBERGEN - geen/weinig nieuwe leden - uittredingen; sterke daling van aantal leden - schoolinternaten; sterke daling leerlingen
----	---------	---

6. 1970-1990 - opheffen van schoolinternaten
- opheffen van broederhuizen
1990 OPENING NIEUWBOUW STE.-MARIE (Boomstraat 7)
- bejaardenoord met verzorgingsafdeling broeders
1996 VERKOOP STE.-MARIE, (staartsestraat)

H. 2003 BROEDERS VAN HUIJBERGEN
AANTAL NEDERLANDSE BROEDERS

- 80 jaar en ouder: 22 broeders
70 jaar tot 80 jaar: 25 broeders
60 jaar tot 70 jaar: 19 broeders
tussen 50 en 60 jaar: 4 broeders
Op 01-01-2003 70 Nederlandse broeders

Mr. Pierre Franken

Wuustierstaat

16	V/1	17	V/2	18	V/3	19	V/4	20	V/5	21	V/6	22	V/7	23	V/8
PEETERS Hermanius z.v. Cornelius en VAN AELST Catharina ° Poppel 29-7-1744 † Hoogstraten 18-9-1786		VAN HEYST Helena Elisabeth d.v. VAN HEIJST Anthony en BOEIJENS Anna ° Hoogstraten 5-5-1738 † Hoogstraten 12-6-1793		COOLBONDERS Adrianus Bakker z.v. Henrici en MELIS Gertrudis ° Castelre (Ned.) 29-4-1752 † Beerse 28-2-1821		GEERTS Anna Cornelia d.v. Adrianus en KNAEPKENS Dymphna ° Lille 17-12-1758 † Beerse 14-11-1829				WEYGERS Maria d.v. Franciscus en KAUTERS Wilhelma Maria ° Meerle 9-9-1770 † Nieuw-Ginneken 13-2-1831		DE BIE Antonius Kuiper z.v. Joannes eh GEERTS Catharina ° Wuustwezel 19-2-1773 † Wuustwezel 15-1-1851		MOUS Joanna d.v. Joannes en VAN DEN EYNDE Joanna ° Kalmthout 6-11-1784 † Wuustwezel 17-3-1866	
x Hoogstraten 15-4-1776				x Beerse 6-2-1781								x Wuustwezel 25-6-1807			
8	IV/1	9	IV/2	10	IV/3	11	IV/4								
PEETERS Antonius Cornelius Koperslager ° Hoogstraten 9-3-1777 † Vremde 4-2-1859		COOLBOENDERS Maria Anna ° Beerse 4-1-1784 † Hoogstraten 3-11-1855		WEYGERS Digman Metser ° Chaam (NL) 11-2-1807 † Wuustwezel 24-4-1877		DE BIE Joanna Catharina ° Wuustwezel 19-9-1808 † Wuustwezel 31-10-1842									
x Turnhout 1-7-1807				x Wuustwezel 23-4-1834											
4	III/1	5		III/2											
PEETERS Carolus Koperslager ° Hoogstraten 21-7-1829 † Wuustwezel 24-1-1917		WEYGERS Constantia Antonia ° Wuustwezel 9-10-1837 † Wuustwezel 7-5-1932													
x Wuustwezel 20-5-1863															
2	II/1														
PEETERS Constant Lodewijk Koperslager ° Wuustwezel 4-3-1877 † Wuustwezel 19-3-1971															
1	I/1														
PEETERS Carolus Constantinus Stadssekretaris van Antwerpen - Hoogleraar aan de Kath. Universiteit te Leuven ° Wuustwezel 29-12-1903 † Antwerpen 16-12-1975															
x Loenhout 17-1-1903															

K.C. Peeters

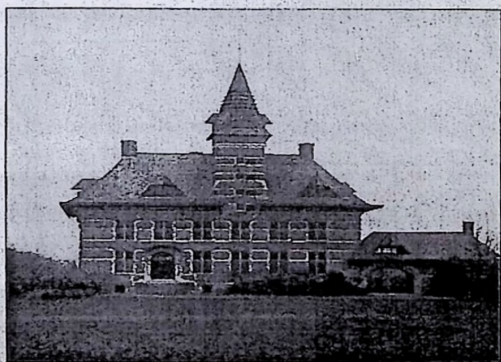
24	V/9	25	V/10	26	V/11	27	V/12	28	V/13	29	V/14	30	V/15	31	V/16
VAN ELSACKER Nicolaus z.v. Georgius en VAN DYCK Catharina ° Loenhout 8-1-1751 † Loenhout 7-5-1797		VAN DEN HEUVEL Dymphna d.v. Walterus en HUYGENS Elisabeth ° Loenhout 19-6-1756 † Loenhout 10-2-1831		VAN STAEYEN Mattheus z.v. VAN STALJEN Michaël en MATTHIJSSSENS Adriana ° Loenhout 4-1-1757 † Loenhout 21-9-1792		VERMEIREN Lucia Cornelia d.v. Cornelius en HUYBEN Catharina Petri ° Loenhout 23-8-1760 † Loenhout 24-8-1823		VAN LOOVEREN Petrus Landbouwer z.v. Joannes Petri en VAN LOOVEREN Joanna ° Wuustwezel 12-1-1769 † Loenhout 13-11-1835		VAN GASTEL Dymphna d.v. Matheus en BROMANS Maria Lambert ° Loenhout 27-8-1772 † Loenhout 13-6-1848		SPELTINCX Christiaan z.v. SPELTINCX Laurent en VAN STALJEN Lucia ° Loenhout 21-9-1786 † Loenhout 24-1-1869		VAN MEIR Joanna Cornelia d.v. Leonard en VAN ROIJ Anna Cornelia ° Loenhout 22-2-1793 † Loenhout 29-1-1870	
x ?				x Loenhout 20-6-1785				x Loenhout 23-5-1803				x Loenhout 22-2-1810			
2	IV/5	13	IV/6	14	IV/7	15	IV/8								
VAN ELSACKER Gerardus Kleermaker Loenhout 17-1-1796 Loenhout 30-10-1863		VAN STAEYEN Joanna Catharina ° Loenhout 11-3-1786 † Loenhout 27-1-1841		VAN LOOVEREN Cornelius Koopman in granen ° Loenhout 28-7-1808 † Loenhout 13-7-1878		SPELTINCX Anna Catharina ° Loenhout 4-10-1812 † Loenhout 9-5-1874									
x Loenhout 22-4-1826						x Loenhout 10-10-1832									
i	III/3	7	III/4												
VAN ELSACKER Petrus Josephus Veldwachter ° Loenhout 7-8-1826 † Wuustwezel 24-8-1919				VAN LOOVEREN Maria Catharina ° Loenhout 16-12-1842 † Wuustwezel 24-5-1920											
				x Loenhout 21-5-1872											
3	VAN ELSACKER Leonia													II/2	
° Loenhout 14-11-1880															
† Wuustwezel 3-12-1955															
PELLAERS Maria Joanna Francisca															

UIT DE ARCHIEVEN VAN K.C. PEETERS

VIII. Verdere activiteiten van de onderwijzer-archivaris

In het weekblad Polder en Kempen van 6 april 1926 verscheen het bericht dat de eigendom van de familie Hens, bestaande uit kasteel, woonhuis en park door het gemeentebestuur van Wuustwezel werd aangekocht. "Het kasteel zal als gemeentehuis worden ingericht, daar het oud gemeentehuis te klein wordt om aan de behoeften eener gemeente van omtrent 5000 inwoners te voldoen. Het park met een oppervlakte van ongeveer 7 Ha. zal als bouwgrond door het gemeentebestuur verkocht worden. Zoo wordt de kom der gemeente Wuestwezel uitgebreid door een schoone nieuwe wijk, die binnen enkele jaren het dorp een heel mooi uitzicht geven zal." Ook in een speciaal nummer van "Wesalia" verscheen de foto van het nieuwe gemeentehuis.

BIJVOEGSEL AAN "WESALIA" - 1^e JR. n° 2.

Het Nieuw Gemeentehuis van Wuustwezel.

Ter gelegenheid der inhuldiging, zal er in de zalen van het Nieuw Gemeentehuis een grootsche *tentoonstelling van Oude-Kempische en Vreemde Pers* gehouden worden op ZONDAG 8 OOGST 1926.

In de gemeente hingen geel-zwarte affiches met de volgende tekst :

Gemeente Wuestwezel
T E N T O O N S T E L L I N G
van **Periodische Drukkers**

Ingericht door den
Oudheidkundigen Kring van Wuestwezel
Met medewerking van 't Gemeentebestuur, ter gelegenheid van de
INHULDIGING van het NIEUWE GEMEENTEHUIS
Op Zondag 8 Augustus 1926

Feestwijzer

- Om 10 ½ uren : Aankomst van den Weledelen Heer Baron G. Holvoet, Gouverneur der Provincie Antwerpen, en optocht naar het nieuwe Gemeentehuis.
- Om 11 ½ uren : Ontvangst van den heer Gouverneur en van de Overheden.
Toespraak door de, heer Baron R. de Kerchove d'Exaerde, burgemeester Van Wuestwezel, en door den Voorzitter van den Oudheidkundigen Kring.
Opening der Tentoonstelling.
Wandelvoordracht door den heer J.P. Dupont.
- Om 4 uren : Feestzitting, alleen toegankelijk voor genodigden en leden van den Oudheidkundigen Kring.

Muziekuitvoeringen door de drij plaatselijke fanfaren.

Schikkingen

- 1) De tentoonstelling zal toegankelijk zijn : op Zondagen 8, 15 en 22 Augustus,
van 1 tot 6 uren;
op Donderdagen 12 en 19 Augustus,
van 2 tot 4 uren.
- 2) De inkomprijs is bepaald als volgt : 2 frank op 8, 12 en 19 Augustus;
1 frank op 15 en 22 Augustus.
- 3) Gelegenheidsnummer "WESALIA", met omstandig programma en
uitvoerigen catalogus, verkrijgbaar aan 1 frank.
De leden van den Oudheidkundigen Kring genieten eene vermindering van 50%
op vertooning hunner lidkaart.

Namens den Oudheidkundigen Kring :

De Schrijver,
Karel Peeters.

De Voorzitter,
Jos. Van der Jonckheyde.

Gezien en goedgekeurd door het College van Burgemeester en Schepenen.
Wuestwezel, den 5 Juli 1926.

Bij bevel,
De Sekretaris,
Eug. Van Beeck.

De Burgemeester,
Baron R. de Kerchove d'Exaerde.

In het speciale nummer van "Wesalia" verscheen een overzicht over de tentoongestelde nieuwsbladen en tijdschriften die in vier hoofdstukken werden ingedeeld voorzien van uitgebreide informatie :

- Kempische Nieuwsbladen en Tijdschriften (1834-1918)
- Oude Dagbladpers (XVIIe , XVIIIe en begin XIXe eeuw tot 1830 inbegrepen)
- Hedendaagse Drukkers
- Oorlogsbladen.

De redactie schreef ondermeer :

"Bij het opmaken van dit overzicht werd getracht zoo trouw en zoo volledig mogelijk een algemeenen kijk te geven over al wat er op gebied van dag- en nieuwsbladwezen bestond of nog bestaat. Bijzondere zorg werd besteed aan de Kempische Afdeling omdat ze ons meest van al aanbelangt. Het was dan ook onmogelijk op ons gewoon aantal bladzijden te verschijnen. We hebben voor deze gelegenheid een uitzondering gemaakt en den omvang van ons tijdschrift uitgebreid....

Met de vaste overtuiging dat door het aandurven van dit werk, gesteund door onze lezers en aangemoedigd door de geestelijke en wereldlijke overheden, "Wesalia" beter zal gekend en nog meer zal gewaardeerd worden, sturen we met blijde verwachting dit gelegenheidsnummer de wereld in en roepen we alle bezoekers onzer tentoonstelling een hartelijk welkom toe !"

Deze tentoonstelling kreeg weerklank en gaf aanleiding tot heel wat contacten. Hierdoor groeide het aantal leden van de Oudheidkundige Kring aan en kreeg "Wesalia" meer en meer abonnees.

De heer A. Leenaerts uit de Walenstraat 44 te Antwerpen was één van de enthousiastelingen. Hij schreef :

"Nog gansch onder den indruk der zoo welgelukte feesten van Zondag 8 Aug. ll.....

Ik had eerst gedacht van vandaag nog eens terug te komen maar onvoorziene omstandigheden hebben mij belet u mijn welgemeenden dank te zenden voor de ievervolle werking die u aan de tentoonstelling en aan de werking van den nog jongen kring toegebracht hebt. Het was waarlijk overheerlijk zulk initiatief te vinden om de periodische drukkers op zulke schitterende wijze ten toon te stellen....

Bij 't afscheid nemen beloofde ik u enige adressen op te geven om te trachten nieuwe leden voor den Kring aan te werven..."

Andere contacten waren gegroeid die voor de onderwijzer-archivaris van groot belang waren. Professor van de Wijer uit Leuven schreef op 7 augustus 1926 :

"Tot mijn groot spijt zal het me onmogelijk zijn noch morgen noch in de loop van a.s. week de reis naar W. te ondernemen...."

De onderwijzer-archivaris was in het begin van 1926 in contact gekomen met Professor van de Wijer in het kader van een onderzoek over de plaatsnamen van gemeenten. Sedert 18 januari 1926 had hij een lidkaart van de Vlaamse Toponomische Vereniging met zetel in het Spoelberch-Instituut te Leuven en was hij officieel "medewerker aan het Onderzoek van de Vlaamsche plaatsnamen voor de gemeente Wuestwezel". Hij kreeg onderrichtingen van de Professor uit Leuven voor het opmaken van steekkaarten : "voor elke plaatsnaam, die een volgnummer krijgt, aanduiding van plaatsnaam, ligging aard en oppervlakte. Eventueel ook wetenswaardigheden of poging tot verklaring..."

In mei van 1926 had hij reeds een appreciatie gekregen. Van de Wijer schreef :

"Hierbij stuur ik u eindelijk ! de fiches en de top. Kaart v. Wuestwezel terug.

Ik heb me na het Congres verschrikkelijk vermoeid gevoeld en zoo is alles – niet alleen het antwoord waar u recht op had – blijven liggen.

Laat mij dan toe – al lijkt het na een maand wel een beetje gek – mijn groote voldoening uit te drukken voor de wijze waarop u het werk ten uitvoer gebracht hebt. Wuestwezel is in uitstekende handen ! "

Tenslotte ontving hij, ingevolge het initiatief voor deze tentoonstelling, een brief op 3 september 1926 van de Bond der Belgische en Uitlandsche Periodische Journalisten waarbij hij als lid werd aanvaard door het "Bestuurskomiteit " van genoemde bond.

*

Eén van de hoogtepunten in die tijd voor de Wuustwezelse gemeenschap én voor de onderwijzer - archivaris waren de Gildefeesten van 1928.

Er wordt op 24 januari 1928 een Algemene Vergadering bijeengeroepen met personaliteiten uit de gemeente die afgevaardigd worden door :

- het Gemeentebestuur
- het onderwijzerscorps
- de Oudheidkundige Kring "Wesalia"
- de Gilde Sint-Sebastiaan
- de Gilde Sint-Joris
- de Koninklijke Gilde Sint Christoffel
- de Handboogmaatschappij "De Vriendschap" en
- de Kruisboogmaatschappij.

Het verslag van die vergadering, opgesteld door de secretaris Karel Peeters vermeldt :

"De heer Burgemeester opent de vergadering : er moeten feesten ingericht worden om een driedubbele gebeurtenis te vieren : het 400-jarig bestaan der St.Sebastiaans- en Sint-Jorisgilden en het verheffen tot Koninklijke Maatschappij de St. Kristoffelgilde. Iedereen herinnert zich nog heel wel de groote gildefeesten te Esschen op 7 Augustus van verleden jaar, maar de Wuestwezelsche feesten moeten prachtiger zijn omdat er hier niet één maar drie gilden te vieren zijn.

We zouden de feestelijkheden moeten kunnen inzetten met een Kongres over het gildewezen, 's Zaterdags en dan Zondags de groote dag : H. Mis, optocht, prijskampen, kampioenschielingen, uitvoering van oude dansen, enz..

Om dit alles te regelen dienen er Kommissiën gevormd en de heer Burgemeester stelt voor een hoofdkomitee samen te stellen, dat de leiding zou nemen en de richting aanduiden, verder twee Kommissiën : één voor de feestelijkheden (kongres en optocht) en een voor de prijskampen en wedstrijden. Dit voorstel wordt met algemeene goedkeuring aangenomen. Daarop volgt een bespreking om den datum vast te stellen, er dient rekening gehouden met de festivals van Loenhout en Zundert, de schietingen te Antwerpen (Gitschotel) en de kermissen in den omtrek. Als voorloopige datum wordt dan voorgesteld 12e en 13e Mei, wat aangenomen wordt indien deze dagen niet samenvallen met een ander feest in den omtrek. Inlichtingen zullen genomen worden.."

De samenstelling van de comités werd in het verslag als volgt weergegeven :

Eere – Komiteit

Eere – Voorzitter : Baron G. Holvoet, gouverneur der provincie Antwerpen
Eere – Leden : Z.E.H. A. Verheyen, pastoor
Jan Beyers, koning der Sint Sebastiaansgilde
Jhr. Fernand de Kerchove d'Exaerde, koning der St. Jorisgilde
Jan Anthonissen, koning der Kon. St. Kristoffelgilde

Hoofdkomiteit

Voorzitter : Baron Rob. De Kerchove d'Exaerde, volksvertegenwoordiger,
Burgemeester van Wuestwezel
Onder-Voorzitter : E.H. J. Van Loenhout, onderpastoor
Sekretaris : Karel Peeters, gemeente-archivaris
Schatbewaarder : Petrus Aerden, gemeente-ontvanger
Leden : Marten Van Hoydonck, hoofdman St. Sebastiaan
Corn. Van Hoydonck, hoofdman St. Joris
Corneel Neys, hoofdman St. Kristoffel
Jos. Van der Jonckheyd, voorzitter "Wesalia"
Eug. Van Beeck, gemeentesekretaris, hoofdman St. Ambrosiusgilde

Kommissie der Feestelijkheden

Voorzitter : Theofiel Verellen, eerste schepen, ouderman St. Joris en St. Kristoffel
Sekretaris : Gustaaf Goris, onderwijzer
Leden : H. Vanmassenhoven, ontvanger-tolrechter, afgevaardigde van "Wesalia"
Karel Beyers, ouderman St. Joris en St. Sebastiaan
Louis Boden, ouderman St. Sebastiaan
Domien Leenaerts, ouderman St. Sebastiaan
Frans Van Hoydonck, oud-deken St. Joris
Felix Van Bueren, oud-deken, St. Kristoffel
Joz. Boeren, deken van St. Kristoffel
Jul. Lambrechts, schoolhoofd
Victor Van Doninck, onderwijzer
Louis Cools, schatbewaarder "De Vriendschap"
Alfons Van der Jonckheyd, voorzitter Kruisboogmaatschappij

Kommissie der Schietingen en Wedstrijden

Voorzitter : Corn. Van der Jonckheyd, schrijver St. Joris
Schrijver : Jozef Van Hoydonck, gemeentebediende
Leden : Frans Verstraelen, schatbewaarder "Wesalia"
Petrus Beyers, ouderman St. Sebastiaan
Corneel Beyers, deken St. Sebastiaan
Corneel Leenaerts, deken St. Joris
Frans Van Hoydonck, oud-deken St. Sebastiaan
Leopold Jacobs, ouderman St. Joris
Jozef Hofkens, lid St. Joris (vervangt Mus Hofkens ouderman S.J.)
Jan Staepels, ouderman St. Kristoffel
Louis De Ryck, ouderman St. Kristoffel
Jos. Cools, onderwijzer
Frans Van Looveren, voorzitter "De Vriendschap"
Henri Schouteden, bestuurslid Kruisboogmaatschappij

Het verslag van deze eerste vergadering sluit met de woorden :

"Ten slotte wijst de voorzitter er op dat ieder die opmerkingen te maken heeft zulks moet doen op de vergadering en niet er buiten. Vooral wordt er op gedrukt dat er welgemeend en met goeden wil dient samengewerkt want van de eensgezinde samenwerking hangt het welgelukken der feesten af. Onze leuze moet zijn : 'Wezel boven !'"

Over het voorlopig programma van de feestelijkheden lezen wij in het verslag van de vergadering van het Hoofdkomitee van 10 februari 1928 :

- *"Zaterdag 12 Mei : om 3 u. Kongres over het Gildewezen. Als sprekers zullen gevraagd worden :*

E.H. Dr Fl. Prims : Het Kempisch Gildewezen in 't Algemeen

J. Cornelissen : De Gilden en de Folklore

Karel Peeters : De Wuestwezelsche Gilden

Aan Mr Fr. Claes zal gevraagd worden om een deel zijner Kempische gildevlaggen ten toon te stellen evenals aan eenige omliggende gemeenten – welke vlaggen zouden te bezichtigen zijn van Zaterdags na de voordrachten tot Zondags 2 u.

Om 5 u. Uitvoering van oude – Kempische dansen door een der gilden uit het omliggende (Esschen of Capellen)

Zondag 13 Mei : om 9½ u. Plechtige H. Mis door Mgr. Janssens, met kanselrede De kampioenschietingen zouden reeds aanvangen om 8 uur en duren tot 2 u. (behalve onder de H. Mis)

Na den optocht zouden de kampscheuten plaats hebben.

Om 2 u. Vorming van den optocht

Buiten de ingeschreven gilden en schuttersvereenigingen zal de medewerking gevraagd worden der drie plaatselijke muziekmaatschappijen en aan twee uit Antwerpen

Om 6 u. Premietrekking, waarna uitvoering van oude dansen

Bij gebeurlijke komst van een vendelzwaaijer zou die plaats hebben oogenblikkelijk na den stoet.

Zondag 20 Mei : Prijsschietingen voor de leden der vereenigingen die met minstens 10 leden aan den stoet deelgenomen hebben."

In de Algemene Vergadering van 9 maart 1928 wordt medegedeeld dat aan 470 Belgische en 95 Nederlandse schuttersmaatschappijen uitnodigingen werden verstuurd.

In verband met de sprekers worden meer bijzonderheden verstrekt. Floris Prims zal spreken over "De Schuttersgilden in de Middeleeuwen" en indien Prims zou afzeggen "hebben we Mr. Leo Arras, van Lier over zelfde onderwerp". Hub. Kunst heeft toegezegd en zal handelen over "De Schuttersgilden in het Oud-Kempische Volksleven" en Karel Peeters zal spreken over : "De geschiedenis der drie Koninklijke Wuestwezelsche Schuttersgilden".

"Ten slotte deelt de schrijver mede, dat het bericht toegekomen is, dat de gilden St. Sebastiaan en St. Joris verheven werden tot Koninklijke Maatschappij ter gelegenheid van hun 400-jarig bestaan."

In het verslag van 16 maart 1928 staat vermeld dat de volgende heren als jurylid werden aangezocht:

- 1) Fr. Claes, conservator van Musea te Antwerpen;

- 2) Dirk Vansina, kunstschilder Wuestwezel en
- 3) Joz. Ennalsteen, Archivaris der Kathedraal te Antwerpen.

Personen die met belangstelling achter het initiatief van die grootse gildefeesten stonden waren ondermeer J. Ennalsteen en H. Kunst.

Jozef Ennalsteen schreef op 9 februari 1928 :

"Met oprecht genoegen verneem ik van U de ontworpen gildefeesten te Wuestwezel in Mei aanstaande. Ik verheug mij in den waren heropbloei der oude gilden in onze streek; daarvoor heb ik gevochten. Er komt nieuw leven en jong bloed !...

Dit jaar heeft het 3de Congres der Kempen plaats te Gheel. Wij werken volop aan de inrichting hiervan, alsook aan de tentoonstelling... Een speciaal Congres inrichten omtrent het Gildewezen is principieel wel goed; de verwezenlijking ervan is wat anders. Moest ik de gildefeesten inrichten dan liet ik alle zweem zelf van geleerdheid weg. De gildefeesten moeten zijn – naar mijn meening – een volksfeest, eene verbroedering van gildebroeders, de uiting van opvlammend volksleven. Herinner U de geleerde voordracht op de gildefeesten te Esschen. Daarvan begrijpen de menschen niets !..."

Wanneer zijn mening werd gevraagd over het uitgeven van een brochure, antwoordde J. Ennalsteen :

"Deze [brochure] zou bevatten een inventaris. In zich zelf weer zeer goed ! Ik zou echter een uitgebreid verslag uitgeven over de feestelijkheden en over de gilden die daaraan hebben deel genomen.

Deze uitgave kon men illustreeren met een 20 tal clichés, de groepen uit den stoet voorstellend. Vooraf kon men de geschiedenis geven der 3 Wezelsche Gilden ook met afbeeldingen. Te Esschen heeft men spijt gehad geen krediet voor dusdanige uitgave voorzien te hebben...."

In een folder verspreid op 20 maart 1928 en ondertekend door de secretaris Karel Peeters en de Voorzitter Baron R. de Kerchove d'Exaerde wordt de uitgave van een brochure aangekondigd aan handelaars, fabrikanten, hotelhouders, winkeliers die hierin, zo wordt gezegd *"een goedkoop en prachtig middel vinden om reclaam te maken voor hun zaak"*.

Tevens werd vermeld : *"deze brochure wordt gedrukt op minstens 1000 exemplaren en wordt gezonden aan de Belgische en Nederlandsche Schuttersmaatschappijen, terwijl ze op de dagen der feesten in 't openbaar zullen verkocht worden."*

Hubert Kunst, die in die periode enkele korte bijdragen leverde voor "Wesalia", schreef :

"Dacht het wel, dat je over de ooren in 't werk zou zitten. Maar het is nogal een gezellige drukte wat je nu begonnen zijt... Op je vraag of ik op de bijeenkomsten niet eens een spreekbeurt kan houden, deel ik je mee, dat ik dit aanbod met genoegen wil aanvaarden... 'k Had zóó gedacht, Karel, om vooral uit te laten komen, hoe 't geheele leven op een Kempisch dorp in vroegeren tijd zich op de schoonste wijze uitte in het oude schuttersbedrijf. 'k Tracht op de eerste plaats voor 't volk allerlei tekenende bijzonderheden te vermelden en te bespreken....."

Dat Floris Prims aanwezig was vinden wij in het archief terug met een briefje gedateerd op de eerste dag van de feesten.

"Vriend Karel,

E.H. Prims komt. De auto van den Burgemeester zal hem afhalen thuis. Hij vertrekt te Antwerpen om 2 u.

Met beste groeten, uw Alb. Henderick"

De vier nummers van de 3de jaargang van "Wesalia" waren praktisch volledig gewijd aan de gilden met een vervolgartikel ondertekend P. v. G. (Pastoor van Gooreind = Z.E.H. van Horenbeeck). Terwijl in andere jaargangen de meeste artikelen door Karel Peeters waren ondertekend, had hij in deze periode van de gildefeesten zelfs geen tijd meer voor zijn "Wesalia".

*

Twee jaar na de Gildefeesten van 1928 werden weer grootse plannen gesmeed voor een "Folkloristisch en Landelijk feest". Er werden weer lijsten opgesteld met de namen van bestuursleden van gilden die in aanmerking kwamen voor de samenstelling van een nieuw "Algemeen Komiteit". Karel Peeters schreef weer briefjes naar "Vriend Marten" en "Vriend Petrus" en liet een uitnodiging ondertekenen door Baron de Kerchove met volgende tekst :

"Mijnheer,

Ik heb de eer U uit te noodigen op de vergadering welke zal gehouden worden op 12 April a.s. om 6 u. in de Raadzaal van het Gemeentehuis. Alsdan zullen de Commissies samengesteld worden voor de feesten van 15 Augustus 1930.

(Internationaal Landbouwcongres – Wereldtentoonstelling)

Moest U belet zijn, gelieve me dan te melden of U het lidmaatschap aanneemt."

Maar op de dag zelf van die geplande vergadering van de 12de april vertrok een brief vanuit de pastorie naar de burgemeester :

"Weledele Heer Burgemeester en vrienden,

Er zou dus dit jaar op 15 Aug. weer een folkloristische stoet en andere vermakelijkheden worden ingericht. Voorzeker dat heeft zijn goede kanten :

- 1) Het zou een eer zijn voor ons dorp aan de talrijke vreemdelingen te kunnen toonen hoe in vroeger jaren hier in de streken de kleerdracht en de volksgebruiken waren.
- 2) Het zou weer een dag zijn van veel profijt voor onze neringdoeners en herbergiers en
- 3) Het zou een dag zijn van leute en avondplezier voor onze jeugd en die zou er stellig wel het meeste voor zijn.

Maar, als er iets dient op touw gezet te worden dan moet het gezien worden niet enkel langs den schoonen kant maar ook langs den slechten; we moeten niet altijd luisteren naar de verlangens van hier of daar een losbolligen snaak ; onze neringdoeners en herbergiers mogen niet enkel zien naar hun eigen zak en stoffelijk voordeel.

De geestelijkheid en vele van onze menschen hadden liever dat dit feest hier niet plaats had :

- 1) Het valt samen met O.L.Vrouwdag en groote processie. Al beginnen die feestelijkheden pas rond twee uur, met al die voorbereidingen zou de beteekenis van dien hoogdag fel verminderd worden en de processie zou er zeker onder lijden.
- 2) Evenals verleden jaar zou ook nu dit feest aanleiding geven tot avondgeloop en –braspertijen. Het is een feit dat op onze kermisdagen het 's avonds voor deftige menschen niet bekwaam is om op straat te komen, en in den nacht gaat het er beestig toe. Onze doorkristelijke menschen vragen niet dat ge die gelegenheden zoudt vermenigvuldigen, integendeel. En nu zou dit feest vallen op Vrijdag voor onze dorpskermis; wat zou onze jonge gasten beletten hun kermis almaar een paar dagen vroeger te beginnen.

Menschen die het ernstig meenen met het welzijn van onze jeugd, vragen dat die braspartijgelegenheden zouden verminderd worden in plaats van vermeerderd, en dat dus dit feest niet zou plaats hebben.

Er zijn nog andere redenen tegen :

- 1) Dit zou waarschijnlijk weer een kleine gemeentelijke toelage meebrengen, die ten slotte toch weer door onze mensen zou moeten gedekt worden, vele mensen zijn tegen die uitgave.
- 2) De voorbereidselen van verleden jaar vroegen zooveel werk dat verschillende medewerkers er den buik van vol hadden; en dat zou dit jaar weer herbeginnen !
- 3) En waarom twee jaar achtereen een folkloristische stoet in een zelfde dorp?? We mogen dat ook wel eens aan een andere gemeente gunnen.

Om die verschillende redenen vragen de geestelijkheid en veel ernstig denkende mensen dat het feest niet in ons dorp zou doorgaan."

De onderwijzer-archivaris had met zijn toneelstuk "Brinio" reeds moeten vechten tegen de pastoor. Hij had nochtans een zeer goede verhouding met de geestelijkheid. Bij de abonnees van "Wesalia" kon men zelfs een dertigtal geestelijken tellen, waaronder veel pastoors. Alle rangen van de kerkelijke hiërarchie vond men in de lijst terug, zelfs de huisprelaat van de Paus. Er was één man duidelijk afwezig : de pastoor van Wuustwezel.

En als men eerst "zijn" toelating niet kwam vragen dan liet hij zijn "macht" zien. Elke concurrentie met zijn processie werd tegengewerkt zowel vanop de preekstoel als per brief. De burgemeester – volksvertegenwoordiger – baron mocht het dus weten dat de pastoor niet opgezet was met de medewerking aan jaarlijkse stoeten en feesten die toch maar eindigden in braspartijen en beestigheden. Men moest zich ook niet laten leiden door "de verlangens van een losbolligen snaak".

Wij vonden in het archief een omslag met de vermelde documenten. Op de omslag staat in handschrift : Sluiten der Landbouwtentoonstelling te Wuustwezel op 15-8-1930

Folkloristisch en Landelijk feest

Verhinderd door geestelijkheid

Maar de snaak van nog geen 27 jaar liet zich niet ontmoedigen. In "Wesalia" 1930, nummer drie worden 21 pagina's gewijd aan Wuestwezel 1830-1930. En wat lezen wij ?

"Op Zondag 21 September zullen te Wuestwezel feestelijkheden ingericht worden ter viering van 's lands honderdjarige onafhankelijkheid. Het past voorzeker bij een Eeuwfeest een historisch overzicht te geven der afgeloopen tijdspanne. Het plaatselijk Eeuwfeestkomitee nam daarom het gelukkig initiatief dit historisch overzicht weer te geven in een praalstoet, die deel uitmaakt van het algemeen feestprogramma...."

En het artikel gaat verder met een uitvoerige bespreking van de 22 groepen en pralwagens met vooraan, na de ruiters met vaandels : "De aloude Wuestwezelsche gilden".

De plannen voor de "folkloristische feesten" werden dus toch, een maand later, gerealiseerd ! Misschien was Karel Peeters ditmaal handiger geweest. In het hoofdstuk over het bestuur van de gemeente werden naast de "Burgemeesters" ook de "Pastoors" behandeld. Dit hoofdstuk eindigde zelfs met de zin : "De uitbreiding van de innerlijke versiering van dezer kerk begon door pastoor Lemmens zaliger, en werd met evenveel kunstzin voortgezet door den Z.E.H. Pastoor Verheyen." Niet alleen werden de pastoors verheven tot leden van het gemeentelijk bestuur, maar werd de toen "regerende" pastoor Verheyen in de bloemetjes gezet ! Namens "de geestelijkheid en de ernstig denkende mensen" werd ditmaal geen brief verstuurd.

En de reeks initiatieven ging verder.

In "De Morgenpost" van 29 september 1931 verschijnt de titel "Kempisch Gildefeest" – "De Kon. St-Jorisgilde van Wuustwezel huldigt haar nieuw vaandel in".

"Wuustwezel mogen we noemen het dorp der gilden. Deze eeuwenoude verenigingen bloeien daar zooals op niet één Kempisch dorp.... Sint-Jorisgilde, die den Kruisboog als wapen heeft, kreeg van haar koning een nieuw vaandel. Die gulhartige koning is niemand anders dan Baron Ferdinand de Kerchove d'Exaerde, die in 1920 op den derden kermisdag den Koningsvogel 'van de speer afhaelde ende neerschoot'. De vlaginhuldiging groeide uit tot een grootsch feest...."

Verder wordt uitvoerig uitgewijd over de "vlaggewijding" zelf, de tocht van de verschillende groepen door het dorp, de plechtige overhandiging en de toespraak van de burgemeester Baron R. de Kerchove d'Exaerde aan het gemeentehuis.

Opvallend in dit artikel is de schrijfwijze van de gemeente : WUUSTwezel en niet WUEstwezel. Het artikel, ondertekend KA., kon dus maar alleen door Karel Peeters zijn geschreven.

*

Een initiatief van een heel andere aard was het organiseren van een kunsttentoonstelling. In de gemeente werd het volgende kaartje verspreid :

Jos, Pieter en Edw. PAS, kunstschilders

hebben de eer U uit te noodigen tot de

T E N T O O N S T E L L I N G

hunner werken op het

GEMEENTEHUIS van WUUSTWEZEL

ingericht met de welwillende medewerking van den

Oudheidkundigen Kring van Wuustwezel

van Zondag 21 Oogst tot Zondag 28 Oogst 1932.

Op 21 augustus 1932 te 11 uur greep de plechtige opening plaats met een inleiding door Karel Peeters, archivaris.

"Het is voor mij een groote eer, namens het bestuur van den Oudheidkundigen Kring van Wuustwezel, deze eerste kunsttentoonstelling te mogen inleiden.

Een eerste vraag, die ik in deze inleiding te beantwoorden heb is : welk verband bestaat er tusschen O.K.W. en deze Kunsttentoonstelling.

Dit verband is dubbel :

1. *Wij volbrengen hier een plicht van vriendschap. De vrienden onzer vrienden zijn ook de onze zegt het spreekwoord. De heer Van den Zegel, vertegenwoordiger voor Achterbroek in ons bestuur, heeft zijn drie vrienden, de gebroeders Pas uit Londerzeel, ook tot onze vrienden gemaakt.*
2. *Maar er is meer : gedurende de zes jaren van zijn bestaan heeft onze Kring zich immers ten dienste gesteld van al degenen, die volksveredeling tot doel stelden. Moeten we de perstentoonstelling nog in herinnering brengen ? De gildefeesten van 1928 met haar 110 deelnemende gilden, een record dat nog niet werd neergehaald....*

Nu kon dit nieuw beroep op onze medewerking niet afgewezen worden. Door onze hulp te verleen hebben we slechts de lijn gevolgd die van 't begin af door onze Kring werd getrokken. Wat van ons geveerd werd, was zoo bitter weinig, dat we onze vrienden de belofte schuldig blijven het een volgende maal beter te doen.

Maar naast de verklaring van dit verband is er veel meer te zeggen over de beteekenis dezer tentoonstelling.

In onze moderne tijd komt al meer en meer tot uiting een groote tegenstelling tusschen lichamelijke en verstandelijke ontwikkeling, we bedoelen : tusschen sport en volksveredeling. Daarom is deze tentoonstelling van zoo groote beteekenis; Immers, ze valt samen met de Kermisweek en het is nu eenmaal gewoonte geworden alsdan alle aandacht te wijden aan koersen en wedstrijden. Uitteraard kunnen we daar niets op tegen hebben, maar dat er ook nog andere opleiding kan bezorgd worden aan ons volk is een onloochenbaar feit. Daarom mogen we deze tentoonstelling aanzien als een tegenhanger tegenover de dolzinnige sportwoede, omdat ze onze menschen zal leeren het schoone te zien en te waardeeren...."

*

Paul Peeters

WESALIA II
Heemkundige Kring
Wuustwezel

GEMEENTEBESTUUR
CULTURELE DIENST
Wuustwezel

1903 – 2003

HERDENKING
100 JAAR K.C. PEETERS
TE WUUSTWEZEL

TENTOONSTELLING
“De vier werelden van K. C. PEETERS”

in
CULTUREEL CENTRUM KADANS
WUUSTWEZEL

Officiële opening :
zaterdag 3 januari te 11 uur

De tentoonstelling is vrij toegankelijk op:
zaterdag 3 januari van 14 uur tot 17 uur
zondag 4 januari van 10 uur tot 17 uur.

Wuustwezel Herdenkingstentoonstelling KC Peeters

Tijdens het eerste weekende van het nieuwe jaar kon je de herdenkingstentoonstelling 100 jaar KC Peeters bezoeken. Paul Peeters, zoon van KC schetste de vier werelden van de gekende Wuustwezelaar: Wuustwezel, journalist, stadssecretaris van Antwerpen en professor Volkskunde. Hij bleef lang stilstaan bij KC als redder van het Vleeshuis en het Steen in Antwerpen en de hetze na de oorlog toen KC zich kandidaat stelde als stadssecretaris. KC lag aan de basis van de vernederlandsing van het bedrijfsleven, zeker omdat hij brieven in het Frans gewoon liet liggen; een enorm gedurfd initiatief in die tijd, maar het hielp!

Bijzondere aandacht had hij voor zijn levenswerk "Eigen aard", terwijl "Soldaten van Napoleon" dan weer een grote betekenis heeft voor Wuustwezel. KC Peeters werd volgens zoon Paul het treffendst getekend in een glasraam dat ter plaatse kon bewonderd worden: de hand op de Vlaamse leeuw en het stadhuis van Antwerpen, als schrijver, volkskundige, gelovig met in de verte de Wuustwezelse kerktoeren. Burgemeester Jos Ansoms wees erop dat KC Peeters steeds verbonden bleef met Wuustwezel. Hij was oprichter van de heemkundige kring Wesalia zoals uit de archieven blijkt. Niet in de archieven te vinden is zijn rol als topadviseur van zijn broer Jos toen die burgemeester was van Wuustwezel en de vele mensen die door zijn bemiddeling werk vonden in Antwerpen bij de stadsdiensten, als politiemans, bij de brandweer en in de haven. Hij dankte de familie om de tentoonstelling te mogen houden en Stan Dirven en de heemkundige kring voor de uitwerking.

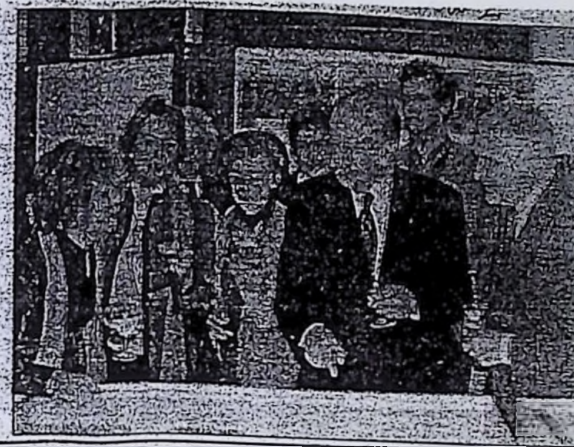

FOTO KOEN FASSEUR

Expo over honderd jaar KC Peeters

De heemkundige kring Wesalia II organiseerde in Wuustwezel een tentoonstelling naar aanleiding van de honderdste verjaardag van KC Peeters. De expo belichtte de vier werelden van KC: het onderwijs, de journalistiek, het ambt van secretaris van Antwerpen en de volkskunde. In het openingswoord vertelde zijn zoon Karel Peeters hoe de loopbaan van KC evolueerde nadat hij Wuustwezel had verlaten. (VW)

Dankbaar aandenken aan de Heer

K.C. PEETERS

Erestadsecretaris van Antwerpen
Professor Emeritus aan de Katholieke Universiteit Leuven

Echtgenoot van Mevrouw Maria Poliaers

Geboren te Wuustwezel op 29 december 1903
en overleden te Antwerpen op 16 december 1975

Hij was een enthousiast en bezielde man.

Door zich te verheugen om de kleine, eenvoudige dingen en attenties, groeide rond hem een grote vriendenkring waarvan hij hield en waarvoor hij leefde.

Hij kon het schone waarderen en liefhebben. Hij was een geboren volkskundige, waarvoor de voorvaderlijke tradities een bron werden van levensinzicht.

Hij kon zich inzetten voor het goede en met Kempische koppigheid streven naar het hoogst bereikbare.

Voor al was hij een gelovig man, niet alleen uit traditie, maar uit persoonlijk verantwoorde overtuiging.

Maar bovenal was hij een lieve echtgenoot, een goede vader en een bezorgde grootvader.

Om dit alles zullen wij hem met innige dankbaarheid blijven gedenken.

STAMBOOMONDERZOEK

JOANNA BASTIAENSSEN 100 jaar

In het rusthuis te Gooreind mocht op 4 augustus 2003 Joanna (Joke) Bastiaenssen haar honderdste verjaardag vieren. Zij was zo de derde inwonster die in 't rusthuis de honderd jaar bereikte. Als honderdjarige sta je natuurlijk volop in de belangstelling. Wij wilden ook wel weten wie die JOANNA BASTIAENSSEN nu eigenlijk wel was en gingen daarom op zoek in ons archief op 't oud-gemeentehuis. Wij willen U eens laten zien hoe wij de mensen, die bij ons voor 't eerst opzoekingen komen doen, helpen.

1 - Indien mogelijk raadplegen we eerst onze computerbestanden. Daar vinden we vaak een hele boel gegevens. Deze gegevens werden gehaald uit de parochieregisters, de akten van de burgerlijke stand, uit doodsprentjes en/of doodsbrieven. Wij zochten zo de gegevens over Joanna Bastiaenssen en haar man Adriaan Matthijssen in ons HAZA DATA –bestand van Wuustwezel. Wat we vonden kan je seffens zien. Maar we weten ook dat missen menselijk is. Zo kunnen er in onze computergegevens ook wel eens foutieve gegevens staan. Om die mogelijke fouten te vinden moeten we de akten van geboorte, huwelijk en overlijden van de burgerlijke stand en/of de parochieregisters gaan raadplegen.. Daar vinden we de juiste data, de juiste namen, ... en kunnen we onze computergegevens controleren.

2 -Wij hebben hier heel wat computergegevens afgeprint. De voorouders van de familie Matthijssen hebben we in Zundert gevonden. Joanna Wouters werd in Ekeren geboren. Haar geboortedatum vinden we dan ook niet in het bestand Wuustwezel. We zochten en kopieerden enkele geboorte- en huwelijksakten van de familie Bastiaenssen en de familie Matthijssen. Je kunt nu controleren of onze computergegevens overeenstemmen met die uit de akten.

3 -Mensen die geïnteresseerd zijn in de stamboom van deze familie Bastiaenssen moeten nu zelf maar al de verdere gegevens gaan opzoeken en controleren. Wil je gegevens van de laatste 100 jaar opzoeken dan moet je daarvoor een toelating krijgen van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen. Je kunt hem een brief schrijven waarin je vertelt dat je met stamboomonderzoek van uw familie bezig bent. Dan vraag je hem de toelating om in die bepaalde gemeente of gemeentes opzoekingen te mogen doen naar gegevens van familieleden uit de laatste 100 jaar. Gewoonlijk krijg je dan de toelating om gedurende één jaar of een half jaar in die gemeenten(s) (niet op het gerechtshof) van het arrondissement Antwerpen opzoekingen te doen. Is uw tijd verstreken dan dien je een nieuwe toelating aan te vragen.

Wij zochten in HAZA DATA –bestand van Wuustwezel de families van Joanna Bastiaenssen en Adriaan Matthijssen. Daarna kopieerden we uit de burgerlijke stand van Wuustwezel, de akten van geboorte en huwelijk van de voorouders van Joanna Bastiaenssen. Van de familie uit Zundert hebben we geen akten.

Onze geïnteresseerde leden kunnen nu alles zelf verder controleren. SUCCES!!!

Voor geïnteresseerde mensen geven we na deze bijdrage een kort overzicht van wat je op 't oud-gemeentehuis bij WESALIA II, heemkundige Kring Wuustwezel, zoal kunt vinden.

De heemkundige kring is nog steeds op zoek naar... ook dat vertellen wij je!

Word lid van WESALIA II, heemkundige Kring Wuustwezel.

Joanna Maria Cornelia Bastiaenssen, geboren te Wuustwezel-Gooreind op 4 augustus 1903, dochter van Franciscus Bastiaenssen en Antonetta De Moor. Zij is getrouwd te Wuustwezel-Gooreind op 14 mei 1927 met Adrianus Mathijssen, geboren te Wuustwezel op 22 mei 1905, zoon van Joannes Matthijssen en Elisabeth Damen.

Uit dit huwelijk:

- 1 Joseph Petrus Joannes, geboren te Wuustwezel op 5 mei 1933, overleden aldaar op 6 augustus 1991.
Hij is getrouwd te Wuustwezel op 30 mei 1953 met Maria Joanna Neefs, geboren te Wuustwezel-Gooreind op 1 mei 1935, overleden aldaar op 8 april 1999, dochter van Franciscus Neefs en Stephanina Theresia Vervoort.
- 2 Emma Francisca, geboren te Wuustwezel op 8 oktober 1934.
Zij is getrouwd te Wuustwezel op 8 januari 1955 met Franciscus Catharina Suykerbuyk, geboren te Brecht op 11 november 1931, zoon van Emmilius Mathilda Suykerbuyk en Maria Regina Van De Pas.
- 3 Josepha Maria, geboren te Wuustwezel op 21 juni 1937.
Zij is getrouwd te Wuustwezel op 12 mei 1956 met Adrianus Cornelius Neefs, geboren te Wuustwezel op 15 mei 1934, zoon van Franciscus Neefs en Stephanina Theresia Vervoort.
- 4 Ludovica, geboren te Wuustwezel op 20 juli 1944.
Zij is getrouwd te Wuustwezel op 20 april 1963 met Joannes Cornelius Lucianus Gorissen, geboren te Wuustwezel op 6 april 1945, zoon van Joannes Cornelius Gorissen en Francisca Antonia Kerstens.

Franciscus Bastiaenssen, geboren te Wuustwezel op 30 mei 1878, zoon van Cornelius Antonius Bastiaenssen en Joanna Maria Weyten.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 6 mei 1903 (1) met Antonetta De Moor, geboren te Wuustwezel op 23 juli 1881, overleden te Wuustwezel-Gooreind op 4 oktober 1916, dochter van Joannes De Moor en Joanna Ysenbaardt.

Uit dit huwelijk:

- 1 Dominicus Adrianus, geboren te Wuustwezel op 25 januari 1902, overleden te Kalmthout op 14 maart 1929.
Hij was gehuwd met Paula Hubertina Coenen, geboren rond 1904.
- 2 Joanna Maria Cornelia, geboren te Wuustwezel-Gooreind op 4 augustus 1903.
Zij is getrouwd te Wuustwezel-Gooreind op 14 mei 1927 met Adrianus Mathijssen, geboren te Wuustwezel op 22 mei 1905, zoon van Joannes Matthijssen en Elisabeth Damen.
- 3 Maria Catharina, geboren te Kalmthout-Achterbroek op 6 februari 1905.
Zij is getrouwd te Ekeren op 22 september 1928 met Petrus Lenaerts, geboren rond 1903.
- 4 Ludovica Cornelia, geboren te Achterbroek op 8 februari 1907, overleden op 3 april 2001.
Zij is getrouwd te Wuustwezel-Gooreind op 6 april 1929 voor de kerk met Jacobus Leffelaer, geboren te Loenhout op 11 augustus 1908, overleden te Malle op 24 november 1986, zoon van Cornelius Leffelaer en Maria Regina Willemen.
- 5 Anna Julia Maria, geboren te Wuustwezel-Gooreind op 3 maart 1909, overleden te Brasschaat op 10 november 1986, begraven te Wuustwezel op 15 november 1986.
Zij is getrouwd te Wuustwezel-Gooreind op 30 december 1933 voor de kerk met Ludovicus Cornelius Michielssen, geboren te Wuustwezel op 25 december 1908, overleden aldaar op 6 mei 1976, zoon van Joseph Michielssen en Anna Cornelia Neys.
- 6 Alphons Albertus, geboren te Wuustwezel-Gooreind op 9 juli 1916, overleden aldaar op 7 september 1916.

Hij was gehuwd (2) met
Joanna Catharina De Meyer, geboren te Schoten op 24 oktober 1884.
Uit dit huwelijk:

7 Paula Amelia Ludovica, geboren te Wuustwezel-Gooreind op 21 augustus 1925.

Zij is getrouwd te Wuustwezel met Cornelius Theuns, geboren te Wuustwezel-Gooreind op 27 augustus 1920, zoon van Franciscus Antonius Theuns en Anna Constantia Smeulders.

8 Ludovicus Joseph Marcellus, geboren te Wuustwezel-Gooreind op 3 maart 1927, overleden te Wuustwezel op 4 oktober 1986.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 29 april 1950 met Dymphna Carolina Francisca Antes, geboren te Wuustwezel op 17 februari 1929, overleden na 1986, dochter van Willibrordus Antes en Joanna Paulina Voeten.

Cornelius Antonius Bastiaenssen, geboren te Wuustwezel op 11 maart 1845, overleden te Achterbroek op 10 februari 1923, zoon van Jacobus Bastiaenssen en Joanna Magdalena Wouters.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 11 januari 1871 met Joanna Maria Weyten, geboren te Wuustwezel op 21 juli 1844, overleden te Achterbroek op 12 april 1922, dochter van Cornelius Weyten en Anna Maria Van Broekhoven.

Uit dit huwelijk:

1 Jacobus, geboren te Wuustwezel op 8 mei 1871.

2 Maria Catharina, geboren te Wuustwezel op 9 april 1873.

Zij is getrouwd te Wuustwezel-Achterbroek op 21 juni 1899 met Ludovicus Van Wesenbeeck, geboren te Kalmthout op 7 februari 1870, zoon van Joseph Van Wesenbeek en Joanna Janssens.

3 Joannes, geboren te Wuustwezel op 29 september 1875.

Hij was gehuwd met Joanna Maria Ysenbaardt, geboren te Kalmthout op 3 april 1881.

4 Franciscus, geboren te Wuustwezel op 30 mei 1878.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 6 mei 1903 (1) met Antonetta De Moor, geboren te Wuustwezel op 23 juli 1881, overleden te Wuustwezel-Gooreind op 4 oktober 1916, dochter van Joannes De Moor en Joanna Ysenbaardt.

Hij was gehuwd (2) met Joanna Catharina De Meyer, geboren te Schoten op 24 oktober 1884.

5 Jacobus Ludovicus, geboren te Wuustwezel op 9 maart 1883.

6 Alphons, geboren te Wuustwezel-Achterbroek op 26 juni 1889.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 17 april 1912 met Maria Theresia Weyten, geboren te Wuustwezel op 18 augustus 1891, overleden aldaar op 13 februari 1942, dochter van Adrianus Weyten en Joanna Weremans.

Jacobus Bastiaenssen, geboren te Wuustwezel op 20 april 1810, overleden aldaar op 9 januari 1875, zoon van Cornelius Bastiaenssen en Cornelia Maes.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 29 november 1843 met

Joanna Magdalena Wouters, geboren te Ekeren op 9 juni 1802, overleden op 23 juli 1876, dochter van Mattheus Wauters en Elisabeth Damen.

(Zij is eerder getrouwd te Wuustwezel op 16 april 1828 met Adrianus Moerkens, geboren te Rijsbergen op 13 november 1800, overleden te Wuustwezel op 21 februari 1838, zoon van Henricus Rumoldus Moorkens en Adriana De Clerck.)

Uit dit huwelijk:

1 Cornelius Antonius, geboren te Wuustwezel op 11 maart 1845, overleden te Achterbroek op 10 februari 1923.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 11 januari 1871 met Joanna Maria Weyten, geboren te Wuustwezel op 21 juli 1844, overleden te Achterbroek op 12 april 1922, dochter van Cornelius Weyten en Anna Maria Van Broekhoven.

Cornelius Bastiaenssen, geboren te Essen op 23 maart 1767, overleden te Wuustwezel op 29 mei 1831, zoon van Joannes Bastiaenssen en Christina Van den Eynde.

Hij is getrouwd te Essen op 9 februari 1791 met Cornelia Maes, geboren te Essen op 1 november 1767, overleden te Wuustwezel op 16 juli 1830, dochter van Petrus Maes en Maria Anthonissen.

Uit dit huwelijk:

- 1 Joannes Baptista, geboren te Essen op 30 juli 1793.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 26 november 1819 met Antonia Regina Michiels, geboren te Wuustwezel op 3 oktober 1794, overleden aldaar op 24 maart 1823, dochter van Norbertus Michiels en Maria Catharina Peeters.

- 2 Gerardus, geboren te Wuustwezel op 12 april 1801.

- 3 Anna Catharina, geboren te Wuustwezel op 26 januari 1805, overleden aldaar op 13 augustus 1809.

- 4 Antonius, geboren te Wuustwezel op 10 juli 1807, overleden aldaar op 27 maart 1868.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 7 februari 1838 met Maria Elisabeth Simons, geboren te Wuustwezel op 2 maart 1807, overleden aldaar op 18 oktober 1852, dochter van Wilhelmus Willibrordus Simons en Cornelia Fraters.

- 5 Jacobus, geboren te Wuustwezel op 20 april 1810, overleden aldaar op 9 januari 1875.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 29 november 1843 met Joanna Magdalena Wouters, geboren te Ekeren op 9 juni 1802, overleden op 23 juli 1876, dochter van Mattheus Wauters en Elisabeth Damen.

(Zij is eerder getrouwd te Wuustwezel op 16 april 1828 met Adrianus Moerkens, geboren te Rijsbergen op 13 november 1800, overleden te Wuustwezel op 21 februari 1838, zoon van Henricus Rumoldus Moorkens en Adriana De Clerck.)

- 6 Anna Catharina, geboren te Wuustwezel op 28 januari 1813.

Tussendoor wat beter kennis maken met onze eeuweling! a.h.v. verslag in "DE KIJKER"

Joanna Cornelia Bastiaenssen werd op 03/08/1903 te Gooreind in de omgeving van de pastorie geboren. Later woonde ze in de Arthur Boelstraat. Haar vader werkte op het klooster van de zusters Franciscanessen te Gooreind. Joke bleef op 12jarige leeftijd thuis van school om haar zieke moeder te helpen. Het gezin woonde toen op Klein Gooreind. Haar moeder heette DE MOOR. Zo kregen de kinderen de naam "MOORKENS".

Op een dag dat Joke weer eens met de koe op wandel was om ze langs de straatkanten te laten grazen, leerde zij haar man Jaan Mathijssen kennen.

Jaan en Joke kregen vier kinderen: één zoon en drie meisjes. Enkel de meisjes zijn nog in leven. Momenteel heeft Joke 12 kleinkinderen, 15 achterkleinkinderen en 8 achterachterkleinkinderen. Met haar nakomelingen vormt zij tweemaal een vijfgeslacht in vrouwelijke lijn. Rond 1930 bouwden zij een huisje in de St. Willebrordusstraat. Haar man overleed in december 1972. Joke woonde tot februari 2001 zelfstandig in haar huisje. Dochter Emma zorgde de laatste jaren voor warm eten en de was. De andere dochters kwamen kuisen. Een kleindochter woonde, wel apart, bij haar in.

Het geheim voor een lang leven is volgens Joke : "Hard werken, sober leven en content zijn."

Proficiat Joke en nog vele jaren in goede gezondheid.

Adrianus Mathijssen, geboren te Wuustwezel op 22 mei 1905, zoon van Joannes Matthijssen en Elisabeth Damen.

Hij is getrouwd te Wuustwezel-Gooreind op 14 mei 1927 met Joanna Maria Cornelia Bastiaenssen, geboren te Wuustwezel-Gooreind op 4 augustus 1903, dochter van Franciscus Bastiaenssen en Antonetta De Moor. Uit dit huwelijk:

- 1 Joseph Petrus Joannes, geboren te Wuustwezel op 5 mei 1933, overleden aldaar op 6 augustus 1991.
Hij is getrouwd te Wuustwezel op 30 mei 1953 met Maria Joanna Neefs, geboren te Wuustwezel-Gooreind op 1 mei 1935, overleden aldaar op 8 april 1999, dochter van Franciscus Neefs en Stephania Theresia Vervoort.
- 2 Emma Francisca, geboren te Wuustwezel op 8 oktober 1934.
Zij is getrouwd te Wuustwezel op 8 januari 1955 met Franciscus Catharina Suykerbuyk, geboren te Brecht op 11 november 1931, zoon van Emmilius Mathilda Suykerbuyk en Maria Regina Van De Pas.
- 3 Josepha Maria, geboren te Wuustwezel op 21 juni 1937.
Zij is getrouwd te Wuustwezel op 12 mei 1956 met Adrianus Cornelius Neefs, geboren te Wuustwezel op 15 mei 1934, zoon van Franciscus Neefs en Stephania Theresia Vervoort.
- 4 Ludovica, geboren te Wuustwezel op 20 juli 1944.
Zij is getrouwd te Wuustwezel op 20 april 1963 met Joannes Cornelius Lucianus Gorissen, geboren te Wuustwezel op 6 april 1945, zoon van Joannes Cornelius Gorissen en Francisca Antonia Kerstens.

Joannes Matthijssen, geboren te Zundert op 11 maart 1869, overleden te Wuustwezel op 24 juni 1906, zoon van Petrus Matthijssen en Anna Maria Maas.

Hij is getrouwd te Zundert op 16 november 1895 met Elisabeth Damen, geboren te Zundert op 11 maart 1874, overleden te Wuustwezel op 1 februari 1913, dochter van Henricus Damen en Anna Maria Milbouw.

(Zij is later getrouwd te Wuustwezel op 21 april 1909 met Franciscus Van Cantfort, geboren te Borgerhout op 19 november 1864, zoon van Joannes Baptista Van Cantfort en Anna Catharina Smits. (Hij is eerder getrouwd te Wuustwezel op 12 november 1890 met Lucia Van Staeyen, geboren te Wuustwezel op 30 augustus 1864, overleden aldaar op 26 maart 1907, dochter van Jacobus Van Staey en Antonia Verbraeken.))

Uit dit huwelijk:

- 1 Maria, geboren te Zundert op 30 november 1895.
- 2 Petrus, geboren te Zundert op 21 mei 1897, overleden na 1975.
Hij is getrouwd te Achterbroek op 26 november 1921 met Emma Paulina Goossenaerts, geboren te Wuustwezel-Achterbroek op 25 oktober 1902, overleden te Antwerpen op 10 april 1972, begraven te Achterbroek op 13 april 1972, dochter van Cornelius Goossenaerts en Maria Leontina Van Wesenbeeck.
- 3 Joannes Josephus, geboren te Wuustwezel op 14 december 1899.
- 4 Ludovicus, geboren te Wuustwezel op 7 juli 1903, overleden te Kalmthout op 16 april 1951.
Hij is getrouwd op 22 oktober 1927 met Maria Simons, geboren rond 1905.
- 5 Adrianus, geboren te Wuustwezel op 22 mei 1905.
Hij is getrouwd te Wuustwezel-Gooreind op 14 mei 1927 met Joanna Maria Cornelia Bastiaenssen, geboren te Wuustwezel-Gooreind op 4 augustus 1903, dochter van Franciscus Bastiaenssen en Antonetta De Moor.
- 6 Joannes, geboren te Wuustwezel op 10 januari 1907.

Petrus Matthijssen, geboren te Rijsbergen op 12 mei 1834, overleden te Zundert op 2 maart 1891, zoon van Adrianus Jacobus Matthijssen en Rosalia van Staij.

Hij is getrouwd te Zundert op 3 februari 1862 met

Anna Maria Maas, geboren te Zundert op 12 maart 1838, overleden aldaar op 1 maart 1895, dochter van Cornelis Maas en Cornelia van den Broek.

Uit dit huwelijk:

- 1 Adrianus, geboren te Zundert op 29 december 1862, overleden te Merksem op 11 maart 1892.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 19 oktober 1889 met Adriana Cornelia Pellis, geboren te Wuustwezel op 10 januari 1872, dochter van Cornelius Wilhelmus Pellis en Maria Cornelia Van Staijen.

(Zij is later getrouwd te Wuustwezel op 26 september 1894 met Ludovicus Van den Eyndt, geboren te Brecht op 9 april 1867, zoon van Matheus Van den Eyndt en Petronella Van Broeckhoven.)

- 2 Joannes, geboren te Zundert op 11 maart 1869, overleden te Wuustwezel op 24 juni 1906.

Hij is getrouwd te Zundert op 16 november 1895 met Elisabeth Damen, geboren te Zundert op 11 maart 1874, overleden te Wuustwezel op 1 februari 1913, dochter van Henricus Damen en Anna Maria Milbouw.

(Zij is later getrouwd te Wuustwezel op 21 april 1909 met Franciscus Van Cantfort, geboren te Borgerhout op 19 november 1864, zoon van Joannes Baptista Van Cantfort en Anna Catharina Smits. (Hij is eerder getrouwd te Wuustwezel op 12 november 1890 met Lucia Van Staeyen, geboren te Wuustwezel op 30 augustus 1864, overleden aldaar op 26 maart 1907, dochter van Jacobus Van Staey en Antonia Verbraeken.))

- 3 Cornelius, geboren te Zundert op 5 maart 1873.

Hij is getrouwd te Wuustwezel op 8 mei 1895 met Maria Theresia Simons, geboren te Wuustwezel op 9 maart 1871, overleden te Kalmthout op 7 mei 1942, dochter van Wilhelmus Simons en Maria Theresia Verhoeven.

(Zij was weduwe van Jacobus Pauwels, geboren rond 1867.)

- 4 Cornelia, geboren te Zundert op 25 januari 1875.

Zij is getrouwd te Wuustwezel op 24 november 1897 met Joannes Josephus Breugelmans, geboren te Kalmthout op 19 maart 1871, zoon van Petrus Breugelmans en Sophia Van Oers.

Adrianus Matthijssen, gedoopt te Gr.Zundert op 1 december 1784, overleden te Rijsbergen op 27 oktober 1847, zoon van Jacobus Matthijssen en Adriana Simons.

Hij is getrouwd te Rijsbergen op 23 juni 1821 met

Rosalie van Staij, gedoopt te Zundert op 23 oktober 1794, overleden te Rijsbergen op 4 december 1853.

Uit dit huwelijk:

- 1 Josephus, geboren te Rijsbergen op 22 maart 1828, overleden aldaar op 12 april 1889.

Hij is getrouwd te Zundert op 3 mei 1856 met Johanna Schellekens, geboren te Zundert op 23 juli 1828, dochter van Adrianus Schellekens en Petronella Jacobs.

- 2 Adriaan, geboren te Rijsbergen op 14 april 1831, overleden te Zundert op 18 december 1877.

Hij is getrouwd te Zundert op 5 november 1859 met Catharina de Jong, geboren te Zundert op 19 september 1833, overleden aldaar op 12 maart 1913, dochter van Jacobus de Jong en Elisabeth Eijnatten.

- 3 Peter, geboren te Rijsbergen op 12 mei 1834, overleden te Zundert op 2 maart 1891.

Hij is getrouwd te Zundert op 3 februari 1862 met Anna Maria Maas, geboren te Zundert op 12 maart 1838, overleden aldaar op 1 maart 1895, dochter van Cornelis Maas en Anna Cornelia van den Broek.

- 4 Maria, geboren te Rijsbergen op 12 mei 1834, overleden te Loenhout (B) op 29 oktober 1912.

Zij is getrouwd te Zundert op 17 augustus 1861 met Cornelis Dingeman (van Hooydonk) Henneuse, geboren te Zundert op 7 oktober 1830, overleden aldaar op 23 september 1905, zoon van Franciscus Henneuse en Cornelia Elisabeth van Hooydonk.

- 5 Adriana, geboren te Rijsbergen op 17 maart 1840.

Zij is getrouwd te Zundert op 30 juni 1862 met Albertus Sterckx, geboren te Zundert op 23 november 1838, zoon van Wilhelmus Sterckx en Theresia Dirkx.

Geboorteakte van Joanna Bastiaenssen en Adriaan Mathijssen

Ten jare duizend negen honderd en veertig den vienden der maand Augustus te elf uren voor middag, verscheen voor ons Eugenius
Wetsraad Burgemeester Ambtenaar van den
 Burgerlijken Stand der gemeente Alost provincie Antwerpen,
Joannes Bastiaenssen en Wijf Joanna Mathijssen verloofde
geloofde gehuise vest act N° 5, dewelke ons heeft verzoocht een
 kind geboort aan het vrouw en lyk geslacht gel voent heden, van twee
maanden mid dag van h om te ver klaard er, en van Christonia De
Moer en twee en twintig jaren, alhier geboren, echt lieden, on aon
 welk kind hya verklaard te ge en de voornam en trou w Joanna
Maria Cornelia.

De voormelde verloofing en verklaring gedaan ter tegenwoordigheid van Conseel
Joannes Mathijssen en Wijf Joanna Mathijssen verloofde
geloofde gehuise vest act N° 5, dewelke ons heeft verzoocht een
 kind geboort aan het vrouw en lyk geslacht gel voent heden, van twee
 maanden mid dag van h om te ver klaard er, en van Christonia De
Moer en twee en twintig jaren, alhier geboren, echt lieden, on aon
 welk kind hya verklaard te ge en de voornam en trou w Joanna
Maria Cornelia.

22 BLAD
 N° 53
Bastiaenssen
Joanna
Mathijssen
verloofde
geloofde
gehuise
vest
act
N° 5
dewelke
ons
heeft
verzoocht
een
kind
geboort
aan
het
vrouw
en
lyk
geslacht
gel
voent
heden
van
twee
maanden
mid
dag
van
h
om
te
ver
klaard
er
en
van
Christonia De
Moer
en
twee
en
twintig
jaren
alhier
geboren
echt
lieden
on
aon
welk
kind
hya
verklaard
te
ge
en
de
voornam
en
trou
w
Joanna
Maria
Cornelia

Ten jare duizend negen honderd en veertig den vienden der maand Augustus te elf uren voor middag, verscheen voor ons Eugenius
Wetsraad Burgemeester Ambtenaar van den
 Burgerlijken Stand der gemeente Alost provincie Antwerpen,
Joannes Mathijssen en Wijf Joanna Mathijssen verloofde
geloofde gehuise vest act N° 5, dewelke ons heeft verzoocht een
 kind geboort aan het vrouw en lyk geslacht gel voent heden, van twee
 maanden mid dag van h om te ver klaard er, en van Christonia De
Moer en twee en twintig jaren, alhier geboren, echt lieden, on aon
 welk kind hya verklaard te ge en de voornam en trou w Joanna
Maria Cornelia.

De voormelde verloofing en verklaring gedaan ter tegenwoordigheid van Conseel
Joannes Mathijssen en Wijf Joanna Mathijssen verloofde
geloofde gehuise vest act N° 5, dewelke ons heeft verzoocht een
 kind geboort aan het vrouw en lyk geslacht gel voent heden, van twee
 maanden mid dag van h om te ver klaard er, en van Christonia De
Moer en twee en twintig jaren, alhier geboren, echt lieden, on aon
 welk kind hya verklaard te ge en de voornam en trou w Joanna
Maria Cornelia.

N° 53
Mathijssen
verloofde
geloofde
gehuise
vest
act
N° 5
dewelke
ons
heeft
verzoocht
een
kind
geboort
aan
het
vrouw
en
lyk
geslacht
gel
voent
heden
van
twee
maanden
mid
dag
van
h
om
te
ver
klaard
er
en
van
Christonia De
Moer
en
twee
en
twintig
jaren
alhier
geboren
echt
lieden
on
aon
welk
kind
hya
verklaard
te
ge
en
de
voornam
en
trou
w
Joanna
Maria
Cornelia

Geboorteakte van Francus Bastiaenssen en Antonia De Moor

Ten jare duizend acht honderd ^{een} en zeventig, den ^{een} en twintigsten
maand Mei ten acht ure voor middag, verscheen voor ons ^{Guilielmus}
^{Philippus} Clymans, Burgemeester Ambtenaar van den Burgerlijken
Stand der gemeente van ^{Willebroek} Willebroek, provincie Antwerpen,
Benelius Antonius Bastiaenssen gedruyd en dertig jaar
dag loover alhier geboort op den Kleinsenberg, de welke een
heeft west over een kind zijnde van het mannelijk geslacht
gebooren zijstereen dertig dagen, omreegen van maandag van
hem west bleeden, on van Joanna Maria Weytenrudry en
dertig jaar, zijn eerste huisevrouw, na welk kind hij ver-
klaard te zijn de vrouw, naam van ^{Franciscus} Franciscus

De voormelde vertooning en verklaring gedaan ter tegenwoordigheid van ^{Franciscus} Franciscus
Bastiaenssen dertig jaar, on van Joanna Maria Weytenrudry en
dertig jaar, tusschen beide alhier geboort op den Kleinsenberg, de welke een
heeft west over een kind zijnde van het mannelijk geslacht, geboren
waarvan akte, door ons ten Gemeentehuize in dubbel opgemaakt, en na voorlezing geteekend ^{Inde}
heeft hij declarant ons verklaard niet te hebben iets anders te zeggen

^{J. Buspers}
^{J. Buspers} ^{Van der Straeten}

^{J. Buspers}

141
152
Bastiaenssen
Franciscus

Ten jare duizend acht honderd ^{een} en tachtig, den ^{duy} en twintigsten
maand Mei ten acht ure voor middag, verscheen voor ons ^{Guilielmus}
^{Philippus} Clymans, Burgemeester Ambtenaar van den Burgerlijken
Stand der gemeente van ^{Willebroek} Willebroek, provincie Antwerpen,
Joanna Maria Weytenrudry en dertig jaar, on van Joanna Maria Weytenrudry en
dertig jaar, tusschen beide alhier geboort op den Kleinsenberg, de welke een
heeft west over een kind zijnde van het mannelijk geslacht, geboren
waarvan akte, door ons ten Gemeentehuize in dubbel opgemaakt, en na voorlezing geteekend ^{Inde}
heeft hij declarant ons verklaard niet te hebben iets anders te zeggen

De voormelde vertooning en verklaring gedaan ter tegenwoordigheid van ^{Franciscus} Franciscus
Bastiaenssen dertig jaar, on van Joanna Maria Weytenrudry en
dertig jaar, tusschen beide alhier geboort op den Kleinsenberg, de welke een
heeft west over een kind zijnde van het mannelijk geslacht, geboren
waarvan akte, door ons ten Gemeentehuize in dubbel opgemaakt, en na voorlezing geteekend ^{Inde}
heeft hij declarant ons verklaard niet te hebben iets anders te zeggen

^{J. Buspers}
^{J. Buspers} ^{Van der Straeten}

^{J. Buspers}

156
De Moor
Antonia

73 BLAD

N° 72

Bastiaenssen

De Moor

Antonia

Ten jare duizend negen hondert en dry , den goeden . der
 maand van Onse le elf wten Moor middag, zijn voor ons
 Raagmus Verbruggen, Burgemeester

Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente De Moort
 provincie Antwerpen, openbaarlijk ten Gemeentehuize verschenen, ter rene zijde :

Francus Bastiaenssen, geboren alhier geboort
 en oot geboren den dertigsten october, achtentien honderd acht
 en vijftig, merenderjarige, zoon van laarnel bleuten
 en dacht en vijftig jaren, nu ootman, en Joanna Maria
 Weytenoud, acht en vijftig jaren, beide alhier geboort
 en ootman, twee kinderen in den huwelijck van
 hinnen zoon: als onredan geboort. Eijgenvoer de wye van
 onredan geboort, twee kinderen in den huwelijck: te ziele beide
 Antonia De Moor, zijne onredan geboort, alhier geboort
 en oot geboren den dertigsten october, achtentien
 honderd acht en vijftig, merenderjarige, dochter van
 onredan geboort, zoon van de Moor, en Joanna
 Weytenoud, acht en vijftig jaren, beide alhier geboort
 en ootman, twee kinderen in den huwelijck van
 hinnen zoon: als onredan geboort. Eijgenvoer de wye van
 onredan geboort, twee kinderen in den huwelijck: te ziele beide

Welke comparanten ons hebben aanzoekt over te gaan tot het sluiten des Huwelijks
 tusschen hen deraamd, en waarvan de afkondiging is gedaan geweest op de daartoe
 bestemde plaats in deze gemeente Zondag d'onnegentien
 agent

Goedgekeurde
 Contrahenten en getuigen
 in ommekeer
 J. Bastiaenssen
 J. De Moor
 J. Verbruggen

Geene tegenkanting ons wegens dit Huwelijk betekend zijnde, recht doende aan het
 gemelde verzdek, na aan de partijen en getuigen te hebben voorgelezen al de stukken ten
 deses vereischt, alsmede het zesde hoofdstuk des vijfden titels van het burgerlijk welboek
 over de wederzijdsche rechten en verplichtingen der echtgenooten, hebben wij gevraagd
 aan den toekomenden bruidegom en aan de toekomende bruid of zij zich willen nemen
 voor man en vrouw; ieder van hen, in het bijzonder, bevestigend geantwoord hebbende,
 verklaren wij in den naam van de wel, dat door het Huwelijk vereenigd zijn

Anton De Moor, zijne onredan geboort, alhier geboort
 en oot geboren den dertigsten october, achtentien
 honderd acht en vijftig, merenderjarige, dochter van
 onredan geboort, zoon van de Moor, en Joanna
 Weytenoud, acht en vijftig jaren, beide alhier geboort
 en ootman, twee kinderen in den huwelijck van
 hinnen zoon: als onredan geboort. Eijgenvoer de wye van
 onredan geboort, twee kinderen in den huwelijck: te ziele beide

net De Moor
 J. Verbruggen
 J. De Moor

AL

W. B. Astor

Conradus Antonius

Q. 1.

W. H. P. F.

Emma Mead

96

Welke comparant ons hebben verzocht per te gaan tot het stellen des Huwelijks tusschen hen verraamd, en waarvan de afkondigingen en aanplakkingen zijn gedaan geweest op de daartoe bestemde plaats in deze gemeenle grooten Vondagen van

Den Eerste V. A. der Grote Dingen, ymende maand Chimeneij.

Bartholomewus
y Moyses

J. J. von Bieden
J. J. Bieden

1805

29

Le 21 avril

En mille huit cent dix le Vingt un à
neuf heures du matin pardevant nous
françois Anthoinssen, Maire, officier de l'Etat
civil de la Commune de Wincotwiche, Canton
de Brecht, Département des Deux Provinces, est
Compara Corneil Bastiaenssen, âgé de
quarante et un ans, journalier, domicilié en
cette Commune, rue d'Alfestrade, le quel
nous a présenté un enfant de sexe masculin
né hier Vingt de Courant à deux heures après
midi, de lui déclarant et de Corneli Mac
âgé de quarante trois ans, son Epouse; et
au quel enfant il a déclaré de donner le
prénom de Jacques.

Les dites déclaration et présentation fait
en présence de Jean Joseph Lecters, âgé de Cin-
quante trois ans, Tailleur, et Guillaume Van der
âge de Vingt dix ans, journalier, tous deux dor-
miliés en cette Commune; et ont les peres et l'un
Signé avec nous le present acte de naissance
après que lecture leur en a été faite; excepté le
dit Corneil Bastiaenssen et Guillaume Van
der, qui ont déclaré en savoir rien.

Joannes J. p. c. t. Anthoinssen

[illegible]

onder teekent in een ³Leueninge huy. Als als een; Ende
huyt den vuyngelogen wede vuyngel end verlijkt met de
kennisse vuyngel den wede vuyngel end vuyngel.

19 i. Dasmu

John van Loosen
J. J. van Loosen
E. J. DeVai

77 Hund

WAT KAN JE VINDEN BIJ WESALIA II ?

1 – PAROCHIEREGISTERS

- Kopieën van de oorspronkelijke registers
- Kopieën van bewerkte registers (van een 70-tal parochies)
 - Parochieregisters op computer
 - Kopieën kerkarchief Loenhout

2 – BURGERLIJKE STAND

- Akten °, x en + van WW en LH (1800→1910)
 - Bevolkingsboeken (enkele bewerkt)
 - Volkstellingen
 - Kiezerslijsten

3 – FAMILIEBOEKEN / - GESCHIEDENISSEN

- Gekopieerde familieboeken (70-tal)
 - Familieboeken (30-tal)

4 – MAPPEN

- korte genealogische gegevens
- korte heemkundige, geschiedkundige gegevens

5 – FONDS A.J. WEYNS

- mappen met genealogische, heemkundige gegevens
- fardes met genealogische, heemkundige gegevens

6 – WILHELMietenARCHIEF

- fardes met genealogische, heemkundige gegevens
 - verzameling gekopieerde doodsprentjes

7 – DOODSBRIEVEN – DOODSPRENTJES

- ruime verzameling originele en gekopieerde doodsbriefven
- ruime verzameling originele en gekopieerde doodsprentjes
- ruime verzameling overlijdensberichten uit kranten
 - kopieën van privé-verzamelingen

8 – KWARTIERSTATEN

- boeken met uitgewerkte kwartierstaten
- eigen verzameling kwartierstaten

9 – UITGAVEN VLAAMSE STAM / HEEMK. KRINGEN

- bijna volledige uitgave van "Vlaamse stam"
- uitgaven van een 15-tal heemkundige kringen (onvolledig)

10 – NOTARISAKTEN

- mappen met gegevens + akten
- gekopieerde notarisakten (1876 – 1910)

11 – BOEKEN → LH EN WW

- boeken met genealogische, heem- en geschiedkundige gegevens
 - informatiebladen

12 – KADASTERKAARTEN EN LANDKAARTEN

- verzameling kaarten getekend door wijlen M. Peeters, architect
 - echte kadasterkaarten

14 – POSTKAARTEN – OUDE FOTO'S

- verzameling oude postkaarten LH en WW
 - verzameling oude foto's

15 – ALLERLEI

- boeken over "oorlogsslachtoffers"
 - beschrijving boerderijen
- bevolking Kalmthout in 1795
 - Cijns- en leenboeken
 - archief verenigingen

16 – KRANTENKNIPSELS

- verzameling krantenknipsels over LH en WW

17 – EIGEN BIEB

- uitgebreide keuze boeken over genealogie, heemkunde, geschiedenis
 - boeken van Vlaamse schrijvers
 -

18 – COMPUTERGEGEVENS

- aantal bewerkte parochieregisters
 - familiegegevens
 - inventarissen van archief
- inventarissen doodsprentjes, -brieven, ...
 -

Je komt bij ons op bezoek ...

Je kunt iets niet vinden...

Je weet niet waar je moet zoeken...

Je kan een tekst niet lezen ...

Je ...

Aarzel niet ... vraag ons om hulp !!

WAT ZOEKT WESALIA II

Heemkundige kring Wuustwezel?

Alles wat te maken heeft met
plaatselijke folkloristische geschiedenis van
de streek en haar bewoners:
waardevolle geschriften, documenten, gebruiksvoorwerpen...
geschiedkundige, heemkundige, folkloristische activiteiten
ambachten – archeologie
cartografie: oude atlassen, kaarten,...
plaatselijke conflicten; familievetes;
dialect
doodsbrieven, doodsprentjes
dorpsbestuur, dorpsfiguren
familiegeschiedenissen
plaatselijke fauna en flora
plaatselijke feesten, gebeurtenissen, gewoonten
gelegenheidsliederen en gedichten
geologie en geografie
ontstaan, werking gilden
heraldiek
de plaatselijke inwoners
de kerk en al wat erbij hoort
kleding, klederdrachten
kunst
legende, verhalen,
naamkunde,
sport en spel
stamboomonderzoek
stoeten, straten,
landbouw en veeteelt
verenigingsleven
vervoer
volksgebruiken, volkshuisraad, volksliederen
volksspelen

...

ALLE "SCHATTEN" UIT HET VERLEDEN !!!

WESALIA II

HEEMKUNDIGE KRING WUUSTWEZEL

verzamelt,
inventariseert,
zet ter inzage,
bewaart alles voor de toekomst !!!!

VAKANTIEHOEVE 't *Sneppel* MARTENS-VAN HASSELT

De vakantiehoeve 't *Sneppel*, uitgebaat door Mark en Lea Martens-Van Hasselt is eeuwenlang een landbouwbedrijf geweest.

Op de oude caerte figuratief van Loenhout staat het perceel aangeduid met het nummer 1562. Welke families hebben vroeger op deze hoeve gewoond ?

JOOS JAN LENAERT LUYCKX EN ANNA CHRISTIAAN RAETS

In 't meetboek van 1660 wordt Joos Jan Lenaert Luyckx vermeld als eigenaar van de hoeve op het perceel n° 1562.

Joos en zijn zuster Margriet Jan Lenaert Luyckxdochter hadden de hoeve geërfd van hun moeder Adriaentien Pauwels. Margriet was getrouwd met Hendrik Adriaanszoon Bartholomeeusen, stamvader van de Loenhoutse families Bartholomeeusen.

Op 17 september 1657 verdeelden Joos en Margriet de nagelaten goederen van hun moeder. Joos kreeg het huis, schuur, stal en een gedeelte van de grond.

Joos Jan Lenaert Luyckx was op 16 februari 1640 getrouwd met Anna Christiaan Raets (°4-3-1614), dochter van Christiaan Matthijs Raets en Joanna Peeter Beyers. Van de vijf kinderen die geboren werden, bleven slechts twee dochters over: Joanna (°4-10-1640) en Elizabeth (°1-10-1650).

Anna Raets stierf op 15 december 1674. Bij de verdeling van de nalatenschap tussen de weduwnaar en de twee dochters bleek dat er een zware hypotheek van 840 gulden stond op de hoeve.

Nog voor de dood van zijn vrouw had Joos Jan Lenaert Luyckx op 23-12-1672 de boerderij verhuurd aan Willem Cornelis Quirijnen. Hij behield voor zich en zijn familie enkel het woonhuis, de helft van het turfkot, een deel van de schuur, de helft van de 'coolhoff' en enkele percelen grond.

Op 15 april 1680 verkocht hij heel zijn boerderij aan Antoon Jan Wiricx. Deze zal er meer dan 30 jaar boeren.

ANTOON JAN WIRICX EN CATHELIJN MATTHIJS GOOSSENS

Antoon Wiricx (°14-6-1648) trouwde op 13 januari 1675 met Cathelijn (°27-10-1646), dochter van Matthijs Goossens en Cathelijn Wackers. Bij de volkstelling van 1693 worden vier kinderen vermeld: Thijs, Jan, Cathelijn en Antoon.

Cathelijn Goossens stierf op 18 augustus 1703 en Antoon Wiricx op 16 maart 1715.

Hun dochter **Cathelijn Wiricx** (°21-3-1684) zal de opvolgster worden op de boerderij. Zij trouwde op 24 juli 1713 met **Merten Hendrik Laureyssen**. Zij zijn in de Ambachtstraat blijven wonen tot 1728, dan verhuisden zij naar Popendonk.

Merten Laureyssen is nog vele jaren schepen geweest van Loenhout.

Hij verhuurde vanaf 1728 zijn boerderij in de Ambachtstraat aan zijn broer **Adriaan Laureyssen**, die er gebleven is tot 1740.

In 1741 komen **Jenneken Laureyssen**, dochter van Merten en Cathelijn Wiricx, en haar man **Michiel Van Staeyen** op de hoeve.

MICHIEL VAN STAEYEN EN JENNEKEN LAUREYSSSEN

Michiel Van Staeyen trouwde op 23 oktober 1740 met Joanna (°30-9-1715), dochter van Merten Laureyssen en Cathelijn Wirix. Er werden zes kinderen geboren, waarvan slechts twee de volwassen leeftijd bereikten.

Joanna Laureyssen stierf in januari 1753.

Michiel Van Staeyen hertrouwde op 14 mei 1753 met **Adriana Matthijssen**. In de bevolkingslijst van 1755 worden vier kinderen vermeld uit het eerste huwelijk: Willem 13 jaar, Jan 10 jaar, Catharina 6 jaar en Lambrecht 4 jaar oud. Bij zijn tweede vrouw had Michiel Van Staeyen tussen 1755 en 1769 nog zes kinderen.

Hij stierf op 2 augustus 1777.

Enkele maanden later, 25 november 1777, hebben Lambrecht en Catharina Van Staeyen, de twee kinderen uit het eerste huwelijk van Michiel Van Staeyen en Joanna Laureyssen, hun deel in de hoeve verkocht aan hun stiefmoeder Adriana Matthijssen.

Adriana hertrouwde op 30 juni 1778 met **Gabriel Laureys Aernouts**. Hij zal de boerderij overnemen. Volgens het pachtkontraat dat werd opgemaakt, moest hij jaarlijks 70 Brabantse gulden pacht betalen voor de "huysinge, stalle, schuere, torfhuys..." en 10 ha grond.

Op 11 mei 1789 werd de boerderij verkocht aan **Matthijs Van Staeyen** en **Lucia Vermeiren**. Matthijs (°4-1-1757) was de zoon van Michiel Van Staeyen en Adriana Matthijssen. Lucia (°23-8-1760) was de dochter van Corneel Vermeiren en Catharina Huyben. Sinds hun huwelijk op 20 juni 1785 hadden ze op de Heuvel gewoond. Na de dood van Gabriel Aernouts in 1790 kwamen ze naar hun boerderij in de Ambachtstraat. Matthijs Van Staeyen heeft er niet lang gewoond. Hij was maar 35 jaar oud toen hij op 21 september 1792 stierf.

JACOBUS MATTHIJSSSEN EN LUCIA VERMEIREN

Lucia Vermeiren bleef niet lang weduwe. Op 14 januari 1793 hertrouwde zij met **Jacobus Matthijssen** (°12-3-1761), zoon van Cornelis Matthijssen en Catharina Rombouts. Jacobus en Lucia zullen ruim 30 jaar op de hoeve wonen.

Op 9 januari 1794 hebben ze een hypotheek afgelost van 1000 gulden Brabants geld, die sinds 1716 op de hoeve stond. Het was een oude schuld die Merten Laureyssen en Cathelijn Wirix gemaakt hadden toen ze pas de boerderij overgenomen hadden.

Lucia Vermeiren had uit haar eerste huwelijk een dochter: Joanna Catharina Van Staeyen (°11-3-1786). Met Jacobus Matthijssen had ze nog drie zonen en twee dochters. Zij stierf op 24 augustus 1823.

Na de dood van zijn vrouw bleef Jacobus Matthijssen nog enkele jaren op de hoeve die op 29 maart 1828 publiek verkocht werd. Verkopers waren de 6 kinderen van Lucia Vermeiren:

1. Joanna Catharina Van Staeyen (°1786) en haar man Geert Van Elsacker, herbergier en kleermaker in de Kapelstraat.
2. Corneel Matthijssen (°1796). Hij was ongetrouwd en woonde op de hoeve.
3. Anna Cornelia Matthijssen (°1798) met Adriaan Hoeck, landbouwer te Hoogstraten.
4. Petrus Matthijssen (°1801) ongehuwd; hij was boerenknecht en woonde in Brasschaat.
5. Carolina Matthijssen (°1803) ongehuwd; zij woonde met haar vader en broer op de hoeve.
6. Ignatius 'Naes' Matthijssen (°1806) was soldaat, in de kazerne van Schoten.

De twee zitdagen werden gehouden in de herberg van Geert Van Elsacker in de Kapelstraat.

De boerderij met 16 ha grond werd verkocht voor 2 440 Nederlandse gulden. Geert Van Elsacker en Joanna Catharina Van Staeyen deden de koop voor **Matheus Mathot**. Hij woonde in Antwerpen en was getrouwd met de Loenhoutse **Catharina Stes**.

Eind december 1828 is Jacobus Matthijssen gestopt met boeren. Op 20 december werd heel de inboedel verkocht. Opvallend is de kleine veestapel van de boeren in die tijd.

Er werden twee koeien verkocht voor 90 gulden samen, drie kalveren voor 52 gulden, een stier voor 25 gulden en een vaars voor 35,50 gulden.

Jan Anthonissen van Zundert kocht het paard voor 90 gulden. Het spinnewiel werd van de hand gedaan voor 3,05 gulden, een koperen koeketel voor 9 gulden, een 'aardkar' voor 17 gulden, de ploeg voor 8,50 gulden. Verder nog een hele resem huisgerief, landbouwgetuig, enz. De totale inboedel bracht 553,72 gulden op.

Matheus Mathot en Catharina Stes, de nieuwe eigenaars, verhuurden de hoeve vanaf 1829 aan **Petrus Van Buyten en Cornelia Bartholomeeussen**.

PETRUS VAN BUYTEN EN CORNELIA BARTHOLOMEEUSEN

Zij kwamen begin 1829 als pachters op de hoeve. Petrus Van Buyten en Cornelia Bartholomeeussen waren op 23 november 1812 getrouwd. Hij was afkomstig van Westmalle. Zij werd in Loenhout geboren op 11 mei 1788, dochter van Rik Bartholomeeussen en Joanna Maria Van Aert.

Cornelia overleed op 15 november 1841. De twee dichtste geburen, Corneel Bogaerts 40 jaar, en Adriaan Lenaerts 54 jaar, deden op 't gemeentehuis de overlijdensaangifte.

Petrus Van Buyten hertrouwde in 1844 met Adriana Van Staeyen. Zij zijn nog tot eind 1845 op de hoeve gebleven. Na hen kwam **Cornelius Stes** er wonen.

CORNEEL STES EN CORNELIA COX

Corneel Stes werd geboren de 19^e Pluiose jaar 11 van de franse republiek (8-2-1803).

Hij was de zoon van Jan Stes en Cornelia Peeters. Hij was al in de veertig toen hij op 5 november 1845 trouwde met **Maria Catharina Vrans** (°12-3-1815), dochter van Petrus Vrans en Joanna Vissers. Zij stierf reeds op 19 juni 1848.

Corneel Stes hertrouwde op 8 juli 1850 met **Anna Cornelia Cox** (°1824), dochter van Corneel Cox en Dymphna Vissers die in de Beirestraat woonden.

Uit dit tweede huwelijk werd een hele rij dochters geboren. Alleen de jongste (°2-8-1866) was een zoon en werd naar zijn vader Cornelius Lambertus genoemd. Maar toen woonde de familie al niet meer in de Ambachtstraat.

Op 29 november 1856 werd de boerderij verkocht door Catharina Stes, weduwe Mathot, en haar kinderen:

1. Maria Catharina Mathot met Henricus Verbeeck, kunstschilder
2. Paulina Mathot met Jan Frans Smits, meester metser
3. Ludovicus Joannes Mathot
4. Henricus Matheus Mathot
5. Maria Anna Mathot
6. Anna Carolina Mathot

De twee zitdagen, zaterdag 22 en 29 november 1856, werden gehouden in herberg De Kroon. Samen met de hoeve werden ruim 66 ha grond verkocht. Corneel Stes had hiervan 17 ha 63 a in gebruik.

De gebroeders **Jan en Petrus Beyers** van Wuustwezel kochten de hoeve en 15 ha 50 a voor 16 700 F. Ruim 6 ha was heide.

Op 31 december 1856 heeft Corneel Stes de inboedel en veestapel verkocht voor de som van 843,60 F. De veestapel bestond uit drie koeien, 1 vaars, drie kalveren en een paard.

Vanaf 1 januari 1857 werd de boerderij door de nieuwe eigenaars in gebruik genomen. In september 1857 hebben Jan en Petrus Beyers hun eigendom onder elkaar verdeeld. Petrus kreeg een hoeve in de Neerstraat te Wuustwezel en Jan werd de eigenaar van de hoeve op 't Snepel.

Een maand later trouwde hij met **Dymphna Vermeiren**. Zij worden de nieuwe bewoners van de hoeve.

JAN BEYERS EN DYMPHNA VERMEIREN

Jan Beyers werd geboren te Wuustwezel op 2 maart 1820. Zijn ouders waren Petrus Beyers en Cornelia Van Ditfort. Op 11 november 1857 trouwde hij te Loenhout met Dymphna Vermeiren (°23-10-1830), dochter van Jacobus Vermeiren en Petronella Ooms. Er werden zes kinderen geboren.

Dymphna Vermeiren stierf op 12 mei 1873.

Op 12 april 1897 werd de hoeve publiek verkocht door Jan Beyers en zijn kinderen:

1. Jacobus Beyers (°1858) herbergier te Merksem
2. Petrus Joannes Beyers (°1859) voerman en herbergier te Loenhout
3. Maria Beyers (°1862) met Frans Mertens, landbouwer te Brecht
4. Anna Petronella Beyers (°1864) met Jan Speltincx, landbouwer te Westmalle
5. Joanna Beyers (°1868) en Adriaan Van den Heuvel, landbouwer te Westmalle
6. Adriaan Beyers, hun broer, (°1866) was op 22 februari 1896 ongetrouwd gestorven.

De verkoop gebeurde in de herberg van Peer Jan Beyers 'aan de kapel'.

De eerste verkoop: "eene hoeve hebbende gebouwen, plaats, tuin, bouw-en weiland, gestaan en gelegen zuidzijde de Snepelakker..." samen 2 ha 73 a 85 ca.

De acht kopen hadden een totale oppervlakte van 15 ha 76 a, waarvan bijna 7 ha heide.

De eigendom was beschikbaar vanaf 1 januari 1898.

Jacobus Van Hasselt en **Joanna Van Dijck**, landbouwers te Sint-Lenaarts, kochten heel de boerderij voor 17 700 F.

JACOBUS VAN HASSELT EN JOANNA VAN DIJCK

Jacobus werd geboren te Zundert op 2 juli 1859, zoon van Jan Van Hasselt en Anna Cornelia Van Dijck. Hij trouwde te Loenhout op 7 november 1888 met Joanna Maria Van Dijck (°14-2-1857). Zij was de dochter van Michiel Van Dijck en Adriana Marijnissen.

Jacobus Van Hasselt en Joanna Van Dijck hebben niet lang op hun boerderij gewoond. In 1904 verhuisden zij naar Essen. De boerderij op Snepel kreeg nieuwe bewoners: **Jan Frans Backx** en **Dymphna Vermeiren**.

JAN FRANS BACKX EN DYMPHNA VERMEIREN

Hij werd geboren te Loenhout op 8 maart 1872, zoon van Jan en Joanna Maria Van Dijck. Op 6 juli 1904 trouwde hij met Dymphna Vermeiren (°5-4-1879), dochter van Adriaan en Maria Catharina Van Velthoven.

Zij zijn tot begin 1921 in de Ambachtstraat gebleven, dan trokken zij naar Meerle.

De volgende bewoners waren **Jacobus Van Hasselt** en **Maria Elizabeth Vissers**.

JACOBUS VAN HASSELT EN MARIA ELIZABETH VISSERS

Jacobus Michiel Van Hasselt, geboren te Wuustwezel op 2 oktober 1897, was de zoon van Petrus Johannes Van Hasselt en Anna Cornelia Van Dijck. Hij trouwde te Zundert op 9 juni 1920 met Maria Elizabeth Vissers (°Zundert 7-2-1897), dochter van Willem Vissers en Antonia Kenis. In 't voorjaar van 1921 kwamen zij naar de Ambachtstraat. Hun zoon **ALFONS VAN HASSELT EN ELISA ROMBOUTS** namen vanaf 1956 het geboer over.

Sinds 1992 wonen **MARK MARTENS EN LEA VAN HASSELT** op de hoeve.

Jan Simons

HET MOLSTER VAN DE MOLEN

Hugo Lambrechts-Augustijns

In het Oude Regime werd de molenaar door zijn klanten in natura betaald voor het malen van het graan. Dit gebeurde met de molster. Het woordje 'molster' vinden we niet meer in de hedendaagse woordenboeken. Het is waarschijnlijk afgeleid van het Latijnse *multura* en het Franse *mouture*, wat betekent: tot het malen behorende. Het is een zekere hoeveelheid gemalen graan of meel dat als maalloon gegeven wordt. We mogen echter niet vergeten dat een zeker percentage meel verloren gaat als maalstof. In een werkende molen is het meestal aan de stoffige kant.

Maar er wordt soms geklaagd dat de molenaar te veel schept: men zegt dat hij brede mouwen heeft, waarmee ook een graantje gepikt wordt.

De volgende getuigenis toont aan dat de molder van Wuustwezel een eerlijk man was. Het doet ons deugd dat te weten. Het is natuurlijk mogelijk dat Magriet niet anders kon dan haar woorden herroepen.

Hier volgt de tekst van de verklaring (1).

Ick Margriete Verdijck, huysvrouw van Pauwels Geertsens, backer, dese onderteekent hebbende verclaere te revoceren ende wederroepen (2), gelijk ick doe bij desen, alsulcke injurieuse (3) woorden als ick over eenige tijt geleden soude mogen hebben naergesecht Cornelis Lambrechts molder (4) alhier ofte sijne sonen van dat den selven te vele soudens moghen hebben geschept ofte eenich ander ongelijck gedaen, ende dat ick deselve woorden hebbe gesproken onbedachtelijck ende tegens de waerheyt, verclaere mede mij deselve leet te wesen, ende dat ick vanden voorgenoemde Cornelis Lambrechts molder ende sijne kinderen niet anders en wete te seggen dan eere ende deught, Sonder argelist daerine des toirconde dese toirconden wese onderteekent, Actum den 17 meye 1649

(getekent) Magriet Verdijck
bij Adriaen Adriaensen van den Dooren als getuygen
bij mij Cornelis Symons als getuygen

Voetnoten:

- 1- RAA, OGA Wuustwezel, ongeklasseerd archief, register 219
- 2- revocatie ende wederroepinghe: herroepen, intrekken
- 3- injureren: verongelijken
- 4- HLA, *De molenaars Lambrechts te Ekeren*, Heemkring Ekeren, jaarboek 20, 2002, p. 7-10.

Ich Margriet Rijk. Grijstbuer
van Spinnwilt goet by buche
des ondoetdoeken geboude Alen
to Hoocon Sabotieroy, gelyc
ich doe by des, alsich Antim
boon als ich boude omig tij
gedes spijde & omig spijde
gesp. Conclit Lambrecht molder
alsich of de sijn sijn. In dat ik
spijde to vcl spijde omig spijde
gesp. of de omig ande omig
lijc goden, ande dat ich des
boon, spijde gesp. onbedachtel
to goden to abnigoy, Alen
mide m. desp. loe to
desp. & dat ich boude boog
desp. Lambrecht molder & sijn
goden, m. ande is alen
spijde by des & boog, onder
vangelit & In de des Conclit
desp. Conclit, als ondoetdoeken
m. by des spijde m. 1649.
m. & w. d. d.

by adriac andersay de door
als g. d. d.

by m. Conclit d. d. als g. d. d.

DE FAMILIE NICOLAES GORIS AUGUSTIJS

Hugo Lambrechts-Augustijns

Het bestuderen van familiegegevens over de grenzen van de eigen gemeente leidt steeds tot interessante gezichtspunten. We bekijken enkele gegevens uit Wuustwezel, Loenhout en Groot-Zundert. Dit bezorgt ons tevens weer wat inzicht in de structuur van de familienamen.

In de documenten van Loenhout bevindt zich een dossiertje betreffende de nalatenschap van wijlen Jan Cornelis Ooms¹.

Daarin treffen we verschillend extracten aan uit de schepenregisters van Wuustwezel.

Voor de schepenen van Wuustwezel compareren Elisabeth Geertssen vanden Cloot, geassisteerd met Jan Cornelissen van Dijck, Jan Geertssen vanden Cloot, Jacob Geertssen vanden Cloot zo voor hem zelf en als voogd van het weeskind Lenaert Peeter Geertssen vanden Cloot, en Jan Peeter Ooms als voogd van de weeskinderen van Cathalijn Peeter Ooms, waarvan de vader Huybrecht Verboven is. Zij staan hun deel in de erfenis van wijlen Jan Cornelis Ooms² af aan hun mede-erfgenamen en verklaren dus geen recht en actie meer te hebben in deze successie.

Een volgend uittreksel uit de Wuustwezelse schepenakten vermeldt:

Voor de schepenen compareren in 1678 Cornelia Geertssen vanden Cloot met haar man Peeter Vermeiren, Cornelis Aerts van Tychelt weduenaar van wijlen Cathalijn Geertssen vanden Cloot, hem sterkmakende voor zijn kinderen, Jan Peeter Jan Ooms, Cornelis Peeter Jan Ooms voor hem zelf en als voogd van de kinderen Lambrecht Broomans, Dingna Peeter Jan Ooms geassisteerd met Matthijs Adriaen Matthijssen, Jan Huybrecht Jan Huyben in huwelijk met Marie Peeter Jan Ooms, afwezig zijnde, **Marie Claes Goris Augustijns** met haar man Laureys Anthonis Rombauts, **Willem Claes Goris Augustijns**, **Adriaentken Claes Goris Augustijns** met haar man Cornelis Raphels, dezelfde ook in naam van Pietermelle Aert Geerts, allen erfgenamen van wijlen Jan Cornelis Ooms, zo van vaderlijke als van moederlijke zijde. Zij zullen de nagelaten goederen van Jan Cornelis Ooms openbaar verkopen³.

Naast de huisraad, de koeien en het paard, worden ook de onroerende goederen verkocht. De hofstede en de landerijen op "Tereycke" werden afgeroepen voor 2800 guldens en werden opgehouden op 1400 guldens. Op de zitdag van 12 maart 1678 heeft niemand meer gehooagd en is Wouter Jan Ooms koper gebleven voor 1500 guldens. In 1685 is hij nog 90 guldens 3 stuivers en 3 oorden schuldig aan de erfgenamen, als rest van de kooppenningen van deze stede.

Als we ons even concentreren op het gezin **Claes Goris Augustijns**, dan kunnen we een paar jaar terug een verkoopakte noteren te Wuustwezel:

Op 9 april 1665 verkopen Goris en Willem, zonen van Nicolaes Goris Augustijns, Maria Nicolaes Goris Augustijns met haar man Laureys Anthonis Rombouts, ook voor haar zuster Adriaentken Nicolaes Goris Augustijns, Lucas Jacob Verbaten als toezieners van de twee minderjarige nakinderen van wijlen Nicolaes Goris Augustijns en van **Maria Anthoni Adriaenssen**, aan Adriaen Wouter Vergouwen, die de koop overneemt van zijn vader Wouter Vergouwen, een blok land "den Molenacker", 2 gemeten groot, op "Terek" aan het "Rolleken"⁴.

Als Maria Anthoni Adriaenssen, weduwe van Nicolaes Goris Augustijns dezelfde is als diegene waarmede Jan Cornelis Ooms hertrouwd, dan verstaan we de relatie van de kinderen Augustijns in de successie van Jan Corn. Ooms.

Als we de reconstructie van het gezin Claes Goris Augustijns maken, komen we in Groot-Zundert terecht. En wat merken we daar: zowel vader Claes als zijn kinderen worden in de doopakten nooit Augustijns genoemd⁵. Dit betekent dat we voorzichtig moeten zijn met de familienamen Augustijns en Goris in de 17de eeuw te Wuustwezel. Eventuele navorsing in Oorschot kan ons op het spoor brengen van de oorsprong van dit fenomeen.

Nicolaes Goris (Gregory), afkomstig van Oorschot, huwt op 14 april 1619 te Groot-Zundert met Maria Gerardi Aertsen, zij overlijdt te Groot-Zundert op 24 januari 1659⁶.

Hun kinderen zijn:

- 1- Gregorius Nicolai Gooris ° Groot-Zuindert 12.01.1619 peter: Mathias Gooris
meter: Henrica Gooris
- 2- Gerardus Nicolai Gregory ° Loenhout 10.06.1621 peter: Guilielmus Gregory
meter: Maria Joannis Ooms
- 3- Joannes Nicolai Gregory ° Loenhout 05.03.1624 + 27.02.1652, adolescent
als Joannes Nicolai Gorisse
- 4- Maria Nicolai Georgi ° Groot-Zundert 14.02.1627 x Laurentius Anthony Rombouts
° Loenhout 30.03.1623
x Loenhout 20.01.1649
- 5- Guilielmus Nicolai Georgi ° Groot-Zundert 12.02.1630
- 6- Henricus Nicolai Georgi ° Groot-Zundert 03.03.1632 + Gr.-Zundert 04.02.1653
- 7- Adriana Nicolai Gregory ° Groot-Zundert 30.08.1636 x Cornelius Raphaeli Cornelii
Roovers

¹ RAA, OGA Loenhout, register 764.

² Jan Cornelis Ooms was eerst gehuwd met Jenneken van Dael en daarna met Maria Anthonissen Adriaenssen
SR 31 f° 184 v°, 9.4.1670: Jan Cornelis Ooms behoudt erf- en onroerende goederen bij hem en zijn
huisvrouw wijlen Jenneken van Dael gekocht.

SR 32 f° 23.1.1671 Akkoord tussen Jan Cornelis Ooms tegenwoordig in huwelijk met Maeyken
Anthonissen, en de erfgenamen van Jenneken van Dael, betreffende het sterfhuis van Jenneken.

³ RAA, OGA Wuustwezel, schepenregister 35, f° 141 v°.

⁴ ibidem, schepenregister 29, f° 112 v°.

⁵ Deze gezinsreconstructie is gemaakt door dhr. Jos Bevers, waarvoor onze dank.

⁶ Overleden als Maria Gerardi Arnoldi, uxor Nicolaes Gregory, op Ter Eyck.

BIER-ACCIJNS TE WUUSTWEZEL IN DE 17-de EEUW

Hugo Lambrechts-Augustijns

Tussen 1670 en 1672 was er een hele discussie tussen de erfgenamen van de persoon die de bier-accijns had gepacht in Wuustwezel. In het dossier bevindt zich een kopie van de verpachting van 11 december 1651, die werd overgeschreven in 1670 (1). De inhoud van die akte is op verschillende gebieden en details interessant. We lezen:

Op de volgende conditie en voorwaarden zullen de stadhouder, de schepenen, de regeerders en de gewone inwoners van Wuustwezel openbaar verpachten aan de meest biedende, met de uitgang van de brandende kaars, de accijns van 12 stuivers op ieder ton bier die in dit dorp zal geconsumeerd worden, dit uit kracht van het octrooi aan dit dorp verleend en het akkoord met de heer van de heerlijkheid Wuustwezel gemaakt.

Zijnde deze verpachting voor een half jaar, ingaande de eerste van deze maand december tot de laatste van mei volgend jaar 1652.

Eerst is te weten dat al de bieren die bij de taverniers zullen worden ingeslagen "*om ten slete*" (is van het werkwoord slijten) te verkopen en uit te tappen, mitsgaders die ingeslagen zullen worden bij gewone "*collegien*" en vergaderingen van jonge gezellen op enige "*gaensdaegen*", alsmede die op bruiloften zullen worden gedronken, zal voor iedere ton bier 12 stuivers moeten betaald worden.

De gildenbroeders zullen voor iedere ton bier, die zij op hun teerdagen zullen drinken, ook 12 stuivers moeten betalen, zoals hiervoor bepaald.

Ook moet 12 stuivers betaald worden voor iedere ton bier die gedronken zal worden op enige kinderfeesten of vergaderingen van uitvaardenen, uitgenomen dat de kraamvrouw voor haar kinderbed vrij zal wezen voor een ton bier.

Iedereen van de huislieden zal vrij zijn van de bieraccijns op de kermis, of als er op enige fooien zal gedronken worden.

De herbergiers zullen van hun drinkbieren dat zij inslaan en tappen, de 13de ton van het bier belastingsvrij hebben.

Deze accijns mag opgehaald en verzameld worden met hetzelfde recht zoals de impost die vanwege de Heren Staten wordt verpacht, opgehaald en verzameld.

De pachter is gehouden stipt elk jaarlijks kwartaal (2) zijn verschuldigde pachtpenningen te betalen aan diegene die hem bij de wethouders wordt opgelegd en dit in zulke munt als de borgermeester van dit dorp in zijn boeken uitdrukt. Daarvoor moet de pachter een goede en solvabele horg aanstellen, met tevredenheid van de verpachters.

Als de pachter in gebreke blijft i.v.m. deze voorwaarden en niet "*promptelijck*" voldoet, mag men de voorschreven accijns andermaal laten afroepen en verpachten.

Als de verpachting van de accijns niet genoeg geld opbrengt (bij het afroepen), mag deze opgehouden worden zonder tegenspraak van iemand.

De pachter zal schuldig en gehouden zijn te betalen voor elke gulden pachtpenningen, zowel voor het "*hoogen*" (3) als voor de "*mijn*" (4), 1 stuiver als "*ransoengelde*" (5), mitsgaders nog het recht van het "*heerengelt*" (6) en de kosten voor het schrijven van deze voorwaarden, met een "*godspenninck*" (7), dit alles zonder vermindering van de kosten.

Verder zal men de voorschreven accijns verpachten met "*voorslach ende den mijne*" en wie "*de mijne*" heeft zal daarmee het "*verhoogen*" winnen. Elke 'hooge' staat voor 3 guldens, waarvan de hogers 1/3 deel voor hun winst zullen profiteren.

"En of de vorster hem verabuseerden int affroepen, etca." (8)

Zijnde afgeroepen en "*gemijnt*" door Peeter Janssen van Dael op 122 guldens en hij heeft 4 hogen ingezet. Daarmee is de pachting aan hem gebleven. Peeter Adriaen Goossen Aerts stelt zich borg.

Aldus verpacht op 11 december 1651, in aanwezigheid van de schout en het college van schepenen, ondertekend door Van Beeck.

Eindnoten:

1- RAA, OGA Wuustwezel, ongeklasseerd archief, register 169, 261 NN

2- in de akte staat: 'alle vierendeel jaers precies'.

3- hogen: bij openbare verkoop, opbieden, een geldsom verhogen of vermeerderen.

4- mijnen of mijn roepen: hij die bij afslag mijnt of afmijnt door "mijn" te roepen zich bij afslag tot koper van iets maakt.

5- ransoen of rantsoen: opcenten op de belasting, komt regelmatig voor bij het verhuren van stedelijke inkomsten.

6- heergelt: een ten bate van de heer geïnde belasting of opbrengst.

7- godspenning: zie "*de lijfkoop*", HLA, Vlaamse Stam, 37 jrg nr. 6, juni 2001, pp. 270-273.

8- verabuseren: misbruiken, misbruik maken van iets, benadelen.

Door afspraken vóór de openbare verkoop, kan de vorster het roepen manipuleren en andere kandidaat-pachters soms benadelen. De formule in de voorwaarden-akte kan zo geijkt zijn, dat de schrijver ze hier niet voluit heeft genoteerd.

RUZIE IN DE HERBERG "DEN ALTENA"

Hugo Lambrechts-Augustijns

Op 3 mei 1754 komt Cornelia Neefs Peetersdochter, ontrent 27 jaar oud, voor de Wuustwezelse schepenen om te getuigen wat er op de avond van 22 april laatstleden in de herberg van haar ouders gebeurd was (1). De gewezen molenknecht Peeter van Ortselaer zei daar tegen Ludovicus Daelmans, de molenaar van Wuustwezel, dat hij tegen zijn huidige knecht, Franciscus Taeymans zou zeggen "*dat hij wel wenschte dat den molen alhier soo diep onder d'aerde stont als daer boven*".

Daelmans sloeg "*immediatelijk*" met zijn hand in het aangezicht van Peeter, trok hem bij zijn haren achterover en wilde hem stampen met zijn voet. Dit laatste werd de molenaar belet door het volk dat in de herberg was. De rondgast Jan Baptist Loys was ook aanwezig in de herberg en kwam tussenbeide "*met den blooten sabel*". Jan Baptist deed dit evenwel met veel vloeken en dat is niet bepaald de manier om veel gezag af te dwingen. Een zekere Franciscus uit Brecht kreeg het daarvan op zijn heupen en deze "*opspronck als wanneer den voornoemde rondgast sijnen sabel opstack*".

Cornelia zal als herbergierdochter zulke situaties al meer meegemaakt hebben en weten wanneer zij moet ingrijpen "*ende sij om ongelucken te voorkomen den sabel uyt het gesichte sette*". Jan Baptist trok dan zijn "*baganet*", maar Franciscus kon hem dit ook "*onthandighen*" en aan Cornelia geven, om hij de sabel uit het zicht te houden. Verder is er sprake van de "*snaphaen*" bij de sabel.

Franciscus uit Brecht zei tegen Jan Baptist dat hij dit niet heeft gedaan om ruzie te maken, maar om dit juist te beletten en "*dat dat nu gedaen was, dat sij vrintschap soudén maecken*". De rondgast antwoordde daarop: "*Ja, ja*" en vroeg zijn geweer terug. Toen hij dit aanstonds terug kreeg, sprong hij achteruit en presenteerde vloekend zijn opgespannen "*geweer offti snapken*" tegen Franciscus. "*Dat is voor u*", zei hij, "*ende ick gheeff lijff ende siel aende duyvel, staken ick u niet omverre en schiet*."

Om een ongeluk te voorkomen, waarbij hijzelf het slachtoffer zou zijn, sprong Frans door de "*moesdeure*". Jan Baptist begint dan, met een rijke woordenschat aan vloeken en met zijn opgespannen "*visieck*" in huis naar Frans te zoeken. Hij zei: "*Ick sal hem affwachten aende deure alwaest (al is het) een ure off drij*."

Frans is inderdaad terug gekomen, maar met een compagnon uit Brecht. Zij pakten met hun beiden Jan Baptist vast en trakteerden hem met enkele slagen. Om verdere heibel te vermijden, maakten de twee mannen van Brecht zich daarna uit de voeten.

We hebben in verschillende onderzoeken ondervonden dat men soms vijandig staat tegenover personen uit een ander dorp of heerlijkheid. Uit voorgaand voorval mogen we aannemen dat Frans met zijn krachtdadig optreden de situatie beheerste en dit zal niet naar de goesting van de rondgast geweest zijn. Deze meende dat hij maar een bijrolletje speelde in het voorval en dan nog wel door toedoen van iemand uit een ander dorp. Met zijn reacties maakt Jan Baptist het zich verder onmogelijk. De rondgast maakt o.a. 's avonds een ronde door het dorp om toe te zien dat de herbergiers op tijd hun deuren sluiten. Als Jan Baptist drie uren wilt wachten op Frans, dan gaat hij aan zijn eigenlijke opdracht voorbij. In plaats van te zorgen voor de plaatselijke rust, is hij de persoon die de situatie laat escaleren.

In de akte krijgt het geweer drie verschillende benamingen. Uit andere akten zou men kunnen vergelijken of men vroeger onder de benaming "baganet" wel degelijk een geweer verstond. We zien er een woordspeling op 'bajonet" in en we nemen aan dat dit, technisch gezien, maar een onderdeel van een geweer vormt. Taalkundig is het mogelijk dat een deel de benaming van het geheel inneemt, maar dit onderzoeken we niet in dit artikel.

Een 'visieck' zal een vervorming zijn van het Franse 'fusil', wat geweer betekent. Een 'snaphaen' is een struikrover, een vrijbouter. Het is onzeker of de naam van het geweer naar de persoon genoemd is, of omgekeerd. Een oudere betekenis van het woord is als benaming van een munt, ter waarde van 5 à 6 stuivers, waarop een ruiter afgebeeld staat. Waarschijnlijk is deze ruiter genoemd naar het wapen dat hij in de hand draagt en is de betekenis van snaphaen als wapen het oudste. De "haen" is een onderdeel van het geweer.

De mannen van Brecht zullen na dit voorval een tijdje uit Wuustwezel weggebleven zijn, want daar liep een rondgast rond die hun niet erg welgezind was.

We nemen aan dat Cornelia gedoopt werd op 16 mei 1727, als dochter van Petrus Joannes Neefs en Maria Catharina Joannes Bode. Omdat de ouderdom van de getuige wordt omschreven als 'ontrent', moeten we wel voorzichtig zijn met onze uitspraak, want op 2 september 1728 werd een Cornelia gedoopt te Wuustwezel, als dochter van Petrus Paulus Neefs (afkomstig uit Kalmthout) en Catharina Quirinus Willemsen (ook afkomstig uit Kalmthout). Wie van de twee Petrussen was herbergier?

In de schepenregisters van Wuustwezel lezen we op 11 januari 1753 een verklaring van Cornelia van Staeyen, dat zij op 16 augustus 1752 door Anthony Augustijns, dienstbode bij Willem Augustijns, aan de weduwe van Peeter Neefs, herberg houdende, 10 potten jenever heeft geleverd, die gedistilleerd waren in haar eigen stokerij (2). De volgende akte in het register werd niet gepasseerd, maar handelt over Maria Catharina Bode, 63 jaar oud, weduwe van Peeter Neefs.

Op 8 mei 1764 maakt Maria Catharina Bode, weduwe van Peeter Jan Neefs, een akkoord met twee van haar kinderen (3). Op 7 oktober 1745 had het echtpaar Neefs-Bode een testament gemaakt. Op 3 januari 1765 verkopen de kinderen Cornelis, Catharina, Elisabeth met haar echtgenoot Jan Adriaen van Ostaejen, Cornelia met haar echtgenoot Franciscus Taeymans en Maria Neefs met haar echtgenoot Cornelis van Ostaejen de 5/6 delen van de herberg "den Altena", nu "de Swaen" geheten (4), gelegen te Westdorne aan de kapel (5).

Hiermede mogen we besluiten dat Cornelia in 1727 gedoopt zal zijn. Het is best mogelijk dat haar echtgenoot Franciscus Taeymans dezelfde is als degene die in de akte over de ruzie genoemd wordt als de toenmalige molenknecht.

De windmolen van Wuustwezel zal dus niet in de grond zijn gezakt.

Voetnoten:

1- RAA, OGA Wuustwezel, ongeklasseerd archief, register 219

2- RAA, OGA Wuustwezel, schepenregister 59, f° 253 r°

3- RAA, OGA Wuustwezel, schepenregister 61, f° 200 v°

4- In de akte over de ruzie werd de naam van de herberg niet genoemd.

5- ibidem, SR 61, f° 265 r°

tot Bracht wederom in huis gekomen
en ^{te voren} ~~hij~~ Franciscus met ~~zijn~~
Companion ook woonachtig tot Bracht
den voren aangeest hebben vastgepakt
ende eenighe slaghen gegeven, ende
ghene van Bracht om voordere ongelukke
te vermijden ~~zijn~~ weghgeleit tot ne-
phus twee aloten, ende naer daerheen
we prelecturen haer deponente
geuen, heef daer by gepersesteert
ende dese in teeken der waarheit
anderteekenen foran et dato int ante.

Cornelia. notor. nro
J. van pelt

AUGUSTIJN WAS BIJ DRANK

Hugo Lambrechts-Augustijns

Op 26 mei 1653 maken Joannes Nuyten en Augustijn Janssens een overeenkomst over het inzetten bij een openbare verkoop van een perceel land¹. Dit stuk land is westwaarts gelegen tussen het erf van Cornelis Huybrechts met zijn erfgenamen; aan de zuidkant grenst het aan het goed van Willem Pieters met zijn erfgenamen. Langs de oostkant ligt het land van de Heilige Geest-instelling met daartussen een weg, en noordwaarts ligt het aan het erf van Willem de Decker. Deze gegevens staan ook zo in het landboek genoteerd (volgens deze akte). Er is overeengekomen het stuk land in te zetten voor de som van 214 guldens voor ieder gemet. Het verdieren zal drie guldens bedragen, waarvan het tweede en derde deel tot profijt van de verkoper en het resterende deel voor de inzetter. *"Dese voorschreven coop sal niet te betaelen sijn als in pattacons tegen vijftich stuyvers ieder pattacon."*

Het stuk land noemt *"den hoeck"*, gelegen op *"den deurens acker"* te Wuustwezel. Voor al de onkosten die op deze koop zullen gedaan worden, moet de verkoper en de koper elk de helft tussen komen. Voor zijn *"vromicheyt"* zal de inzetter vijf guldens ontvangen. De koper zal het land aanvaarden nadat de verkoper zijn koren, dat nu op het veld staat, heeft afgedaan (de akte is van de maand mei). De koper zal ook de gebeurlijke lasten en de herencijns betalen.

Nadat Augustijn Janssen zijn handmerk heeft gezet, Jan Janssen Nuyten en de getuigen Cornelis Peelnaes en Cornelis Quataes hebben getekend, gaat de akte blijkbaar nog verder. Jan Nuyten heeft nog gehoord aan Augustijn Janssen op het erf genaamd *"den langen gewinden"*. De koper moet het landboek volgen zoals het daarin is opgetekend.

Op 7 juli 1653 heeft de vorster zitdag gehouden met het zondags kerkgebed, en heeft niemand meer gehoord. De koop is met de uitgang van de brandende kaars aan de inzetter, *"alnu absent sijnde"*, gebleven². De aanwezige schepenen waren Jacob van Ostaeyen, Jan Lodewijcx, Geert Symon Luycx en Adriaen Goossen Aerts.

Op 28 december 1654 verklaart Jan Jan Nuyten dat Augustijn Jan Augustijns hem de volledige koopsom heeft betaald.

Tot hier de gegevens uit de eerste akte. In een vorig artikel hebben we gewezen op de patroniemsnaam Janssen bij de familie Augustijns³. Augustijn Jan Augustijns was gehuwd met Maria Huybrecht Francken.

De tweede akte in ons onderzoek is niet gedateerd, maar moet te situeren zijn tussen de zitdag in juli 1653 en de verklaring van Jan Nuyten in december 1654. Met onze tweede bron komen we te weten waarom Augustijn niet aanwezig was op de laatste openbare zitdag van het bewuste stuk land.

Jan Jan Nuyten, wonende te Stabroek liet op 26 mei 1653 (dit zal de eerste zitdag geweest zijn) Augustijn Jan Augustijns, van Wuustwezel, het perceel land inzetten. Jan getuigt dat er een contract of geschrift was gemaakt (dit is het document dat hierboven is beschreven).

¹ RAA, OGA Wuustwezel, ongeklasseerd archief, register 129: "vercoopedulle voor Jan Jan Nuyten vercooper, Augustijn Jan Augustijns cooper, 1653"

² De tekst van juli 1653 en december 1654 is met een ander handschrift, nl. dit van secretaris Van Beeck, geschreven.

³ Wesalia II, jaargang 3, nr. 3, oktober 2002, pp. 31-34: *"de familie Augustijns de Bie"*

Vervolgens heeft Jan de kaars laten branden op 7 juli voor de schepenen, maar in afwezigheid van de inzetter *"die hem daarmede niet en heeft willen bemoyen noch hem tselve int minste niet en heeft aengedraghen."*

Het was zo dat voorschreven Augustijn Jan Augustijns *"ten tijde vande insettinge soo bij drancke is geweest, dat hij des anderen daechs int minste geene wetenschap vande gemelde insettinge en hadde."*

Augustijn had echter ook geen weet meer van het opstellen van het contract en dat hij dit ondertekend heeft. Hij beweert zelfs dat niet zijn gewoon handmerk is dat op dit geschrift voorkomt. In de namiddag (van 7 juli '53) gaat Augustijn naar het huis van Jan en zegt hem dat hij zich aan de *"coopmanschappe"* niet zou houden, maar hij wel de lijfkoop betaald had of zou betalen⁴.

Jan antwoordde: *"Ick hadde liever dat gij den coop hielt."* Augustijn zei dat het niet alleen aan hem lag, maar dat Cornelis Huybrechts alias Quant, die in het begin de inzetting mee had bedingt, niet meer mee wilde doen. Jan zei: *"Om dat gijt (gij het) sijt (bent) maer een ander sout (zou het) moeten houden, haelt het briefffen wederom, datte gebodt niet gedaen en worden."*

De volgende dag kwam Jan Augustijn tegen in het dorp van Wuustwezel. Jan vroeg: *"hoe sijt met hennen coop insettinge off dinghen?"*, antwoordde Augustijn: *"dat is gebeelt⁵, wat is daarvan meer te maecken?"* Jan zei dan: *"Gij sijt tegen u selven, gij sout eenen nieuwen hoet winnen, dan ick moet evenwel van u gelt hebben, hoe vele geeft dij mij voorde corte bedden off geweynden."* Waarop Augustijn wederom antwoordde: *"De corte bedden off geweynden en gelijcken mij niet."* (zie verder voor de verklaring van deze zin.)

De schrijver van de akte⁶ meent dat niettegenstaande hetgeen Jan hiervoor gezegd heeft, deze de intentie heeft de verkoop van het stuk land *"in sheeren handen op te draghen."*

Zo is de vraag (die de schrijver zo stelt in zijn document) of Augustijn Jan Augustijns de koop moet aanvaarden, of dat hij mits zijn voorschreven redenen afstand mag doen, zoals hij in het begin gedaan heeft. *"Versoeckende daerop advis van rechtsgeleerde."*

We weten niet aan wie de secretaris advies heeft gevraagd en hebben ook geen antwoord, maar we kennen wel het uiteindelijk resultaat. Het kan zelfs zijn dat het niet tot een advies gekomen is, maar dat de dreiging van een proces al voldoende was om Augustijn tot een ander gedacht te brengen.

⁴ HLA, *De lijfkoop*, Vlaamse Stam, 37 jaargang, nr. 6, juni 2001, pp. 270-273. De lijfkoop is de wijn, die als bewijs van een gesloten overeenkomst en tot bekrachtiging ervan door koper, verkoper en getuigen gedronken en door de koper betaald werd. De wijn kon ook door bier worden vervangen. Daarna werd ook het drinken van bier vervangen door het geven van geld i.p.v. de drank zelf.

⁵ 'Belen' of 'bielen', ook in het Middelnederlands in de vormen van 'bilen' en 'bellen': blaffen, bassen. Verwant met het Hoogduitse 'bellen'. *"Si (wolven) hulen, maer ne belen niet"* (Nat. Bl. II, 2378 var.)

Het belen in onze tekst kan doelen op een oude uitdrukking. Zo zei men: *"Is het er niet in gewassen, men zal het er niet in bassen."* (Gruterus III, 156). Gewassen staat hier niet voor schoon gemaakt, maar voor gegroeid. Er kan een verwantschap zijn met *"Pikken zonder krassen, kluiven zonder bassen."* Zoals het 'pikken' op het eten der vogels doelt, is het 'kluiven' op het eten der honden toepasselijk. (Harrebomée, P.J., *Spreekwoordenboek der Nederlandsche taal*, Utrecht, 1862) Een persoon die op de winst van het verdieren uit is, nemen we een 'verdierenpikker'.

⁶ De akte heeft het handschrift van secretaris Van Beeck.

Over deze situatie geven de schepenregisters van Wuustwezel ons ook enkele bijkomende details⁷. Op 4 augustus 1653 wordt voor de schepenen van Wuustwezel de verkoop geacteerd door Jan aan Augustijn, van een perceel land op de "Deurense Akker", genaamd "*de Lange ende Corte Geweynden*", waarvan de nakinderen van Jan Nuyten nog een deel hebben dat niet mee verkocht is. Hiermede verstaan we dat met "*de corte bedden off geweynden*" een toponiem bedoeld wordt.

Diezelfde dag betaalt Augustijn 150 guldens met 50 guldens verlopen intrest, die Jan Joos Janssen aan hem schuldig is, met 100 guldens die Michiel Jan Adriaenssen ook aan hem schuldig is, dus samen 300 guldens, aan Jan Nuyten in mindering van de erfpenningen van de voorschreven koop. Augustijn moet dan nog 322 guldens betalen.

We herinneren ons in het begin van het eerste document dat de inzet bij de verkoop 214 guldens per gemet bedroeg. In ons document wordt de grootte van het perceel land niet vermeld, maar in orde van grootte zal het iets minder dan 3 gemeten bedragen.

Kunnen we een besluit trekken uit voorgaande gegevens?

De schepenregisters van Wuustwezel geven ons een breder beeld over de transacties van Augustijn Jan Augustijns. Tussen 1645 en 1653 koopt hij verschillende percelen land en krijgen we de indruk dat Augustijn een vermogend man moet geweest zijn. Op 24 april 1652 verwerft hij verschillende goederen bij de successie van zijn schoonouders.

Het kan best zijn dat Augustijn met de inzet bij de openbare verkoop van het perceel land van Jan Nuyten de speculatieve toer is opgegaan. 'Verdieren pikken' kan interessant zijn, maar houdt een zeker risico in. Omdat niemand nog de inzet had verhoogd bij de tweede zitdag in juli 1653, had Augustijn de koop aan zijn been.

Bij de volgende verkoop zal hij wel een pintje minder gedronken hebben.

In Frankrijk zegt men: "Wie meester is over zijn dorst is meester over zijn gezondheid". Hij is dan tevens beter meester over zijn portemonnee.

⁷ RAA, OGA Wuustwezel, schepenregister 24, f° 256 r°/v°.

GEMEENTELIJK ARCHIEF

Het gemeentelijk archief bevindt zich in de kelder van het gemeentehuis. Het is niet toegankelijk voor het publiek.

Wil je toch een bevolkingsboek, een boek van de burgerlijke stand, ... raadplegen, dan kan dat via WESALIA II op 't oud-gemeentehuis.

WAT MOET JE DAARVOOR DOEN ?

- Je vraagt een formulier op 't gemeentehuis of op 't oud-gemeentehuis.
- Je vult op dit formulier in wat en wanneer je iets wil raadplegen.
- Je bezorgt dit formulier tijdig terug op 't oud-gemeentehuis.
- Je kunt het gevraagde op de voorgestelde dag raadplegen op 't oud-gemeentehuis.

N.B. : Wil je gegevens raadplegen die nog geen 100 jaar oud zijn, dan moet je eerst voor een bewijs van toelating voor raadpleging zorgen. Dit bewijs dien je aan te vragen bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg.

OEP ZEN WEZELS! Kennen wij het nog?

Tis precies laank geleejen dawwe nog is wa geschreven hemme in oos wezels toltje. Dorrumbraaken we 't deezen kjeier mer wa langer. We zoechten woerdjes die as beginnen met een ka. Wemmen dezen kjeier chaans, want wemmen er veul gevoennen. Soemmege ouwer meessen kennen er zeker nog veul mjeer. Ze zouwe ze mutten oepschrijven en aon oos geve. Dan kunnen wij z'ook gebruike.

(Het is precies lang geleden dat we nog eens wat geschreven hebben in ons Wezels taaltje. Daarom maken we het deze keer maar wat langer. We zochten woordjes die beginnen met een k. We hebben deze keer geluk, want we hebben er veel gevonden. Sommige oudere mensen kennen er zeker nog veel meer. Ze zouden ze moeten oepschrijven en aan ons geven. Dan kunnen wij ze ook gebruiken.)

Jeerst zoew mar wa woerdjes:

een kaaike (kei)
't kaamp (het kamp)
nen kakstoel (een kinderstoel met potje)
kaoi (kwaad – slecht)
kattekissemus (catechismus)
een keirs (kaars)
nen kenorrievogel (een kanarievogel)
een kesstekinneke(kerstkind)
nen keus (een varken)
een klenneghedje (kleinigheid)
een kljeerkist (kleerkist)
nen klippel (knuppel – stok)
nen kloon (klomp – clown)
koejonneren (pesten)
kouwschijter(iem, die het vlug koud heeft)
kreujwaogen – kreugel (kruiwagen)

een kietelkaaike (kiezelsteen)
kaampen (herkansen)
kammeraod (kameraad)
kaoikes (kaantjes)
kattesteirt (staart van kat – plant)
nen keirskespisser (misdienaar)
een kersei (korset)
ketent (content)
nen klaamper (een klamper)
't klentje (kleintje)
een klikspaon (iem die geklikt heeft)
klokkebaajen (bosbessen)
kenijnenvuier (konijnenvoeder)
't korenmanneken (boeman in 't koren)
kruinaogel (sering)
kwattasoldotje (kwattasoldaasje)

En wittewa dees uitdrukkingen wullen zeggen?

schijn noch kaans hemmen
iemand van kaant maoken
met den diejen kundalle kaanten uit balve den goeie
hij goen al vruug nor de kakschool
hij wit waor dattum zen keirs mut laoten braande
niej in oew kaorten laoten kijken
hij eetter zenne keis bij ingeschoote
nen kaoijen hoend hemmen
diej kaoi joeng spulden int midden van 't straot
in een kabberdoeske weirke
kak of ginne kak, de pot oep!
den kakkendorus mutten hemmen
vant zelfde kalieber zen
dieje toenderste uit de kan mut hemmen, dieje krijget scheel oep zenne neus
hij draogt geiren karouwen hemmen
pisbloemen das goei kenijnenvoeier
zo zat asseen kenon zen
hij it mej zen peteiten geiren stoof kermenaaen
zen kap over d'haog gooien
tegen iemaans keir rijen

kört in de keir ston
 nen echten kasteir zen
 as oos kat een koeij was, dan kosse we ze melken neffen de stoof
 dat hangt me de keil uit
 nen puit in zen keil hemmen
 hij prot mei nen hjeten peteit in zen keil
 veul oep zenne keirfstok hemmen
 de kemiczen waoren al vruug oep roende
 tis niej alle daogen kerremis, ook al ston er de kraomen
 de beleinen stoken uit heur kersei
 van nen kezakkendraoier gesproken
 das van keskeschiet in mekaoren gezet
 hij kekt of hij het in keulen hee horen doendere
 nen killemetriek oep oewen vlaw hemmen staon
 een kinderhaand is gaauw gevuld
 klaogers hemmen ginne nood, en stoefers gin brood
 van den klaover nor de biezen lopen
 de klenste heilgen wullen de grootste keirzen
 hij haoj weirkhaanden voel klieven
 er is stroent aon den knikker
 hij ee haanden as kolenschuppen
 wa zijde wur ont konkelfoezen mej mekaore?
 gaode mej kokeneteki speulen ?
 we rijen nor de koekestad bij grutje
 nen klot eird oepraope
 kommend jaor op dezen dag
 in iemands koent kruipen
 iemand in zen kot jaogen
 er krap veur zitten
 van kroemenaos gebaoren
 hij kaokelt as een kieken zoender kop
 nen raore kwibus
 een kwint kwijt zen

Klikspaon, boterspaon,
 ge meugt niej dur men strotje gaon.
 't hoendje zal oew bijten,
 't katje zal oew krabbelen
 da komt van al oew babbelen

Bim bam baaieren
 den kuster lust gin aaiieren.
 Wa lust ie dan?
 Spek in de pan
 mej nen dikken boterham.
 Daor wurdt den kuster dik van.:

Efkes rap naozegge !

kanner ni aon doen // kannek oewelpe // da kannek oew nou ni zegge //
 da moesseris van komme // zeg da kikket gezeet hem // wa riekekik ier?

NIEUWSOVERZICHT

1 juli – 31 december 2003

- Loenhout: Grafsteen in speelplaats van meisjesschool
- Gooreind: 't Kratie huldigt stichter Marc Beeckmans
- Wuustwezel: Gildenfeest kent grandioos succes!
- Wuustwezel: Gemeenteraad-seltjes
- Gooreind: Tuinfeest, een terugblik
- Wuustwezel: Stekelbees zorgt voor kinderopvang in Braken en Sterbos
- Gooreind: Goud voor Eugene Oerlemans en Maria Meesters (22/7)
- Wuustwezel: Goud voor Frans Van Looveren en Alice Beyers (5/7)
- Loenhout: St Joris viert Frans Vissers, 50 jaar gildenbroeder
- Gooreind: Joanna Bastiaenssen 100 jaar (4/6)
- Wuustwezel: 16-jarige wint 3de Madmaxduatlon
- Wuustwezel: François Bouvé wint kunstenaarstentoonstelling Kruisweg kermis
- Wuustwezel: Gemeenteraad-seltjes
- Wuustwezel: Sportterreinen Kattegat, Hagelkruis en Hagelkruisakkers
- Loenhout krijgt Mgr. Jansen-, Mgr Van Dyck-, Johannes Stadius- en Wilhelmus Kenislaan
- Wuustwezel: Steve Pellis kampioen van Wuustwezel lijnvissen
- Wuustwezel: 17de Zandbergrun schitterend gebeuren
- Loenhout: Goud voor Jozef Van Dijk en Rosa Leenaerts (8/9)
- Loenhout: Jurassic Park van De Notelaar een echte slokop op 52de bloemencorso
- Wuustwezel: Diamant voor Kees Van Nijnatten en Tinne D'Huyvetter (28/8)
- Wuustwezel: Wezel ging zingen op 't plein
- Gooreind: ASA is klaar voor het vierde academiejaar
- Wuustwezel: 25 jaar ambulancedienst
- Wuustwezel: Technische Dienst houdt opendeur
- Wuustwezel: Gemeenteraad-seltjes
- Wuustwezel: Vragen over OCMW-rekening
- Loenhout: Goud voor Karel Feyens en Maria Van de Locht (22/9)
- Wuustwezel; Beneluxparlement vergadert in CC Blommaert
- Wuustwezel: Viering zilveren ambulancedienst in stijl
- Loenhout: Goud voor Jos Van Velthoven en Maria Faes (20/10)
- Regio: Hulp aan Laura
- Wuustwezel: Bibliotheekweek
- Wuustwezel: Goud voor Jaak Mertens en Liza Bogaerts (6/10)
- Wuustwezel: Goud voor Leon Smeulders en Cecile Wouters (26/9)
- Wuustwezel: Wuustwezel huldigt Iron Man Marc Herremans
- Wuustwezel: Brandweer zoekt nieuwe vrijwilligers
- Wuustwezel: Milieuweek
- Wuustwezel: Lambert Oomen clubkampioen bij "De Platte Pen"
- Wuustwezel: Gemeenteraad-seltjes
- Wuustwezel: Bijzonder plan Hagelkruisakkers goedgekeurd
- Gooreind: Goud voor Geen Kockx en Net Goetstouwers (7/11)
- Wuustwezel: NSB bestaat 60 jaar
- Wuustwezel: CD&V hield congres

- Wuustwezel: Naomi Breugelmans: 18.000ste inwoner van Wuustwezel (13/10)
- Loenhout: Goud voor Ghislain Meesters en Liza Vermeiren(9/11)
- Loenhout: Nieuwe speelplaats van Baloen plechtig in gebruik genomen
- Wuustwezel: UIT HET DAGBOEK VAN ... KEES DE OUDERMAN (laat vervolg)
- Gooreind: Nothing to sea
- Wuustwezel: Bebloemingswedstrijd 2003.
- Gooreind: Dana Winner speelt Sinterklaas in CODA
- Wuustwezel: Belastingen gaan naar omhoog
- Wuustwezel: Gemeenteraad-seltjes

DENK EENS AAN ONS...

Als je gaat verhuizen...

Als je aan 't oprommelen bent...

Als je de grote schoonmaak doet...

Zoals je elders in dit blad hebt kunnen lezen hoopt WESALIA II heemkundige kring Wuustwezel nog heel wat archiefmateriaal bijeen te brengen. Misschien ligt er bij u thuis nog wel 't een en 't ander waarmee ge niet goed weet wat doen. Het ligt daar al zo lang ... je hebt het al zo dikwijls vast gehad en verlegd.... het ligt daar eigenlijk al lang in de weg ... je zou het weg willen, maar je maakt er zonde van om het weg te doen... wel denk dan eens aan WESALIA II. Daar is men er misschien heel blij mee.

WESALIA II verzamelt,

inventariseert,

legt of zet ter inzage

bewaart

alle interessante zaken (schatten) uit het verleden.

DANK BIJ VOORBAAT !!!

WORD LID VAN WESALIA II

Heemkundige kring Wuustwezel

GEWOON LID : € 7,50

STEUNEND LID: € 12,50

ERELID: € 25,00

(verzendingskosten: € 2,50)

Te betalen :

Op 't oud-gemeentehuis tijdens openingsuren

Op rekeningnr.: D.F.- Wuustwezel 979 - 4626152 - 33

EVEN TERUGBLIKKEN

De voorbije twee jaren hadden we in september onze succesvolle genealogische dagen. Na de voor ons zeer slechte herinnering aan de inrichting van het laatste erfgoedweekend vonden we niet de moed en inzet om een derde genealogische dag te organiseren. In de plaats daarvan wilden we de Wuustwezelse mensen die op pad waren t.g.v. de braderie de kans geven om eens een kijkje te komen nemen op 't oud-gemeentehuis. Maar het zeer slechte weer hield de meeste mensen thuis. Zij die toch kwamen, zelfs van buiten WW, wisten niet goed wat ze zagen. Zij wilden dan ook weten hoe we op zo'n korte tijd aan zo veel archiefmateriaal zijn gekomen.

Ja, om aan al dat materiaal te geraken moet er wat getelefoneerd, geschreven, rondgereden, gekopieerd,... worden. Als jong bestuur kan je zeker nog heel wat leren van andere heemkundige kringen. Je trekt dan ook naar hun opendeurdagen, hun genealogische dagen,... En als je daarvan terugkomt, weet je hoeveel werk hier nog ligt te wachten.

We bezochten de succesvolle tentoonstelling over bidprentjes en over ikonen in het museum te Brecht. Beide activiteiten kregen heel wat belangstelling.

Wij waren uiterst verbaasd over de ruimte die HK- Ranst had om hun bezoekende kringen en hun bezoekende mensen te ontvangen in de evenementenhal.

Wij wisten niet wat we zagen bij HK Hemiksen. Hun lokaal is gevestigd in een vleugel van de vroegere Sint-Bernaardsabdij –aan- Schelde (volgens 'n paar verschenen geschiedkundige bijdragen in INFOBLAD WW zou deze abdij te SCHELLE staan). Wat een ruimte voor hun archief en wat een plaats voor opzoekingen deze mensen hebben. Zij zijn maar één avond in de maand van 7 tot stipt 9 uur open. Wij mochten een kijkje nemen in hun "museum". Ongehoofpelijk wat daar bijeen is gebracht. Echt de moeite om er eens naar toe te gaan tijdens de "open monumentendag".

Zo geraakten wij ook aan het adres van H.K. Bornem. We bestelden er het boek over de Sint-Bernaardsabdij. De paters in Hemiksen werden door de Franse overheersers uit hun abdij verjaagd. De abdij werd een gevangenis. Na de Franse revolutie trokken de overgebleven paters naar de abdij van Bornem. "Kan men de abdij te Bornem bezoeken?" vroegen we aan 't H.K. bestuur. We moesten daarvoor een brief schrijven en dan maar geduldig afwachten. Er zijn nog slechts een vijftal zeer oude paters. Pater Johannes (de oudste) is de archivaris. Ik stak maandagnamiddag een brief in de brievenbus. Woensdagavond belde pater Johannes mij al op en we konden meteen komen. (maximum 3 personen) Samen met pater Jan Simons zijn we naar de abdij gereden. Pater Johannes was blij mensen uit LH, die interesse hadden voor hun geschiedenis, te mogen begroeten. Op de 65 jaar dat hij daar archivaris is, had hij schijnbaar nog niet veel volk uit LH in zijn archief gezien. Hij herinnerde zich pater Jan, die er twee jaar geleden ook al eens was geweest, meteen.

Pater Johannes was slecht ter been. Toch moesten we een drietal trappen op. 't Ging traag, maar 't was de moeite om zien wat een archief zich daar in dat kamertje bevindt. De pater had al enkele zaken over LH klaarliggen. Andere zaken wist hij meteen te pakken. Ja, daar zit nogal wat archiefmateriaal over LH, Breda, ... en omstreken. De oudste akten, van in de 13de eeuw, zijn rond 1700 in mooi handschrift overgeschreven. We mogen zowel de originele als de overgeschreven akten overschrijven of digitaal fotograferen. "Je moet daar maar niet te lang mee wachten, want ik ben dichter bij de 90 dan de 89", zei pater Johannes. We wilden er dan ook geen gras laten overgroeien. Kort na ons eerste bezoek wilden we een afspraak maken, maar ondertussen was pater Johannes "serieus" gevallen en had zeer veel pijn. Hopelijk geraakt pater Johannes nog voldoende hersteld zodat we aan de slag kunnen gaan met de digitale camera. "Je zult verschillende keren moeten komen," zei de pater. "Er zit hier zoveel over Loenhout ... ik kan niet zo best meer de trap op ... ik ben niet meer van de rapste om alles klaar te zoeken..." Spijtig genoeg ligt Bornem voor ons niet bij de deur (gelukkig wil

de gemeente onze reiskosten vergoeden). Het zou zonde zijn als we deze unieke kans zouden laten voorbij gaan.

Jos Bevers uit Ekeren is al vele jaren bezig met het overschrijven van microfilms over geboorte, huwelijk en overlijden, van notariële akten, Bij hem zit zeker een schat aan interessante gegevens over onze streek. Wij stelden hem voor deze gegevens op computer te laten zetten. Dokter en mevrouw Vorlat stoppen daarom even met het inbrengen van de lijsten met doodsprentjes en zijn nu volop bezig met het inbrengen van de gegevens uit de boeken van Jos. Bedankt Jos. Binnenkort zullen heel wat mensen, dank zij uw jarenlange inzet, gebruik kunnen maken van deze bewerkte gegevens.

Al verschillende maanden trekken we wekelijks naar Huijbergen om er een nieuwe vracht doodsprentjes te gaan halen. Uit de 14 meegebrachte grote sigarenkisten zoeken we de prentjes van personen uit de streek (zowel België als Nederland) Spijtig voor ons zijn deze prentjes "op zijn Hollands" geklasseerd. Namen als Van de Poel en/of De Pooter vind je gewoon bij de letter P. Het was voor ons een onbegonnen zaak om al die prentjes (een 200 000) volledig alfabetisch te klasseren alvorens ze te kopiëren. Ze zijn gewoon per letter in een farde gestoken. Van elk farde zal later een overzicht per bladzijde worden gemaakt zodat het opzoeken toch vlot kan gebeuren. Hartelijk dank aan broeder Franken voor zijn gul aanbod.

Regelmatig krijgen we doodsprentjes, doodsbrieven, overlijdensberichten uit de kranten. Claudine Creupelant en Louis Van Bergen klasseren ze alfabetisch en zorgen er dan voor dat ze op hun goede plaats terecht komen. Een werk van lange adem, Hartelijk dank!!!

Jos Speltinx is onze "computerman". Hij gaat er voor zorgen dat van alles wat er te raadplegen valt een overzicht wordt gemaakt dat op de computer kan bekeken worden.

Tussendoor zorgen deze mensen er ook voor dat nieuwe aanwinsten (klappers, kiezerslijsten, ...) in pochetten worden gestoken zodat alles zo vlug mogelijk ter inzage van de bezoekers kan gezet worden.

Eind december was het 100 juist jaar geleden dat K.C. Peeters werd geboren. Over zijn levensjaren te Wuustwezel heb je al heel wat kunnen lezen in ons ledenblad. We kregen van de culturele dienst van Wuustwezel de vraag om samen met hen een tentoonstelling in te richten. Op 3 en 4 januari kon je de tentoonstelling rond de vier werelden waarin K.C. Peeters leefde in CC Kadans bezichtigen.. De eerste wereld, zijn leven te Wuustwezel, werd uitgebreid belicht. Ook de andere leefwerelden kwamen aan bod. We konden daarbij dankbaar gebruik maken van het materiaal dat ons door zoon Paul ter beschikking werd gesteld (waarvoor onze oprechte dank). Spijtig dat niet meer mensen deze tentoonstelling zijn komen bezoeken.

Zaterdag 24 januari kreeg het bestuur van WESALIA II Heemkundige Kring Wuustwezel vanwege de SOCIO CULTURELE KRING JULES VAN APEREN een cheque van 2 500 euro aangeboden (opbrengst van hun culturele activiteiten van het voorbije jaar). Hiervoor natuurlijk onze grootste dank. Op onze volgende bestuursvergadering zullen we zeker bespreken wat we ermee gaan doen. 't Zal niet moeilijk zijn om een goed project te vinden.

EVEN VERDER ZIEN ...

In vorig artikel heb je kunnen lezen hoe er de voorbije maanden druk gewerkt is geworden voor onze heemkundige kring. Hopelijk gaat dat ook de volgende maanden gebeuren.

Onze planning:

- Dokter en mev. Vorlat hebben zeker nog een hele tijd hun handen vol met het ingeven van de gegevens die ze vinden in de schriften van Jos Bevers. Zo'n schrift telt 128 volgeschreven bladzijden. De inhoud van één schrift op computer zetten vraagt veel uren werk. Hopelijk houden dokter en mev. Vorlat er nog lang de moed in om dit werk verder te zetten.
- We kregen van het V.V.F. een grote zak vol dozen met dubbele overlijdensberichten. Wij kunnen ze natuurlijk gebruiken. In deze overlijdensberichten vind je data van geboorte en overlijden van de tijd dat "de wet op de privacy" telt. Claudine is al begonnen met ze te rangschikken.
- We kochten zes boeken met elk 720 doodsprentjes. Deze prentjes worden
 - o uit de boeken gehaald
 - o alfabetisch gerangschikt
 - o nagekeken of wij ze al hebben
 - o de nieuwe prentjes worden op computer bijgezet
 - o de nieuwe prentjes worden alfabetisch tussen de andere gestoken.Er stond al een volle doos op behandeling te wachten. We kregen zopas nog twee pakken met doodsbriefjes. Dus ... aan werk geen nood.
- We kopieerden de notarisakten tot en met 1905. De rest zouden we deze winter wel verder doen. Tot hiertoe is dat er niet van gekomen. De notaris heeft ons zopas laten weten dat hij vanuit archief bericht heeft gekregen dat hij al zijn archief, buiten de laatste 75 jaar, moet binnenbrengen op archief. Hopelijk vinden we de tijd om nog een aantal jaren te kopiëren.
- We moeten dringend een afspraak maken met pater Johannes uit Bornem om het archiefmateriaal van Loenhout digitaal te komen fotograferen. Dan kunnen we het daarna afprinten en ter inzage zetten.

Bij het college van burgemeester en schepenen kunnen we een gemotiveerde aanvraag indienen om de aankoop van het materiaal dat we nodig hebben bij het digitaal fotograferen en verwerken te financieren. Dat is een heuse meevaller.
- Regelmatig vragen mensen om "de bevolkingsboeken" in te mogen zien. We hebben er een paar gekopieerd of overgeschreven. Als we beschikken over bovenvernoemd materiaal, dan kunnen we deze boeken ook fotograferen en bewerken.
- We hadden plannen om oude landkaarten, foto's, prentkaarten, ... in te scannen ... maar wie gaat dat doen en wanneer?
- Van vele Nederlandse gemeenten zijn microfiches van geboorte, huwelijk en overlijden te koop. We vroegen in DEN HAAG naar een lijst van deze microfiches. Men nodigde ons uit om zelf ter plaatse te komen zien. Wanneer?
- Heel regelmatig krijg je een telefoontje, een brief, of komt men aanbellen om te vragen naar dit of dat. Zou je dat voor mij eens... Wil je dit of dat eens opsturen, ... Weet jij waar dit of dat is te vinden?....
- We maakten voor 't gemeentebestuur een nieuwe tekst met foto's voor website van de gemeente. Binnenkort hopen we daar ook een beknopt overzicht van de geschiedenis van WW en LH aan toe te voegen.

- Zondag 18 april is het ERFGOEDDAG. Het thema dit jaar is "FAMILIES". Na vorig erfgoedweekend beslisten we er geen meer te organiseren. Op aandringen van de schepen van Cultuur, gemeentelijk afgevaardigde in ons bestuur, gaan we toch deze erfgoeddag inrichten. Lees daarover onze oproep op volgende bladzijde.
- Reeds meerdere personen vroegen mij of er dit jaar nog een cursus STAMBOOMONDERZOEK gegeven wordt. Anderen zouden een cursus oud schrift willen volgen. 'k Weet echt niet wanneer dit in te richten.
- Broeder Franken nodigde ons uit om een bezoek te brengen aan het Wilhelmiënmuseum te Huijbergen. Hij wil ons ook een avond komen vertellen over de Wilhelmiënten te Huijbergen.

Zo zouden we nog een tijdje kunnen doorgaan. Er valt nog zo veel te doen. Maar zoals je eerder hebt kunnen lezen, heeft iedereen nu al zijn handen vol. Wij zoeken bijgevolg dringend **vrijwilligers** die ons willen komen helpen. Kom tijdens de openingsuren maar eens naar het oud-gemeentehuis. Hartelijk welkom !!!!

DANK JE WEL ...

Wij kregen de voorbije maanden weer heel wat archiefmateriaal aangeboden. Om zeker niemand te vergeten, gaan we geen namen noemen.

HET BESTUUR VAN WESALIA II

dankt

alle mensen die op de een of andere manier hebben geholpen bij

- uitbreiding archiefmateriaal
- uitbreiding verzameling :
 - doodsprentjes
 - doodsbrieven
 - overlijdensberichten
 - krantenartikels
- boeken, tijdschriften,
- computergegevens
-
- al onze leden, steunende leden
 - en ereleden
 - onze sponsors
- Socio culturele kring Jules Van Aperen
 - het gemeentebestuur

Speciale dank toch aan MarieLouise Vochten die ons gratis een microfiches lezer bezorgde en aan Willy Mertens die ons een klein kopieerapparaat cadeau deed en ervoor zorgde dat we een groot stevig kopieerapparaat aan zeer gunstige voorwaarden konden aankopen.

Het bestuur van WESALIA II hoopt op uw verdere steun en medewerking te mogen blijven rekenen.

ZONDAG
18 APRIL 2004

ERFGOEDDAG

't Zit in de familie

Tijdens de “ERFGOEDDAG 2004” gaat Vlaanderen op zoek naar zijn familie – naar zijn “roots”. In de meeste Europese talen heeft het woord “familie” tegenwoordig twee hoofdbetekeningen. Enerzijds verwijst het naar een gehuwd koppel en z’n kinderen, anderzijds ook naar een ruimere kring van bloed- en aanverwanten. In het Nederlands hebben we twee woorden voor de twee hoofdbetekeningen : “gezin” voor het koppel met kinderen en “familie” voor de ruimere kring van verwanten. De traditionele samenstelling van dat gezin is zich de jongste jaren op grote schaal aan het wijzigen, net als de verdeling van de huishoudelijke taken tussen de geslachten.

“FAMILIE” is dan ook een zeer breed thema dat zeer dicht bij de mensen staat en dat heel veel mogelijkheden tot uitwerking biedt.

Enkele mogelijkheden tot uitwerking voor de erfgoeddag van 2004

- familieportretten door de eeuwen heen
- familietradities → familiefeesten
- familievetes
- familiegebruiken
- familiegraven
- familie → afstamming, verwantschap
- familiedagboeken
- familieziektes
- familiestukken
- familiewapens
- stambomen
- bekende families in de gemeente
- artiestenfamilies ...
- gouden (diamanten) jubilea; honderdjarigen in de familie; vier- en vijfgeslachten;
-

Wij zoeken ...

Wij weten dat veel mensen bezig zijn met opzoekingen over hun familie. Zij krijgen deze zondag de kans om met hun opzoekingen naar buiten te komen, en om hun familie voor te stellen aan de bezoekers. Dit is ook een enige kans om aan meer gegevens te geraken. Het bestuur van de heemkundige kring zal ten dienste staan van de deelnemers.

WESALIA II

Heemkundige kring Wuustwezel zoekt FAMILIES

die zich willen voorstellen op ERFGOEDDAG !!!

INLICHTINGEN / INSCHRIJVINGEN

Stan Dirven, Gemeentepark 14, 2990 Wuustwezel Tel: 03/669 82 83

Verdere inlichtingen

Tijdens de "ERFGOEDDAG" zullen de deelnemende families zich kunnen voorstellen in het cultureel centrum Blommaert, Gemeentepark te Wuustwezel. Vanuit het gemeentebestuur zal gezorgd worden voor de nodige tafels, tentoonstellingspanelen en gesloten tentoonstellingsbakken (bovenaan plastic).

Zaterdagvoormiddag vanaf 10 uur wordt de tentoonstelling opgesteld.

Men kan de tentoonstelling bezoeken op **ZONDAG 18 APRIL van 10 tot 18 uur.**

Na 18 uur kan alles meteen terug mee naar huis worden genomen.

"IK klim in mijn stamboom!"

In het derde leerjaar van de lagere school wordt geleerd en gewerkt rond het thema "MIJN FAMILIE". Bij de heemkundige kring is daarover heel wat te vinden en kan men er ook heel wat over vertellen. Al enkele jaren komen kinderen uit de derde klas dan ook op bezoek bij die heemkundige kring. Het verwondert ons telkens met hoeveel interesse en enthousiasme die kinderen onze uiteenzetting volgen. Speciaal voor de kinderen van WW stelden we dan ook een werkschriftje samen. Jan Vanderhaeghe, directeur van het Nationaal V.V.F.- Centrum voor familiegeschiedenis te Merksem, zag het wel zitten om een "aangepast" werkschrift t.g.v. de ERFGOEDDAG uit te geven. Het "werkschrift voor de kinderen van Wuustwezel" werd aangepast zodat het nu bruikbaar is voor de kinderen van het ganse Vlaamse land. Ter gelegenheid van "ERFGOEDDAG" zal "Ik klim in mijn stamboom!" – "Werkboek voor kinderen" samengesteld door Stan Dirven en Jan Vanderhaeghe, gelanceerd worden in het Nationaal V.V.F.- Centrum te Merksem. Natuurlijk zal het ook bij ons te bezichtigen en te verkrijgen zijn.

ERFGOEDDAG

Heillied opgedragen aan mijn broeder Jaak Verstraelen en Joanna van Staayen bij hun 50-jarig huwelijksfeest op 12 july 1925. Poesjenellen kelder Reepestraat Antwerpen waar het huwelijksfeest boven plaats had.

Toen Jaak voor 't eerst zijn Jowwke zag
gevoelde hij reeds den min.
En Jowwke schonk hem enen lach.
Jaak dacht: Dat is een goed begin
Hij zong al vrolijk fa li de ra la la (3x)

Hij sprak haar aan: Jij meisje fijn
ik vraag uw hand tot trouw
en zo gij wilt de mijn zijn
wordt jij mijn echte vrouw
en zingen samen fa li de ra la la (3x)

Ho, Ho, sprak Jowwke, beste Jaak
hebt gij wel nagedacht
dat om te trouwen, beste maat
er iets meer wordt verwacht
dan lustig zingen fa li de ra la la (3x)

Ja ja, sprak Jaak, 'k weet dat trouwen is
stichten een huisgezin
en dat men hard moet werken gewis
maar door den echten min
zingt men toch vrolijk fa li de ra la la (3x)

En zo gebeurde op seekren dag
aan 't sint Andries kwartier
en boven de poesjes daar stak de vlag
en 't was volop plezier
en ieder zong van fa li de ra la la (3x)

Zo leven zij nu vijftig jaar
vol kommer maar tevree
en kwam er menig spruit voorwaar
die ook nu zingen mee
Wij zijn hier vrolijk fa li de ra la la (3x)

Gouden bruiloften, diamanten bruiloften, viering honderdjarige... waren vroeger
uitzonderlijke gebeurtenissen die met veel pracht en praal gevierd werden. Heel de
buurt werkte mee aan de opbouw van een prachtige stoet waarin het leven van de
jubilarissen werd uitgebeeld.

En lijk de bieken ieder jaar
een zwermke voort gebracht
die ook nu zingen met malkaar
in hunnen waren echt
Wij zijn hier samen Fa li...(3x)

Want in de bieuld wild verstaan
wanneer het teerdag is
zingt Jaak ook altijd 't eerste lied
dat ons doet roepen bis
Wij zijn hier vrolijk Fa li...(3x)

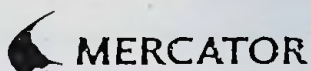
En zijn vier zonen kloek en flink
speelden in d' harmonie
en na 't vertrek nam Jaak hier zelf
van deel als erelid
en zingt nog altijd vrolijk Fa li...(3x)

En wat gezegd als oud soldaat
in zeventig wilt verstaan
Jaak hield den vijand met zijn maats
aan onze grenzen staan.
En zong nog vrolijk Fa li...(3x)

Jaak is als lid der maatschappij
ook altijd op zijn post
en draagt het ereteken vrij
en moedig op de borst
en zingt nog vrolijk Fa li...(3x)

Wij bidden dat den goeden heer
hun nog veel jaren geven hier
en dat wij samen na tien jaar
hun diamanten bruiloft vier
en lustig zingen Fa li...(3x)

Wie bezorgt ons daarvan foto's, liederen, ... voor de ERFGOEDDAG?

MERCATOR

Bank en Verzekeringen

Kantoor: Tom Van Boxel
Bredabaan 416
2990 Wuustwezel
Tel.: 03 669 53 32
Fax: 03 669 53 33
CDV 25 673

Tom Van Boxel
kantooragent

Kantooruren
ma, wo, vr: 9.00 - 12.30 u
en 16.30 - 18.30 u
di: 9.00 - 12.30 u
za: 10.00 - 12.00 u
(zaterdag niet in juli en augustus)
en na afspraak

www.mercator.be

OPTIEK VAN BAEI

- BRILLEN
- CONTACTLENZEN
- HOORAPPARATEN

Bredabaan 472 / 2990 Wuustwezel
Tel : 03 / 669 72 50

Swiggy's

Bredabaan 437 - Wuustwezel - Tel. 03-669 56 43

JEUGD- EN DAMESKLEDING

ONZE MERKEN:

O'Neill
American Outfitters
Tommy Hilfiger

Rags
Guess?
DKNY

FOTO

VAN MIRLO

Marij VAN MIRLO
Bredabaan 460
Wuustwezel
03/669 72 77

OFFICIEEL FORD AGENT
Herstellingen - Onderhoud alle merken
Gespecialiseerd in carrosseriewerk
Eigen depannagedienst
Benzinestation Texaco

Garage - Carrosserie

LUMAR
Care N.V.

Bredabaan 526 - 536 - 2990 Wuustwezel
T: (03) 669 72 83 F: (03) 669.80.81
E-mail : lumarcar@glo.be

A. Blommaertstraat 11 - 2990 Wuustwezel - Tel. 03/669 69 49
B.T.W. 627.178.937 - H.R. Antw. 209.021

Landbouwkrediet

Agentschap WUUSTWEZEL

Bredabaan 447 - 2990 Wuustwezel
Tel. 03/669.50.10 - Fax 03/669.50.20

Eethuis

pepper

Bredabaan 506 • 2990 Wuustwezel
Tel. 03-669 91 59 • Fax 03-667 14 40 • www.pepper.be

Modecentrum
HERRIJGERS

WUUSTWEZEL

**KLEDING VOOR DAMES EN HEREN
OOK VOOR BRUID - BRUIDEGOM
EN SUITE**

Kalmthoutse stwg 6
2990 Wuustwezel Tel: 03/ 669 72 72

**'t MEIKLOKJE
BLOEMEN**

GUIDO GEZELLELAAN 16
WUUSTWEZEL
03/669 71 58

GARAGE HERMAN

Verkoop nieuwe en tweedehands Mercedes-wagens
met garantie en Interessante kortingen
Onafhankelijk MERCEDES verkoper
Alle herstellingen en onderhoud

Bredabaan 469 tel : 03/669 65 55
2990 Wuustwezel

elite

lingerie - korsetterie
baby- en kinderkleding
badkleding - onderkleding - nachtkledij
voor dames - heren en kinderen

BREDABAAN 462 2990 WUUSTWEZEL
TEL : 03/ 669 72 29

Rombouts & Co N.V.
SPAREN-LENEN-VERZEKEREN-BELEGGEN

Ma.	09.00 - 12.00 uur	13.30 - 16.30 uur
Di.	09.00 - 12.00 uur	13.30 - 16.30 uur
Wo.	09.00 - 12.00 uur	
Do.	09.00 - 12.00 uur	13.30 - 16.30 uur
	18.00 - 19.00 uur	
Vr.	09.00 - 12.00 uur	13.30 - 17.00 uur
en op afspraak		

Bredabaan 503 - 2990 Wuustwezel
Tel. 03 669 70 40 - Fax 03 669 83 04
hedwig.rombouts@pandora.be
CDV 26908

ARGENTA
uw appeltje voor de dorst

**GROENTEN
EN FRUIT**

"In de Poort"

Bredabaan 419
2990 Wuustwezel
Tel. 03/669.82.07

Bredabaan 419 c
2990 Wuustwezel
Tel. 03/66 96 321

Openingsuren :
van 9.00 tot 12.00 u.
van 13.30 tot 18.30 u
maandag gesloten

DRIEMAANDELIJKS LEDENBLAD

JAARGANG: 4 NR. 3-4
sept. - dec. 2003

Verantwoordelijke uitgever:
HEEMKUNDIGE KRING WESALIA II
p/a Stan Dirven
Gemeentepark 14 2990 Wuustwezel
